

ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ - ೨೨

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಹತ್ತಪ್ಪ ರೈ

ಕನಾಜಿ
ತುಳು
ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

ಡಾ. ಕೆದಂಬಾಡಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ

BVP-626.

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ

ಭಾರತವಾರಣಿ ಪರಿಷತ್ತಾ / BHARATAVANI
ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಥಾನ
CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
ಮೈಸೂರು / MYSURU - 570 006

ಡಾ. ಕೆದಂಬಾಡಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ

ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 003.

Kedambadi Jattappa Rai

(Life & Works)

- Written by : Dr. Kedambadi Thimmappa Rai
'Kalyani', Vitla, D.K.
- Published by : Karnataka Tulu Sahitya Academy
Corporation Building
Lalbagh, Mangalore - 575 006
- First Published : 2004
- Price : Rs. 20-00
- Pages : 56
- Copyright : Author
- Chief Editor : Dr. Vamana Nandavara
President
Karnataka Tulu Sahitya Academy
- Published by : S.H. Shivarudrappa
Registrar
Karnataka Tulu Sahitya Academy
Lalbagh, Mangalore - 575 006
- Typeset & Printed at : Aakrithi Computers
Mangalore - 575 001
Tel. : 0824 - 2443002

ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಾಯೋಜನೆ : ಬಂಟರ ಯಾನೆ ನಾಡವರ ಮಾತೃಸಂಘ, ಮಂಗಳೂರು

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ ಬದ್‌ಕ್ ಬರವು ಡಾ. ಕೆದಂಬಾಡಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ 2004 ಬಿಲೆ 20-00

ಅರ್ಥದ ಪಿರ್ತಿದ ಪಾತೆರೊಗು ನಿನೆ ಪೊತ್ತಾಪೆ

ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ - ಇಂಬೆರ್ ಎಂಕ್ ಪೋನು ಮಲ್ತೆರ್. ಐತ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿಲಾ ಬರೆಯೆರ್. 'ಈರ್ ಈರ್ ಅಮ್ಮೆರ್ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆನ ಬದ್ಕ್ - ಬರವುದ ಬಗೆಟ್ ಬರೆದ್ ಕೊರೊಡು'ಂದು ಪನ್ನಗ ಯಾನ್ ಅಮರ್ಯೆ. 'ಸ್ವಾಮಿ, ಎನ್ನಡ್ ಅವು ಆವಂದ್ ನೆ ಕೆಲಸೊ'ಂದ್ ಪನ್ನಗ - 'ಛೇ! ಛೇ! ಅವು ಸರಿಯತ್, ಈರ್ ಈರ್ಗ್ ತೆರಿಲೆಕೊ ತುಳುಟ್ಟು ಬರೆಲೆ, ಯಾನ್ ತಿದ್ದಾಪೆ'ಂದ್ ಪಂಡೆರ್.

ಯಾನ್ ಎಣ್ಣೆನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡುಪ್ಪುನಗ 'ಉತ್ಪುಷ್ಪ'ಂದ್ ಪನ್ನಿ ಕನ್ನಡೊ ಸಬೊ ಬರೆಯರೆ ಬರಂದಿನೆಕ್ ಎನ್ನಪ್ಪ ಎನ್ನ ತರೆಕ್ಕ್ ಎತಲಾ ಕುಟ್ಟಿ ಪಾಡ್ ಬರೆಪ್ಪಯೆರ್. ಐಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಆರ್ ಬರವಣಿಗೆದಾಯೆ ಆದ್ ಮಸ್ತ್ ವರ್ಸೊ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತದೆ. ಆಂಡ ಆರ್ ಬೊಳೆತ್ತಿ ತುಳು ಓಲು - ಎನ್ನ ಬಾಲೆ ತುಳು ಓಲು! ಆರೆನ ಮನಸ್ಸಿಗ್ ತಂಪು ಆಪಿಲೆಕೊ - ಒಪ್ಪಿಪಿಲೆಕೊ ಬರೆಪೊಡತ್ತೇ?

ದಾನೋ ಗೀಚಿಯೆ. ಆಂಡಲ ಎನ್ನ ಉಡಲ್ ಪೋಡಿಗಡ್ ನಡ್ಕೊಂದುಂಡು. ವೋಲು ಎನ್ನ ಅಪ್ಪ ಪಿರ ಬತ್ತದ್ ನೋಪುವೆರೋಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್. ಆಂಡ ಆರ್ ವಾತ್ಸಲ್ಯೊದ ಕೆ ಎನ್ನ ತರೆತ ಮಿತ್ ಇಪ್ಪು! ಈತಾಂಡಲಾ ಎನ್ನ ಮಗೆ ಬರೆಯೆ ಅತ್ತಾ...ಂದ್ ಎನ್ನೊಂದಿಪ್ಪೆರ್. ಆರ್ ಬದ್ಕ್ - ಬರವು ಮೂಲು ಬಳ್ಳೊಡು ಅಳತ್ತದ್ ಮಾತ್ರ ಪಾಡ್.

ಈ ಎನ್ನ ಬರೆಪುನ ಕೆಲಸೊಗು ಮಾಮಲ್ಲ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರ್ಕಾರ್ ಎನ್ನ ಪ್ರೀತಿದ ಮಲ್ಲಣ್ಣೆ ಬಿ. ಗುರುದಾಸ ರೈಕುಲು. ಆರೆನ ಪಾದೊಗು ಅಡ್ಕೊ ಬೂರ್ಚಿ. ಅಂಚನೇ ಎನ್ನ ಕೆಲಸೊನು ಸುಲಬೊ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಶ್ರೀ ಪೂವಪ್ಪ ಕಾಣಿಯೂರು. ಮೇರ್ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆನ ಸಂಸ್ಕರಣ ಸಂಚಿಕೆಗ್‌ಂದ್ ಕಡಪ್ಪುಡ್‌ನ ಒಂಜಿ ಲೇಖನ ಉಂಡು. ಐನ್ ಯಾನ್ ಎಂಕ್ ಬೋಡಿತ್ತಿಲೆಕೊ ಗೆತೊನೊಲಿಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆರ್ಗ್ ಎನ್ನ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದಿ ಸೊಲೈಲು.

ಯಾನ್ ಸಾಹಿತಿ ಕಂಡಿತಾ ಅತ್. ಯಾನೊರಿ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯೆ. ಅಂಚಾದ್ ಬರವಣಿಗೆಡ್ ತಪ್ಪುಲು ಇತ್ಂಡ ಐನ್ ಒಪ್ಪು ಮಲ್ತೊಂದು ಮಾಪು ಕೊರ್ತು ಈ ಬಾಲೆದ ತರೆತ್ತ ಮಿತ್ ಕೆ ದೀವೊಡುಂದು ಕೇನೊಂದು, ಯಾನ್ ನಿಕುಲೆನ ಪಾದೊಗು ಪುಚ್ಚೊ ಪಾಡೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಇಷ್ಟೆ ದೈವ - ದೇವರೆನ್ ನಂಬೊಂದು ಏನಿಗಾಲಾ ನಿಕುಲೆನ ನಂಬುಗೆದಾಯೆ

'ಕಲ್ಯಾಣಿ' ವಿಟ್ಲ
3 ನವಂಬರ 2004

ಡಾ. ಕೆದಂಬಾಡಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ

ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರೊ

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಆಕಾಸೊಡು ದಡಕ್ಕನೆ ದೆರ್ತ್ ತೋಜಿನ ಬೊಳ್ಳಿ; ಅರೆನ ಸುರುತ್ತ ಬೂಕು 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' ಓದಿನಕಾಲೆಗ್ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ಪುದರ್; ಸುರುತ್ತ ಬೂಕುಡೇ ಏಳರಕೋಲುದ ನಿಶಾನಿಗ್ ನೀರ್ ಪಾಡ್ ಜನ ಬೆಕ್ಕಸ ಬೆರಗಾಪುಲೆಕ ಮಲ್ತಿ ಬಂಟೆ ಆರ್.

ಬಂಟ ಸಮಾಜೊಡು ಪುಟ್ಟಿನ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ನಿಜವಾದ್ ಬಂಟೆರೆಲೆಕ್ಕ ಬದ್ಕನಾರ್. ಮೂಲದ ಬಂಟೆರೆ ಕಸುಬು ಬೆನ್ನಿ, ಬೋಂಟೆ, ಕಂಬುಲ, ಕೋರ್ದಟ್ಟಿ ಮಾತೆಚ್ಚಾಲ ಆರ್ ಬಿಸ್. ಜೀವದ ದೇಖಿಡ್, ನಡಪ್ಪುನ ನಡಕ್ಕೆಡ್, ಪಾತೆರುನ ಪಾತೆರೊಡು ಆರ್ ನೂದಕ್ಕ ನೂದು ಬಂಟೆ. ಆರೆನ ನುಡಿನಡೆಟ್ ಗುತ್ತದ ಗತ್ತ್ ದರ್ತ್ ತೋಜೊಂದಿತ್ತಂಡ್.

ಇಂಚಿನ ಬಂಟೆ ಜವನ್ನಾದಿಗ್ ಕಳೆನಗ ಒರನೆ ಕೈಟತ್ತಾನ ಬಿರುಬೆಡ್ನ್ ಬುಡ್ಡು, ಪೆನ್ನ್ ಬೂಕುನು ಪತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಚೋದಿಗ. ಆತೇ ಅತ್ತ ಬರೆಯಿನ ಸುರುತ್ತ ಬೂಕುಡೇ ಕೊಡಿ ಏರಾದ್ ಕೊರ್ದ ಅರೆನ ಬಿಸ್ಪಾದಿಗ್; ಮಲ್ಪಾದಿಗ್, ಅರೆನ ಸುರುತ್ತ ಬರವು 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' ಮೈಗಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಇಂಚಿನ ಬೂಕು ಕನ್ನಡೊಡು ದುಂಬು ಇಚ್ಚಾಂಡ್, ನನ ಬರಿಯೆರೆ ಕಷ್ಟ ಪನ್ನಿನ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ.

ಬೋಂಟೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆಯಿನ ಬೇತೆ ಬೂಕುಲೆನಾಲಾ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ಬರೆಯೆರ್. ಆತೇ ಪೂರ್ಣುಡು ತುಲುಟ್ಲಾಲಾ ಆರ್ ಬರವಣಿಗೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಕುವೆಂಪು, ಕಾರಂತೆರೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ತುಳುಕ್ಕು ಬಾರಿ ಪೂರ್ಣುಡು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಚ ಒರ ಬರೆಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಿನ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಿರ ತೂಯಿಜೆರ್. ಕನ್ನಡ ತುಳು ರಡ್ಡ್ ಬಾಸೆಡಾಲಾ ಅರೆಗ್ ಬರೆಪ್ಪನೆಟ್ತ್ ಇತ್ತಾನ ತಾಕತ್ತನ್ ತೋಚಾಯೆರ್.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರೆ ಮಾಲೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಗುಲೆನ ಬದ್ಕ ಬರವುದ ಕುರಿತಾದ್ ಅರೆನ ಮಗೆ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಡಾ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈಗುಲು ಈ ಬರವಣಿಗೆ ಮಲ್ತೆರ್. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈಗುಲೆನಲಾ ಉಂದು ಸುರುತ್ತ ಬರವು. ಆ ಅಮ್ಮಲೆಕನೇ ಈ ಮಗ್ಕಾಲಾ ಬರವುದ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡು ಪಂಡ್ ದ್ ಈ ಬೂಕುಡ ಮೂಲಕ ತೋಚಾದ್ ಕೊರ್ದೆರ್. ಅರೆಗ್ ಎನ್ನ ದಿಂಜಿ ಮನಸ್ಸದ ಸೊಲೈಲು.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊಗಾಲಾ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆನ ಬದ್ಕ ಬರವುದ ವಿಚಾರ ತೆರಿವೊಡಾಯಿನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು. ಈ ಬೂಕುನ್ ಕನ್ನಡೊಗು ಮಲ್ಪುನ ಮೂಲಕ ಡಾ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈಗುಲು ಆ ಕೆಲಸೊನು ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್ ದ್ ಯಾನ್ ಬಯಕುವೆ.

'ಸಾಕೇತ'

25 ನವಂಬರ 2004

ವಿರ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಆಳ್ವ

ಮಾತೆರೆಲೆಕೊ ಅತ್ತ ಎನ್ನಪ್ಪ ಆರೆಗ್ ಆರೇ ಸೈ!

ಬಾನೊದೆತ್ತರೊ ನೀರ ಪೇರ್‌ನ್ ಉರ್ದುನ ಸೊರ್ಕುಡ ಅಗೆಲೊ ಕಡಲ್. ಅಯಿಕ್ ಯಾನೇ ಸಮೊ ಯಾನ್ ಸಮೊಂದ್ ಪನ್ನಿನ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊ 'ರಾಮಾಯಣೊ' ಬರೆಯಿನಾಯೆ ಮಾಮಲ್ಲ ಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ; ಪುಣ್ಣೊ ಪುಡಾದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿನ ಈ ಬೋಂಟೆದಾಯೆ ಬರೆಯಿನ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊ ರಾಮಾಯಣೊನು ಇನಿ ಎಂಕುಲು - ನಿಕುಲು ಮಾತೆರ್ಮಾ ನಮೋಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೈ ಮುಗಿಪುನ ಲೆಕೊ ಆಂಡ್.

ವೇದವ್ಯಾಸ ಮಹಾಮುನಿಕುಲು ಬರೆಯಿನ 'ಮಹಾಭಾರತೊ' ಪಂಚಮವೇದೊ ಪನ್ನಿ ಹೆಗ್ಗಲೈ ಪಡೆಂಡ್. ಈ ಮೀನ್ ಪತ್ತುನ ಬೆಸ್ತೆ ಪಂಡನೆನ್ ಬರೆಯಿನಾರ್ ದೇವೆರೆ ದೇವೆರ್ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರೆ.

ಕಾಳಿದಾಸ ಮಹಾಕವಿ ಪುಟ್ಟುದಾನೆ ಮೇರೆರೆ ಇಲ್ಲಡ್. ಬರೆಯಿನೆ 'ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ' ಪಡೆಯಿನ ಬಿರ್ಡ್ 'ಉಪಮಾ ಕಾಳಿದಾಸಸೈ'.

ಮಿತ್ತ ತೋಜಾಯಿನ ಮೂಜಿ ಕವಿಕುಲುಲಾ ಅಕುಲು ಅಕುಲೆನ ಬದ್‌ಕೆಡಾಯಿನ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್ ಪತ್ತನ ಕಯಿಪೆ ಸಂಗತಿಲೆಡ್ಡಾದ್ ಕವಿಕುಲಾಯೆರ್. ಅಕಾಲೆಗ್ ಅಕಾಲೆ ಬದುಕುನ ರೀತಿ ರಿವಾಜಿಗೊಂಜಿ ತಿರ್‌ಗಾಸ್ ಕೊರೊಡಾಂಡ್. ಕಾವ್ಯೊ ಬರೆಯೆರ್, ಕವಿಕುಲಾಯೆರ್. ಬದ್ಕಾದ ಸುಕೊ ದುಕೊಡ್ಡು ದೂರ ಇತ್ತಿನ ಅಕುಲು ನಮ್ಮಂಚಿನಕುಲೆನ ಬದ್ಕಾನ್ ಬಂಗಾರೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಪುಲ್ಕ ಲಕ್ಕಾದ್ ಅಕುಲೆನ್ ನೆನೆತ್‌ದ್ ಸುಗಿಪುಲೆಕೊ ಆಂಡ್.

ಮುಕುಲು ಏರ್ಲ್ ಪತ್ ಪತ್ತೊಂಜಿ ಕಾವ್ಯ ಬರೆಯಿನಕುಲತ್ತ್. ಅಕುಲು ಬರೆಯಿನಾವು, ಬರೆಪ್ಪಾಯಿನಾವು ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಕಾವ್ಯೊಲು. ಆಂಡ ಅವ್ವೇ ನಿತ್ಯ ಸತ್ತೊನು ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತುನ ಮಹಾಗ್ರಂತೊಲು. ಮೊಕುಲು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊದ ಪವಾಡೊ ಪುರುಷೆರ್.

ಶ್ರೀ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ ಬೆನ್ನಿದ ಬಾಲೆ. ಬೋಂಟೆ ಆರೆನ ಜವ್ವನೊದ ಕಾಲೊದ ಗೊಬ್ಬುದ ಕಳ. ಬೆನ್ನಿ ತನ್ನ ಬದ್ಕಾಗ್ ಆಧಾರೊ ಆಂಡ್. ಬೋಂಟೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಯೊದ ಉಲ್ಲಾಸೊದ ಸೊರ್ಕುಗು ಗೆಲೊನೊ ಕೊರ್‌ಂಡ್.

ತನ್ನ ಜವ್ವನದ ದಿನೊಕುಲೆಡ್ ರೈಕುಲೆನ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಜೋಂಟೆ ರಡ್ಡಲಾ ತರ್ಕ್ಯಾದ್ ಪತ್ತೊಂಡು. ಕುಡ್ತಂಡ ಜಾರಂದಿ ಸೊತ್ತುಲು ಅವು. ಪ್ರಾಯೊ ಕರೀಂಡ್, ಬೋಂಟೆ ದೂರೊ ಆಂಡ್. ಬೋಂಟೆದ ಬದಲ್ತೆಗ್ ಬೆಡಿ ಪತ್ತಾನ ಕೈಟ್ ಪೆನ್ನ ಪತ್ತಿಯೆರ್. ಒಂತೆ ದಿನೊಟೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು 'ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿ'ಯಾತ್ ನೆಗತ್ತ ತೋಜಿಯೆರ್.

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆನ 'ಬೋಂಟೆದ ಬದ್ಕ' ಮೆಚ್ಚೊಡಾಯಿನ ಬದ್ಕ. ಅಯಿಟೇ ಆರ್ ಸಾಧಿಸಾಯಿನವು ಸಾವಿರೊ. ಬೆಡಿ ಪತ್ತಾದ್ ಬೋಂಟೆದಾಯೆ ಆತ್ ಬದ್ಕನ ಬದ್ಕನ್ 'ಪೆನ್ನ'ಡ್ ಅಕ್ಷರೊಗು ಜಪ್ಪಾದ್ 'ಬಿಸ್ ಬಂಟೆ' ಪಂಡ್ ಪುದಾರ್ ದೆತೋನ್ ಕೀರ್ತಿ ಆರನ.

ಕನ್ನಡೊದ 'ಬೇಟೆಯುಂ ದಿನದಂಗಳರಸಲೆ' ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರೊನು ತನ್ನ ಬದ್ಕಗ್ ಸೇರ್ಪಾವೊಂದು, ತನ್ನ ಆಯುಸೊದ ಮಾಮಲ್ಲ ದಿನೊಕುಲೆನ್ 'ಬೋಂಟೆ'ನೆ ಚೆಂಡ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಚೆಂಡ್ ಗೊಬ್ಬನಾರ್ ಶ್ರೀ ರೈಕುಲು.

ಪ್ರಾಯೊ ಕರೀಂಡ್. ಜವ್ವನೊದ 'ಬೋಂಟೆ'ದ ಆ ಚೀಪೆ ದಿನೊಕುಲು ನೆನಪುಡು ಬರ್ಪೊ. ಅಯಿನ್ ಕೇನಿಯರೇಂದ್ ಬತ್ತ ಕುಲ್ಲುನವು ನೂದು ಕೆಬಿಕುಲು. ನೂದು ಕಣ್ಣೆಗ್ಲೆಗ್ಲಾ ಈ ವಿಷಯೊ ತೆರಿಯಡ್ ಪಂಡ್ 'ಬೋಂಟೆದ ಬದ್ಕ'ನ್ ಅಕ್ಷರೊಗು ಜಪ್ಪಾಯೆರ್. ಉಂದುವೇ 'ಕನ್ನಡ -ತುಳು' ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊಗು ರೈಕುಲೆನ ಮುಡಿಪು, ಕಾಣ್ಯೆ.

ಶ್ರೀ ರೈಕುಲೆನ ಸುರುತ ಬರವು 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' ಕಾದಂಬರಿಯಾದ್ ಅಚ್ಚಾಂಡ್. ಸಾವಿರೊ, ಸಾವಿರೊ ಜನ ಓದಿಯೆರ್. ಪುಗಾರಿಯೆರ್. ರೈಕುಲೆನ್ ಪಿರ ತಿರ್ಗಾದ್ ತೂವಾಂದಿಲೆಕೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಸುರುತ ಬೂಕೇ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಪಡೇಂಡ್. ರೈಕುಲೆನ ಏರ್ತೆ ಏತ್ ಪಂಡ್ ನಂಕ್ ಉಂದೆಟ್ ಅರ್ತೊ ಮಲ್ತೊನೊಲಿ.

ರೈಕುಲು ಸವ್ಯಸಾಚಿ. ಆ ದಿನೊಟು ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಬರವು ಬರೆಪುನಕುಲು ಪಜೆ ದೀಯರೆ ಪೋಡೊಂತು ಇತ್ತಾನ 'ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೀಮೆ'ಗ್ ಕೈಮುಗಿದ್ ಪಜೆ ದೀಯೆರ್. ಕೈಯಾಡಾಯೆರ್. ತುಳು ಬಾಸೆದ ದೇಕಿ, ಕಮ್ಮೆನೊನು ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕೊಗಲ ಪರಡಾಯೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್ ಬಿಸ್ ಶರೀರೊದ 'ತುಳು ಭಾಷಾ ಭೀಷ್ಮ' ಪಂಡ್ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯಿನ ರೈಕುಲೆನ ಬರವುದ ಆರಂಬೊದ ದಿನೊಕುಲೆಡ್ ಒವ್ವೇ ರೀತಿದ ಪಂಚಾಂಗೊದ ಆಧಾರೊ ಇದ್ದಂದೆ ಇತ್ತಿನಾರ್.

ಬರವಣಿಗೆದ ಕಾಲೊಡು ಬರವುದ ರೀತಿಗ್ ತಾಂಗ್ ಕೊರ್ಪಿನಕುಲು ಇದ್ದೆರಾಂಡಲಾ ತನ್ನ ಸ್ವಂತೊ ಸಾಧನೆಡೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಕ್ತಿಯಾದ್ ಇನಿಕ್ಲಾ ದುಂಬುಗುಲಾ ನಮನ, ನಿಕುಲೆನ ಪಿರ್ತಿದ ತಿಗಲೆಡ್ ಬದ್ಕಾದ್ ಒರಿಪೆರ್ ಪನ್ನಿನವುಲಾ ಒಂಜಿ ಪವಾಡೊನೆ ಅತ್ತ!

ಜವ್ವನೊದ ಹಂಕಾರೊ, ಠೇಂಕಾರೊದ ಹಾಳಾಯಿನ ಬದ್ಕಗ್ ಪಗರ್ತೆಯಾದ್

ಬೊಕ್ಕೊ ತಾನ್ ತನ್ನವೇ ಸಾಹಸೊಡು ದಿಕ್ಕಾ ಬದಲ್ಪಾವೊನುನ ತನ್ನ ಪೊಸ ಬದ್ಕಾ ಅವು ಕನ್ನಡೊದ 'ದಿವ್ಯ, ಭವ್ಯ, ನವ್ಯ' ಬದ್ಕಾ. ಅವ್ವೇ ರೈಕುಲೆನ ಧೀಃಸಕ್ತಿಗೊಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಉದಾರ್ನ.

ತನ್ನ ಬದ್ಕಾಕದ ಅರ್ದೊ ಸಮಯೊ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕೊದ ದಿನೊಕುಲೆಡ್ ರೈಕುಲು ತಾನ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ 'ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಸೀಮೆ'ದ ಮಟ್ಕಾಗ್ ಏತೊಂಜಿ ಆಸಕ್ತಿ ದೆತೊಂದಿತ್ತರ್, ಉಲ್ಲಾಸೊಡಿತ್ತರ್. ಆ ಮಟ್ಕಾಗ್ ಆರೇತ್ ಸಂಕಲ್ಪೊ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್ಂದ್ ಪನ್ನುನವು ವಿಶೇಷೊ ವಿಷಯೊ.

ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಬರವಣಿಗೇಡ್ ಜೋಡ್ವಾಪೊಂದು ಅಪ್ಪೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿನ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತರ್ ಪನ್ನುನವು ನೆನಪು ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ, ಮೂಲು ಬರೆಯೊಡಾಯಿನ ವಿಷಯೊ. ಈ ಅಪ್ಪೆನ ಪೂಜೆನೆ ಆರೆನ್ ಎತ್ತರೊಗು ಏರ್ಪಾಂಡ್, ಧನ್ಯತೆದ ಮನಸ್ ಪಡೆಯೆರೆ ಸಾಯೊ ಮಲ್ತಂಡ್.

ಆರೆನ ದಿಂಜಿದಿ ಬದ್ಕಾಕದ ಗೆಲ್ತೆನೊದ ಕತೆತ ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷೊ ನಿಮಿಷೊಲಾ ರೋಮೊ ರೋಮೊಲಾ ನಿಗ್ಗೊರ್ತದ್ ಉಂತುನಾವು. ಆರೆನ ಬಣ್ಣೊ ಬಣ್ಣೊದ ರಂಗ್ ರಂಗ್ ರಂಗ್ ಸೇಲೆ ಬದ್ಕಾಕನ್ ಆರತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಒಪ್ಪೇ ಬರವಣಿಗಿದಾಯೆಲಾ ತನ್ನ ಬದ್ಕಾಕಡ್ ಅನುಭವಿಸಿಯೆರೆ ಸಾದ್ಯೊ ಇಜ್ಜಿ; ಅವ್ವ ಆತ್ ಬಿಸಾತಿಗದವು, ಗಮ್ಮತ್ತದವು - ರಂಗ್ ದವು.

ಸುರುಟು ತುಂಡು ಪೋಕ್ರಿಯಾದ್, ಬೊಕ್ಕೊ ಬೆಡಿ ಪತ್ತಾದ್ ಬೋಂಟೆಗಾರ ಆದ್ 'ಬೆಡಿ' ಯಾವು, ಪೋಣ್ಣು ಬೋಡು, ಮದಿಮೆ ಆವೊಡು, ಬೆಡಿತ ಬಲೊ, ಪೋಣ್ಣನ ಬೆಂಬಲೊ ಅರ್ದೊ ಆಂಡ್, ಬರೆಪುನ ಪೆನ್ನದ ಬೆರಿ ಪತ್ತೊಡು, ನನ ದುಂಬು ಬದುಕುನ ಬದ್ಕಾಗ್ ಪೂರ್ತಿ ಸಂಸ್ಕಾರೊ ದಿಂಜಿ ಅರ್ತೊ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್ಂದ್ ನುರ್ಕುನಾರ್ ರೈಕುಲು. ಅಯಿಟ್ ಆರ್ ಗೆಲ್ತೆರೋ? ಗೆಲ್ತರ್, ಆರೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಪೂರ್ತಿ ಎಣ್ಣತ್ತೇಳ್ ವರ್ಸೊ ರೈಕುಲು ಬದ್ಕಾಕಿಯೆರ್. ಆ ದಿಂಜಿದಿ ಬದ್ಕಾ ಪೊಟ್ಟಿತ್ತ್, ಗಟ್ಟಿ, ಅವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಕಾದಂಬರಿನೇ ಬರೆಪುನಾತ್ ಕತೆಕುಲೆನ್ ದಿಂಜೊಂದುಂಡು. ಕೇನ್ನೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೊದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕುದ ಪಾಣಾಜಿ ಗ್ರಾಮೊದ 'ಕೆದಂಬಾಡಿ'ಂದ್ ಪನ್ನಿ ತರವಾಡ್ ಇಲ್ಲ - ರೈಕುಲೆನ ಪುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರಡ್ಡ್ ಮಾಳಿಗದ ನಾಲ್ ಬಾಜಿರೊ ಕಂಬೊದ ಚಾವಡಿ ಸೇರ್ ನ ಆತುದೊ - ಆತ್ ಗೆಲೊದ ಆ ಮುಳಿತ ಇಲ್ಲದ ಪೋರ್ಲ ಪನೊಡಾಯಿನಾವೆ. ಪಿರಾವುಡು ಮಾಮಲ್ಲ ಮಲೆ 'ಬಂಟಮಲೆ', ಎದರ್ಡ್ ನಿತ್ಯೊ ತೆಳಿನೀರ್ ದಿಂಜ್ಂದ್ ಪರಿಪುನ ತೋಡು. ಇಲ್ಲ - ತೋಡುದ ನಡುಡ್ ನೂದು ಮುಡಿ ಅರಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿದ ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿ. ಪೂರಾ ಕೊಳಕೆ ಬೆನ್ನಿ ಮಲ್ಪುನ ಕಂಡೊಲು. ಈ ಭೂಮಿ ನೀರನಿಧಿ. ಕಟ್ಟಿ ಪುಣಿಕ್ಲೆಡ್ ಬಾನೊಗು ಮುತ್ತೊ

ಕೊರೊಂದುಲ್ಲೋ ನೋಂದ್ ಪನ್ನುನ ನೂದೆಡ್ಡ್ ಮಿತ್ ತಾರೆಲು, ಸಾವಿರೊ ಕಟ್ಟಳೆಡ್ ಲೆಕ್ಕೊಗು ತಿಕ್ಕುನ ಕಂಗುಲು. ಅವುಲವುಲು ತಾರಿಲು, ನಡು ನಡುಟು ಮಣ್ಣ್ ದ ಪುದಾರ್ ಗ್ ಸರಿಯಾದಿತ್ತಿನ ಏಳ್ - ಎಣ್ಣೊ ಕೆದುಕ್ಕುಲು. ತುಳುವೆ, ಬರಿಕ್ಕೆ, ಆಟಿ ಪೆಲಕ್ಕಾಯಿ, ಸೋಣೊ ಪೆಲಕ್ಕಾಯಿ, ಅಪ್ಪನ ಪೆಲಕ್ಕಾಯಿ ಪನ್ನುನ ಪುದಾರ್ ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ತಿಂಗೊಳುಡು ಪರುಂದನ ಪೆಲಕ್ಕಾಯಿದ ಮರೊಕುಲು, ಕಸಿಕುಕ್ಕು, ನೆಕ್ಕರೆ ಕುಕ್ಕು, ಬಾರೆಕುಕ್ಕು, ಸೀರೆಕುಕ್ಕು, ಮುಂಡಪ್ಪ ಪನ್ನಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಚಾತಿದ ಕುಕ್ಕುದ ಮರೊಕುಲು, ಚಿಕ್ಕು, ಸೀತಾಪಲ, ಬಪ್ಪಂಗಾಯಿ ಮರೊಕುಲು, ಪಾರಿಚಾತೊ ಮಾತ್ರವತ್ತ್ ರಾಮಾಯಣೊಡು ಸೀತಪ್ಪೆಗ್ ನಿಲೆ ಕೊರ್ನ ಅಶೋಕ ವೃಕ್ಷ, ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಜೀಗುಚ್ಚೆದ ಮರ, ಬಂಗಾರೊದ ಕುರಾಲ್ ನ ದಿಂಜಾವೊಂದು ನಲಿತ್ತೊಂದುಲ್ಲಾಯಿನ ನೇಲ್ಯ ಕಂಡೊ. ಸೊರುವೊಳ್ಳಡಿ, ಬಾಕಿತಿಮಾರು, ಪಾದೆಕೊಳೆಂಚಿ ಪನ್ನಿಂಚಿತ್ತಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದಾರ್ ದ ಕಂಡೊಲು. ಬಂಗಾರೊ ಬುಲೆಪಿನ ಈ ಮಣ್ಣ್, ತನ್ನ ಲೆಕ್ಕೊಗು ಬೊಕ್ಕೊಂಚಿ ಬಂಗಾರೊನು ಸೇರ್ಪಾವೊಂಡು, ಸೇರ್ಪಾಯಿನ್ ಆತ್ಮ; ಜನ್ನೊ ಕೊರುಂಡು. ಅವ್ವೇ ಬಂಗಾರ್ 'ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ'. ರೈಕುಲು ಪುಟ್ಟೊನ ದಿನೊ 11 ಪೆಬ್ರವರಿ 1916, ಪಂಡ 1916ನೇ ಇಸವಿದ ಪೊನ್ನಿ ತಿಂಗೊಳ್ಳ 28ನೇ ದಿನೊತ ಶುಕ್ರವಾರ ರಾತ್ರಿ. ಆನಿ ರಾಕ್ಷಸ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಉತ್ತರಾಯಣ, ಶಿಶಿರ ಋತು, ಪುಷ್ಯಯುಕ್ತ, ಕೃತ್ತಿಕಾ ನಕ್ಷತ್ರ, ಮೂಜೆನೇ ಪಾದೊ, ವೃಷಭ ರಾಶಿಡ್ ರೈಕುಲೆನ ಜನನೊ ಆಂಡ್.

ಮುಂಡ್ರಾಡಿ ಪಿಲಿಮಜಲ್ ದಾಸರ್ಯಾಲ್ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆ ಅಮ್ಮೆರ್. ಸಾವಿರ ಮುಡಿ ಅರಿಗೇಣಿ ಬರ್ಪುನ ಭೂಮಿದ ಒಡೆಕ್ಕಾರೆ. ಅಪ್ಪಟ ಕೃಷಿಕೆ, ಗಾಂಧಿವಾದಿ. ಶಿಸ್ತದ ಸಿಪಾಯಿ. ಸರಳೊ, ಸಾತ್ವಿಕ ಸ್ವಭಾವೊ. ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು, ಎತ್ತರೊದ ಸರೀರೊ, ಗಂಭೀರೊ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊದ ಬೆನ್ನಾಲೆ ಜವ್ವನೆ.

ಅಪ್ಪೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಸೀತಮ್ಮ. ಪೂರ್ಣದ ಪೊಣ್ಣು. ಗುಣೊವಂತೆದಿ, ಸಾಧ್ವಿ. ನೂದು ವರ್ಷೊಗು ದುಂಬುದ ಆನಿದ ದಿನೊಟ್ಟೇ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋದು, ಬರವು ಸರವು ಕಲ್ತದ್, ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ, ಗದುಗಿನ ಭಾರತೊಲೆನ್ ಕೇನುನಕುಲೆನ ಕಬಿಕ್ ರಂಗೀತೊಲೆನ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಓದುತ್ ಅರ್ಥೊ ಪನ್ನಿಂಚಿತ್ತ ಸಕ್ತಿನ ಪಡೆಯಿನ ಚುರುಕು ಪೊಣುಂಚೊ.

ಉಂದುವೇ ಪಿಲಿಮಜಲ್ ದಾಸರೈ - ಕೆದಂಬಾಡಿ ಸೀತಮ್ಮನ ರಡ್ಡೆನೇ ಮಗನೇ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ. ಆರೆಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ವರ್ಷೊ ಮಲ್ಲಾರ್ ಆರೆ ಅಣ್ಣೆ ಕೆದಂಬಾಡಿ ನಾರಾಯಣ ರೈಕುಲು. ಆನಿದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ತನ್ನ ವಕಾಲತ್ತದ ಚಾಣ್ಣೆಡ್ ದಂತಕತೆಯಾಪಿಲೆಕೊ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ದೇವರೆ ಪಾದೊ ಸೇರ್ಪ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯಿನ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವಕೀಲರ್. ತನ್ನ ಸಜ್ಜನ ನಡತೆ, ತೂವೊಡೆನ್ನಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊ. ತನ್ನ ಕುಟುಂಬೊಗು ಪೊಸ ದೇಕಿ, ಪೊಸ ಉಲ್ಲಾಸೊನು ಕೊರುಂಡುಂದು ಪನ್ನುನವು ನೂದೆಕ್ ನೂದು ಸತ್ಯೊ.

ರೈಕುಲೆನ ಅಜ್ಜೆ ಪಂಡ ಅಪ್ಪೆನ ಅಮ್ಮೆ ಪನ್ನೆಗುತ್ತು ಜತ್ತಪ್ಪಾಲ್. ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಆಡಳ್ತದ ಸಮಯೊಡು ಮುಪ್ಪೊ ವರ್ಷೊ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕುದ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪನ್ನಿಂಚಿ ಘನಂಧಾರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲ್ಲೊಡು ಇತ್ತಿನಾರ್, ಪೆನ್ನನಾಯಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಬೆಳ್ಳಾರದ ಬೆಂಚ್ ಕೋರ್ಟು (ಬ್ರೇಂಚ್ ಕೋರ್ಟು)ದ ತೀರ್ಪುದಾರೆರಾತ್ ಲೆಕ್ಕೊ ಇಚ್ಚಾಂದಿನಾತ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ್ ಯೋಗ್ಯೊ ತೀರ್ಪು ಬರೆಯಿನ ಸಜ್ಜನ ಜನೊ. ಅಜ್ಜಿ ದೆಯ್ಯಕ್ಕು ಪೊಣುಂಚೊ ಕೆದಂಬಾಡಿ ತರವಾಡ್ಡದ ಇಲ್ಲದಾರ್. ಪುದಾರ್ ಪೋಯಿನ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ ಆದ್ ಇತ್ತರ್.

ಈ ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿಗ್ ಒರುಂಬೊ ಜನೊ ಜೋಕುಲು. ಏಳ್ ಪೊಣ್ಣು, ರಡ್ಡ್ ಆಣ್. ಮಾತೆರೆಡ್ಡ್ ಮಲ್ಲಾರ್ ಅಣ್ಣಪ್ಪ ರೈಂದ್ ಪನ್ನಿನಾರ್. ಆನಿತ ದಿನೋಟೆ ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಪಾಸಾದಿತ್ತರ್. ಸನ್ನಿ ಜ್ವರೊ ಆರೆನ್ ಬಲಿ ದೆತೊಂಡು. ರಡ್ಡನೇ ಮಗೇ ಡಾ. ಕೆದಂಬಾಡಿ ಮಂಜುನಾಥ ರೈಕುಲು. ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯಿನ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಪಂಡಿತೆ. ಭಾರತೊದ ಸುರೊದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದೆರೆಗ್ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸಲಹೆನ್ ಕೊರ್ಪುನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಪಡೆದಿತ್ತರ್. ಅವುಲಾ ಅತ್ತಂದೆ ಮದ್ರಾಸು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್‌ದ 'ರೆಡಿಯೋಲಜಿ' ಪಾಲ್‌ದ ಗುರಿಕ್ಯಾರ್ಮೆ ಉಂಬೆರೆಗ್ ಇತ್ತಂಡ್. ಉಂಬೆರ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆನ ಖಾಸಾ 'ಮಾಮಣ್ಣೆ'.

ಒರಿನ ಏಳ್ ಜನ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆನ ಕಂಡನಿಯಲ್ಲು ಊರುದ ಪಟ್ಟೇರಾತ್, ಬೆನ್ಯಾಲೆರಾತ್, ತನ್ನ ಊರುದಕುಲೆನ ಸುಖೊ; ದುಃಖೊಡು ಸರಿ ಸರಿಯಾದ್ ಬೆರೆಯೊಂದು ಜನೊಕುಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಪಡೆದಿತ್ತರ್ ಪನ್ನನವು ನೇಲ್ಯ ಸಂಗತಿ.

ಶ್ರೀ ರೈಕುಲು ಮುಕುಲೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಇಡೆಟ್ ಪುಟ್ಟಿಯೆರ್. ಅಜ್ಜೆ ಜತ್ತಪ್ಪಾಲೆನ ಪುದಾರ್‌ನ ಉಂಬೆರೆಗ್ ದೀಡಿಯೆರ್. ರೈಕುಲು 'ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ' ಆಯೆರ್.

ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಕುಶಿಯೋ ಕುಶಿ. ಮಗಳೆ ಬಾಲೆ ಆಣ್, ಅತ್ತಂದೆ ಅಯಿಕ್ ತನ್ನನೇ ಪುದಾರ್, ಅಜ್ಜೆರೆಗೊಂಚೇ ಆಸೆ, ಬಾಲೆ ಜತ್ತಪ್ಪ ಮಲ್ಲ ಪುದಾರ್ ದೆಪ್ಪೊಡು, ಆಯನ ಪುದಾರ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಎನ್ನ ಪುದಾರ್‌ಲ ಬಾನೊದ ಎತ್ತರೊಗು ಏರೊಡು.

ಅಜ್ಜೆರ್ ದೇವೆರೆ ಪಾದೊ ಸೇರ್‌ದ್ ಅಜಿಪ್ಪೊ ವರ್ಷೊಡ್ಡು ಬೊಕ್ಕೊ ಪುಳ್ಳಿ ಅಜ್ಜೆರೆನ ಪುದಾರ್‌ನ್ ಮುಗ್ಗಾಲ್ ಮೀರ್‌ದ್ ಬಾನೊದ ಮುಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಾಗ್ ಮುಟ್ಟಾಯೆರ್. ಆಂಡ ಅಜ್ಜೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದಿತ್ತನ ದಿನೊಟು ಈ ಪುಲ್ಲಿ ದಾನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್. ಅಯಿನ್ ಆ ಅಜ್ಜನ ಬಾಯಿಡ್ಲೇ ಕೇನುಕೊ. "ದಾಯೆಗಪ್ಪಾ... ಈ ದರಿದ್ರಗ್ ಎನ್ನ ಪುದಾರ್ ದೀಡಿಯೆರ್. ಎನ್ನ ಮಾನ ಮರ್ಮಾದಿನ್ ಮಾತಾ ದೆತ್ತೆ.

ಅಪ್ಪೆ ಇದ್ಯಂದಿ ಪರಕ್ಕೊಳಿ ಬಾಲೆ ಪನ್ನನ ಯೋಗೊ ರೈಕುಲೆನವು. ಆರೆ ಏಳನೇ ವರುಷೊಡೆ ಅಪ್ಪೆ ದೇವೆರೆ ಪಾದೊ ಸೇರಿಯೆರ್. ಅಪ್ಪೆ ಇದ್ಯಂದಿ ಈ ಬಾಲೆ ತನ್ನ ಆಜಿ ಜನೊ ಸಿದ್ಧಪ್ಪಲೆನ ಮಟ್ಟೆಲ್ ಸೇರೊಂಡರ್. ಮಾತೆರೆಗಾಲಾ ಈ ಪರಕ್ಕೊಲಿ ಬಾಲೆದ

ಮಿತ್ತ್ ಮುಗಿಯಂದಿ ಪ್ರೀತಿ. ಪ್ರಾಯ ಸಂದಿ ಜೀವೊ ಅಜ್ಜಿಗೋ ಈ ಪುಳ್ಳಿಯೇ ಜೀವೊ.
ಒಂಜಪ್ಪನ ಜಾಗೆನ್ ಆಜಪ್ಪಲ್ ದಿಂಜಾಯೆರ್. ಆರ್‌ನ ಆರೈಕೆ, ಆರೆನ ಬಗ್ಗೆ
ಎಡ್ಡೆ ಹಾರೈಕೆಗ್ ದಾಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಇದ್ದಿ. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗನೇ ಬೆಳ್ಳಾರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಡ್
ರೈಲೆನ ಆಆಇಈ ಅರದನ ಸುರುವಾಂಡ್.

ಇಲ್ಲ್ ನಿಲಿಕೆ ತನ್ನಕುಲು, ಅಕುಲೆನ ವಿಪರೀತ ಪ್ರೀತಿ, ರೈಕುಲೆನ್ ಪೋಕ್ರಿಲೆ
ಸಾಲಾಗ್ ಸೇರ್ಪಾಂಡ್. ಇತ್ತೆ ರೈಕುಲು ಗೊಬ್ಬನವೇ ಗೊಬ್ಬು. ಪಂಡಾನವೇ ಪದೊ
ಪಂಡಾದಾಂಡ್. ಆನಿತ ದಿನೋಟೆ ರೈಕುಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕನ ಬಿದ್ ಬಾವೊಲಿಲ್ ಒಂತೆನಾ
ಕನ್ನಡೋಟೆ ಬರಪೆ, “ತರಲೆ, ತಂಟೆಕೋರ, ಪುಂಡ ಪ್ರಚಂಡ, ಪೋಕರಿ” ಈ ಬಿದ್‌ಲೆನ್
ಪೂರಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ಪಾದ್ ಪನ್ನಗ ಒಂಜೇ ಅರ್ತೊ ಬರ್ಪುನ ಶಬ್ದೊ ಕನ್ನಡೊಡು ಉಂಡು
“ಸಕಲ ದುರ್ಗಣ ಸಂಪನ್ನ”ಂದ್.

ಪುಲ್ಲಿ ಎಂಚಿನಾಯೆನೆ ಆವಡ್ ಅಜ್ಜಗ್ ಮಾತ್ರ ಈ ಪುಲ್ಲಿಡ ಬಾರಿ ಮೋಕೆ.
ಆರೆನ ಚಾಕ್ರಿಗ್ ಆಪುನ ಬಾಲೆ ಅತ್ತ. ಬೆಳ್ಳಾರದ ಪೇಂಟೆಗ್ ಪೋತು ಮೂಂಕುದ ಪೊಡಿ
ಕೊನರ್ಯರೆ ಈ ಪುಲ್ಲಿಯೇ ಆವೊಡು. ಮೂಂಕುದ ಪೊಡಿ ಇದ್ದಾಂಡ ಬದ್ಕರೆ ಉಂಡಾ?

ಪೊಡಿಕ್ಕಂದ್ ಕೊರ್ದ ಒಟ್ಟೆ ಮುಕ್ಕಾಲಾನ್ ಕಿಸೆಟ್ಪ ದೀಡೊಂದು ರೈಕುಲು ಇಲ್ಲ್
ಬುಡಿಯೆರ್‌ಂಡ್‌ಡ ನಾಡುನೆ ದೋಸ್ತಿಲೆನ್, ಗೊಬ್ಬನೆ ಗೋಲಿ ಕುಟ್ಟಿದೊಣ್ಣೆ,
ತಪ್ಪಂಗಾಯಿ...

ಗೊಬ್ಬು ಮುಗಿನಾಗನೆ ಬಯ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಗೊಬ್ಬುದು ಬಚ್ಚಿದಿಪ್ಪುಂಡತ್ತ. ಬಚ್ಚೆಲ್
ಅರಪ್ಪಾಯರೆ ಬಂಜಿಗ್ ದಾನೆ ಆಂಡಲ ಬೂರೊಡು, ತಿಂಡಿ ಅಂಗಡಿಡ್‌ದ್ ದೆಪ್ಪಿಯರೆ
ಅಜ್ಜನ ಒಟ್ಟೆ ಮುಕ್ಕಾಲು ಬೆರಿಸಾಯೊ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ತಿಂಡಿ ತಿಂದ್‌ದ್ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕೊನೆ
ಇಲ್ಲದಂಚಿ ಸವಾರಿ ಪೋಪುನೆ. ಪುಳ್ಳಿ ಕೊನರುನ ಮೂಂಕುದ ಪೊಡಿಕಾತ್ ಕಾತ್‌ಕುಲ್ಲಿ
ಅಚ್ಚೆ ನೂದು ಸರ್ತಿ ಮೂಂಕುದ ಉಲಾಯಿ ಕಿನ್ನಿಬಿರೆಲ್ ನೂರಾತೆರ್. ಪುಲ್ಲಿ ತೋಜುಜೆ.
ಕಡೇಕ್ ಪುಲ್ಲಿ ಬತ್ತೆ. ಅಪಗಜಿ ಅಜ್ಜಗ್ ಜೀವೊ ಬತ್ತಂಡ್. ಪೊಡಿ ಕೊರು ಮಗಾಂದ್
ಪಂಡೆರ್. ಆಂಡ ಪುಲ್ಲಿಡ ಓಂಡು? ಕಟೊಂದು ಬತ್ತಿ ಸುಳ್ಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಂಡು. ಅಜ್ಜಾ,
ಅಜ್ಜಾ ಕೋಡೆ ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ಬಾರೀ ಬರ್ಸೊಡ್ವಾವರ ಅಂಗಡಿದ ಪೈಕುಲೆನ ಮಾಡ್‌ಡ್
ನೀರ್ ತೋರ್‌ದ್ ಅವು ಪೊಡಿತ್ತ ಭರಣೆದ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಬೂರುದು, ಉಲಾಯಿ ಸೇರ್‌ದ್
ಪೊಡಿ ಪೂರಾ ಚಂಡಿ ಚಂಡಿ ಆದ್ ಹಾಳಾತ್‌ಂಡ್.

ಅಜ್ಜಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡು ‘ಸತ್ಯೊ ಬೇತೆನೇ ಒಂಜಿ ಉಂಡು’ಂದ್. ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನೆ
ಪರಕ್ಕೋಳಿ ಬಾಲೆ ಅತ್ತ, ಸಾಣೆ ಮಂಡೆಗ್ ಆರ್ ನೋತೊನೊಡಾತೆ.

ಅಪ್ಪೆ ಇದ್ದಾಂದಿ ಈ ಬಾಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆಲ್ಲ್ ಆತ್ ಉಂತುನ ಆಜಿ ಜನೊ ಅಪ್ಪೆಲ್ಲೆನ
ಗುರ್ತೊ ಮೂಲು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಮಾತೆಡ್ ಮಲ್ತಾರ್ ಕವಿಭೂಷಣ ಆಯುರ್ವೇದ

ವಿಶಾರದ ಕೆ.ಪಿ. ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿನ ಬುಡೆದಿ ಗಿರಿಜಮ್ಮ, ರಡ್ಡಂದಾರ್ ಬೊಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಮಂಜಪ್ಪಾಲೆ ಬುಡೆದಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ. ಮೂಜೆನ್ನಾರ್ ಪಾವೂರು ಪಟ್ಟೇರ್ ನಂದಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಬುಡೆದಿ ಕಮಲ, ನಾಲ್ಲೆದಾರ್ ಪಿಲಿಮಜಲು ದಾಸರಾಲೆನ ರಡ್ಡನೇ ಬುಡೆದಿ ಸುಂದರಿ, ಐನನದಾರ್ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಪನ್ನೆಗುತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಶೇಕೆರೆ ಬೊಡೆದಿ ರುಕ್ಕಿಣಿ. ಆಜನದಾರ್ ಅಗರಿಮಾರ್ ವೆಂಕಪ್ಪ ಅತಿಕಾರಿಲೆ ಬುಡೆದಿ ಸರಸ್ವತಿ. ಅಂಚೆ ಇತ್ತೆ ಆಜಿ ಜನೊ ಅಪ್ಪೆಲ್ಲು. ಏರೆಗುಂಡು ಈ ಭಾಗ್ಯೊ. ಬಾಲೆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆ. ಯಾರಂದಾನೆಗ್ ತಮ್ಮಲೆ ಮಂಜುನಾಥ ರೈಕುಲು ಪುದಾರ್ ಪೋಯಿ ಡಾಕ್ಟರ್. ಈ ಪರಕ್ಕೋಲಿ ಬಾಲೆ ನೂದು ಪೂರ್ಸೊ ಒರಿಯೊಡು, ಭಾಗ್ಯವಂತೆ ಆವೊಡುಂದ್ ಪನ್ನಿ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಆಸೆದ ಪುದೆ ಪುಗೇಲ್ಡ್ ದೀಡೊಂದುನ ಮಲ್ಲ ಜೀವೊ.

ಬೋಡಿತ್ತಿನವು ಪೂರಾ ಮಾತೆರಡ್ಡಾಲಾ ರೈಕುಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು, ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ತಿಕ್ಕೊಜಿಂದಾಂಡ ಅವು ಆರೆಗ್ ಬೇಜಾರೊದ ವಿಷಯೊ ಅತ್ತ್. ಅಯಿನ್ ಗೆತೊನುನ ತಾಕತ್ ಆರೆಡ ಉಂಡು, ಪ್ರೀತಿಗ್ ಬಾಸೆ ದಾಯೆ? ಪ್ರೇಮೊಗು ಚಿತ್ರೊ ದಾಯೆ?

ಮಾತ ಜೋಕುಲೆಲೆಕೋನೆ ಆರೆನ ಓದು ಬರವುಲ ಸೀಧ ಸಾದಿಟೆ ದುಂಬು ಪೋಯಿಜಿ. ವಾ ಸಮಯೊಗು, ವಾ ಸಿದ್ಯಪ್ಪನ ಇಲ್ಲಾ ಆಪೊಂದಾಂಡೋ ಅವುಲು ಆರ್‌ನ ಓದು ಬರಾವು ಒಂಜಿ 5 - 6 ತಿಂಗೊಳು ಒಂಜಿ ಸಿದ್ಯಪ್ಪನ ಊರುದ ಶಾಲೆ, ಆ ಅಪ್ಪೆ ಯಾರುಂದಾನಗ ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ಅಪ್ಪೆ ನೆನಪ್ಪುಗು ಬರ್ಬೆರ್. ಅವಲೊಂಜಿ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳು. ಈ ಆಜಿ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳುಡು ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಪುನ ದಿನೊಕುಲು ಪತ್ತೆಡ್ ಮೂಜೊ, ನಾಲೊ ದಿನ ಮಾತೊ.

ಪಲಿ ಮಗನ ಈ ಚರ್ಯೆ ಸರಿಯತ್ತಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಿದ್ಯಪ್ಪೆಲ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಆಂಡ ದಾನೆ ಮಲ್ಪಿಯೆರೆ ಆಪುಂಡು, ಅಪ್ಪೆ ಇದ್ಯಂದಿ ಪರಕ್ಕೋಳಿ ಬಾಲೆ ಅತ್ತೆ?

ಈ ಬಾಲೆ ಬಜೀ ಬೇಲೆ ಕಂಡು ಬಾಲೆಲ ಅತ್ತ್. ಸಿದ್ಯಪ್ಪೆಲ್ಲೆನ ಒಂತೆ ಬಿಟ್ಟಿ ಚಾಕ್ರಿ ಮಲ್ಪಿಯರೆಲ ಉಷಾರ್ ಉಲ್ಲೆ. ಪಂಡಿ ಕೆಲಸೊ ಎನಡ್ವಾವಂದ್ ಪನ್ನುನ ಬಾಷೆ ಆಯನ ಬಾಯಿಡ್ ಬರಂದ್. ಬೆಂದಿ ಬೇಲೆಗ್ ಸಂಬಳೊಳ ಉಂಡು. ಕೋರಿ ರೊಟ್ಟಿದ ಒನಸ್, ಮೀನ್‌ದ ಕಜಿಪು, ಪತ್ರಡ್ಯೆ, ಸೇಮಯಿತಡ್ಯೆ ಉಂದು ಸಂಬಳೊ.

ಸಿದ್ಯಪ್ಪೆಲ್ಲೆ ಬಾಲೆಗ್ ಒಯಿಟ್‌ಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ಪುಚೆರ್ ಪನ್ನುನ ಸತ್ಯೊ. ಆಂಡ ಈ 'ಕಂಡುಪುಟ್ಟೆ' ಏತ್ ದಿನ ವಾ ಇಲ್ಲಾದ ಅಟ್ಟೊಡು ಇಪ್ಪುಂದ್ ಪನ್ನುನವು ಪನಿಯರೆ ಚಾತಕೊ ಓದುನ ಬಲ್ಯಾಯೆರ್‌ಡ್‌ದಾಲಾ ಪನಿಯರೆ ಆವಂದಿ ವಿಷಯೊ.

ಅಪರೂಪೊಡು ಸಿದ್ಯಪ್ಪೆಲ್ಲೆ ರೈಕುಲೆನ ಉಪದ್ರೊ ತಡೆಯೆರೆ ತೀರಂದೆ ನೆರ್ರವು ಉಂಡು. 'ಓ ಈ ನೆರಡೆ ಎನ್ನ ಗತ್ತೆಗ್ ಕಮ್ಮಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ತರೆಕ್ ದೆತೋನುನ ರೈಕುಲು ಆನಿಯೇ ಆ ಇಲ್ಲಾಡೆಗ್ ಕೈ ಮುಗಿದ್ ಪಿದಾಡ್ಬೆರ್, ಪಿರ ಒರೊ ಬರ್ಬೆರ್ ಅಂದ್, ಆ ಸುದ್ದಿ ಬೇತೆ. ನೆರಂದೆ ಬುದ್ದಿದ ಪಾತೆರೊ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಅವು ಅಂಚೆತ್ತ ಇಂಚೆ ಪಂಡ್‌ದ್

ಸತ್ಯೋದ ತರೆ ಮಿತ್ತ್‌ಡೆ ಸುಳ್ಳುದ ಸವಾರಿನ್ ಗಿಡಪುನ ಕಲೆ ರೈಕುಲೆಗ್ ಎಲ್ಯೆಡ್ಡ್ ಇತ್ತಂಡ್‌ಗೆ.
ತನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಆ ದಿನೊಕುಲೆನ್ ನೆನೆತ್‌ದ್ ರೈಕುಲೆ ಪನೊಂದಿತ್ತಾನ ಪಾತೆರೊ :

ಪೆತ್ತ ಪಾವೂರುಡು, ಕಂಜಿ ನಾವೂರುಡು

ಅರ್ಕಂಜಿ ವಾ ಊರುಡೊ

ಪೇರ್ ಪರೊಡು ಯಾನ್ ಬಿದಿ ಕೊರ್ಪ ಜಾಗೊಡು

ಮೂಲಿನಿ ಪಾಣಾಜೆ ಕೆದಂಬಾಡಿಡ್

ಅಂಚಿ ಇಂಚಿಯಾತ್ ಈ 'ಊರು ತಿರುನ್' ಜೋಕುಲಾಟಿಕೆದ ದಿನೊ ಮುಗೀಂಡ್.
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಲೆದ ವಿದ್ಯಾಬ್ಯಾಸೊ ಮುಗಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗು ಸೇರ್ಪಾವುನ ಆಸೆ
ಇಲ್ಲಾದಕುಲೆನ. ರೈಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಶಾಲೆ ಬರಾವು ಬೋಡ್ಡಿಂಡ್ ಆತ್‌ಜಿ. ಆಂಡ ಈ ಲೆಕ್ಕೊಡು
ಆರ್‌ನ ಆಲೋಚನೆ ಬೇತೆನೇ ರೀತಿದ. ಏನ್ ಶಾಲೆದ ಮಟ್ಕೆಗ್ ಎಂಕ್ ಬೋಡು ಪನ್ನಿನ
ಒತ್ತಾಸೆಕೊರಿಯೆಂದಾಡ ಬೊಕ್ಕೊ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕುನ ವಿಸೇಸ ಸವಲತ್ತ್ ಕಡಿಮೆ ಆವುಂದ್
ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತಂಡ್.

ಮಲ್ಲ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಯರೆ ಬಯಕ್ಕಂದ್‌ನ ನಾಟಕೊ ಗೊಬ್ಬುನ ಈ ಬಾಲೆಗ್
ಇತ್ತೆ ಇಲ್ಲದಕುಲೆ ಡೊಗ್ಗು ಸಲಾಮು ಪಾಡೊಡಾಂಡ್. ರೈಕುಲು ಪಂಡ್‌ನ ಬೋಡು -
ಬೊಡ್ಡಾಂದಿನ ಮಲ್ಲ ಪಟ್ಟಿಗ್ ಒಪ್ಪಿಗೇದ ದರ್ಕಾಸ್ ಪಾಡೊಡಾಂಡ್. ಬುಕ್ಕೊದ ಸಾದಿ ಸಲೀಸ್.

ರೈಕುಲೆನ್ ಪುತ್ತೂರು ಬೋರ್ಡು ಹೈಸ್ಕೂಲುಡು ಆಜನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಸೇರಿಸಾಯೆರ್.
ಆಂಡಲಾ ಅಪ್ಪೆಲ್ಲೆಗ್ ನಂಬಿಕೆ ಇಜ್ಜಿ. 'ಈ ಕಂಡು ಗೋನೆ ಏಪೊ ನುಗೊ,
ನಾಯೆರ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಡೊ ಲಾಯ್ತಿದ್ ಬಲಿಪುಂಡಾ'ಂದ್.

ಇಲ್ಲದಕುಲು ಸಂಸಯೊದ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಕಣ್ಣ್ ರೈಕುಲೆ ಮಿತ್ತ್ ದೀವೊಂದೇ
ಇತ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲದಕುಲೆನ ಅದ್ಯಷ್ಟೊಲಾ ತೀರಾ ಪೊಟ್ಟು ಅತ್ತ್. ಅವೇ ಸಮಯೊಡು ರೈಕುಲೆನ
ಸಮ್ಮಲೆ ಡಾ. ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥ ರೈಕುಲು ಪುತ್ತೂರು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್.
ಆರೆಗ್ ಸರ್ಕಾರೊ ಕೊರಿ ಇಲ್ಲೆ ಈ ಅರುವತ್ತೆಗ್ ಅರಮನೆ ಆಂಡ್. ಸಾಲೆಲಾ ಇಲ್ಲಗ್
ಕಯಿತಲ್. ಓದು ಬರವುಡು ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತಿನಕುಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆನೆ ಅತ್ತೆ? ಈ ಪೋಕ್ರಿ ಬಾಲೆನ್
ಗೂಂಟೊ ತಾರ್ತದ್ ಬಲ್ಡ್ ಕಟ್ಪ ಪಾಡಿಯೆರೆ ಜಾಗೆ ಎಡ್ಡೆಂತಿನಾವುಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್
ಹಿರಿಯಾಕುಲೆ ಮನಸ್.

ಬೊಲ್ಲುಡ್ಲ ಬಯ್ಯ ಮುಟ್ಟು ಬಾಲೆಗ್ ಸಾಲೆ. ಬಯ್ಯದ ಪೂರ್ತು ಮಾಮನ್ನನೊಟ್ಟಿಗೆ
ಕೇರಂ, ಬಾಲ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಗೊಬ್ಬು. ಪೂರ್ತು ಪೋಯಿನಾನೆ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ರೈಕುಲು
ಗೊಬ್ಬುನ ಗೊಬ್ಬುಟು ತೋಜುಪಾವುನ ಚುರುಕುತನ, ಉಲ್ಲಾಸತನ ದುಂಬುದ
ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್‌ಲ ತೋಜಿಪಾಯೆರ್‌ಂಡ ಆರ್ ದಾನೆಕ್ಕೋ ದಾನೆಲಾ ಆವೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್
ಸಮ್ಮಲೆ ಎನ್ನಿಯೆರ್. ಅಂದ್ ಆರ್ ಎನ್ನಿನವು ಸತ್ಯೊನೇ ಆಂಡ್. ರೈಕುಲು ದಾನೆನೋ

ದಾನೋ ಆಯೆರ್.

ಹೆಚ್ಚಿನಂಶ ರೈಕುಲು ಎಣ್ಣೆ ಕ್ಲಾಸಿಡಿಪ್ಪುನಗ ಡಾಕ್ಟರ್ ಸಮ್ಮಲೆ ಮಲ್ಲ ಕಲ್ಪು ಕಲ್ಪಿಯರೆ ವಿಲಾಯಿತಿಗ್ ಪೋವೊಡಾಂಡ್. ಇತ್ತೆ ರೈಕುಲೆಗ್ ಡಾಕ್ಟೆ ಜೈಲ್ಡಾಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ ಆಂಡ್. ನನ ಏನೇ ರಾಜೆ ಏನೇ ಮಂತ್ರಿ. ಕೇನುನಕುಲು ಏರ್?

ಉಪಾಯೊ ಇದ್ಯಂದೆ ಇಲ್ಲದಕುಲು ರೈಕುಲೆನ್ ಪುತ್ತೂರುದ ಬಂಟೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಸೇರ್ಪಾದ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಯರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಊರು, ಪರವೂರುದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಆಶ್ರಯ ಕೊರ್ಪ್ ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ರೈಕುಲೆಗ್ಲಾ ಆಶ್ರಯೊ ಕೊರುಂಡು.

ಒಂಜಿ ಗಾದೆ ಉಂಡತ್ತೆ - 'ಅಂಕೆ ಇದ್ಯಂದಿ ಕೊರೆಂಜ್ ಲಂಕೆ ಸುಡುಂಡ್‌ಗೆ'. ಈ ಗಾದೆದ ಪಾತೆರೊನು ಸತ್ಯೊ ಮಲ್ತಾನಾರ್ ರೈಕುಲು. ಪಚೆಡ್ಲೆ ಹಾಸಿಗ್ಗೆ ದೆರ್ತದ್ ಚೆಪ್ಪಾಯಿಲೆಕೊ ಆಂಡ್. ಮೂಲು ಏರೆ ಪತ್ತೆಲಾ ಆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಗೈಡಿತ್ತಿನ ಪಕ್ಕಿ ಏಪೊ ಬೋಡಾಂಡಲ ಓಡೆಗಾಂಡಲಾ ರಾವೊಲಿ.

ಮೂಲು ಆರಾನ್ ಮಾಮೂಲಿ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಸುರುವಾಂಡ್. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚೆಪ್ಪುನಕುಲು, ಓದುನಕುಲು ಮಾತಾ ಬಂಟೆ ಇಲ್ಲದ ಮಲ್ಲತ್ತಾದ ಜೋಕುಲು. ಮೊಕುಲೆನೊಟ್ಟಿಗೇನೆ ರೈಕುಲೆ ಆಟ - ಊಟ. ಓಟ, ಪಾಠ. ಮುಕುಲೆಗ್ ರೈಕುಲೆ ಗುರಿಕ್ಕಾರೆ.

ರೈಕುಲೆನ ಮಾಮಲ್ಲ ಕೈ ಮೂಲುಲಾ ಮನಿಪ್ಪಂದೆ ಉಂತಿಯರೆ ತಯಾರಿಜ್ಜಿ. ಕೈತಲಾದ ಇಲ್ಲದಕುಲೆನ ತಾರೆದ ಬೊಂಡೊ, ಬಾರೆದ ಕಯಿಲ್, ಕುಕ್ಕು, ಬಚ್ಚೆಂಗಾಯಿ, ಮುಡಿ ತೆಕ್ಕರೆ, ಕಾಲಿ ಕಾಲಿ. ನೂದು ದೂರು ವಾರ್ಡನ್‌ರೆಗ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬತ್ತಂಡ್. ಲೆತ್ತದ್ ರೈಕುಲೆನ ವಿಚಾರಣೆ ಆಪುಂಡು. ತೀರ್ಪು ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನವೇ! ರೈಕುಲು ನಿರಪರಾಧಿ. ದೂರು ಕೊರ್ಪ್ ಕುಲೆ ಅಪರಾಧಿಲ್. ಉಂದುವೇ ರೈಕುಲೆನ ಬಾಯಿಚಲಾಕ್‌ಗ್ ಉದಾರ್ಮೆ.

ಎಲೈಡೇ ಬಲಪ್ಪಾಯಿನ ರೈಕುಲೆನ ಈ ಪಾತೆರೊದ ಚಲಾಕ್ ಬೊಕ್ಕೊದ ದಿನೊಕ್ಕುಲೆಡ್ ಆರೆನ್ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ 'ಮಾತುಗಾರ'ಂದ್ ಪನ್ನಿ ಬಿದ್ ಪಡೆಯರೆ ಸಾಯೊ ಮಲ್ತಂಡ್. ಆರಾನ್ ಬಾಯಿಗ್ ಅಂಗಾತ್, ಆರಾನ್ ಪಾತೆರೊ ಕೇನೋಂದು ಕುಲ್ಲುನ ಜನೊಕುಲು ಏತ್ ಸಾವಿರೊನ? ಆರಾನ್ ತುಳು ಪಾತೆರೊನು ಸಬ್ಬೊ ಮಲ್ಪಂದೆ ಕುಲ್ಲುದು ಕೇನ್‌ನಕುಲು ಏತ್ ಜನೋನ?

ರೈಕುಲೆನ ತಂಟೆ -ತರ್ರೆ ಏತ್ ಇಪ್ಪಡ್, ಕಲ್ಪಿಯರೆ ಮಾತ್ರೊ ಆರ್ ಪಿರ ಅತ್ತೆ. ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತೊ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜೊಡು ಆರ್ ಭಾರೀ ಬಿಸೆ. ಕನ್ನಡೊಡು ಪ್ರಬಂದೊ ಬರೆಪುನೆಡ್ ಆರ್ ಬೊಳ್ಳಿದ ಮೆಡ್ಲೆ ಪಡೆಯಿನಾರ್.

ಅವೊಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ರೈಕುಲೆಗ್ ಕನ್ನಡೊಡು ನೂದೆಗ್ ಸೊನ್ನತ್ತನಾಲ್ ಮಾರ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಾದಿತ್ತಂಡ್‌ಗೆ. ರೈಕುಲೆನ ಮನಸ್ಸೊಡ್ ತನ್ಕು ನೂದೆಗ್ ನೂದುಲಾ ತಿಕ್ಕೊಡುಂದು ಇತ್ತಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಆಸೆ ನಿರಾಸೆಯಾಂಡ್. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರಾರ್

ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರ ಕಡವ ಶಂಭು ಶರ್ಮರಾಡೆಗೇ ಪೋಯಿರ್. ದಡ್ಡಾಡ್ ಕೇಂಡೆರ್, 'ದಾಯೆ ಬೋಡಾದ್ ಈರ್ ಎನ್ನ ಆಜಿ ಮಾರ್ಕ್ ನಿಂಗ್‌ತ್ ನೀರ್ ಪರಿಯರ್. ಅವು ಈರೆ ಬಂಜಿ ಬೇನೆಗ್ ಮರ್ದಾ. ಏನ್ ಈರೆಗ್ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನ್‌ಪೆ. ಉತ್ತರೊ ಕೊರ್ತೆ. ಏನ್ ತಿದ್ದ್‌ಪೆ. ಅಪಗ ಏನ್ ಈರೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಮಾರ್ಕ್ ಕೊರ್ಚೆಂಡ ಎನ್ನ ಇತ್ತೆದ ಬೇನೆ ಈರೆಗ್‌ಲಾ ಅರ್ತೊ ಆಪುಂಡು''ಂದ್.

ಈ ಆಣ್ ಬುದ್ಧಿವಂತೆ ಪಂಡಾದ್ ಶರ್ಮೆಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಆಂಡ ಆಯನ ಈ ಅಧಿಕ ಪ್ರಸಂಗೊ ತನ್ನೇ ಸವಾಲ್ ಪಾಡುನಂಚಿನ ಬಿಸ್‌ತಿಗೆನ್ ಸಹಿಸೋನಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯೊನ? ಮುಟ್ಟು ಲೆತ್ತಾದ್ ರೈಕುಲೆನ ತರೆಕ್ ಪಾಡ್‌ನ ರಡ್ಡೇ ರಡ್ಡ್ ಕುಟ್ಟಿ ರೈಕುಲೆನ್ ಅಲ್ಪಡಾದ್ ಬಲಿಪಿಲೆಕೊ ಮಲ್ತಂಡ್‌ಗೆ.

ರೈಕುಲೆನ ಮುಟ್ಟುಗ್ ಲೆಕ್ಕೊ ಏಪೊಗುಲಾ ಪೆಕ್ಕೊ ಆತನನೇ ಇದ್ದಿ. ಲೆಕ್ಕೊಡು ಏಪೊಲ ಪೈಲೇ. ಮುಟ್ಟುಕುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್‌ಲಾ ಲೆಕ್ಕೊ ಒಂಜಿ ಬುಡುದು ಬೊಕ್ಕೊ ಮಾತೆಡ್ಲಾ ಆರ್ ವಾಸ್. ಒಂಜೆಡ್ ಪೈಲಾಂಡ ಪೂರಡ್‌ಲಾ ಪೈಲಾಯಿಲೆಕ್ಕೊ ಅತ್ತ.

ಆನಿ ಕಡವ ಶಂಬು ಶರ್ಮೆ ರೈಕುಲೆನ್ ಲೆತ್ತಾದ್ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮೊಡು ಈ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಪಾಸಾಪುಜ. ನಿಕ್ಕೊ ಕನ್ನಡೊ, ಸಂಸ್ಕೃತೊ ಎಡ್ಡೆ. ಈ ಪೆರಡಾಲ ಮಹಾಜನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಸೇರ್‌ದ್ 'ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾನ್' ಪದವಿ ಪಡೆಯರೆ ಪ್ರಯತ್ನೊ ಮಲ್ಪು. ಶರ್ಮೆನ ಬುದ್ಧಿವಾದೊದ ಪಾತೆರೊ. ಆಶೀರ್ವಾದೊ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ರೈಕುಲೆನ್ ಪೆರಡಾಲೊಗು ಒಯಿತ್‌ದ್ ಕೊನತ್ತಂಡ್.

ಇತ್ತೆ ರೈಕುಲು ಸೇರಾನ್ ಊರು ಕುಂಬಳೆ. ಅವುಲು ಆರ್‌ನ ನೇಲ್ಕಪ್ಪೆ ಗಿರಿಜಮ್ಮ - ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ದಂಪತಿಲ್ ಇತ್ತೆನ ಊರು. ಪೆರಡಾಲದ ಕಾಲೇಜ್‌ಲ ಮಸ್ತ್ ಮುಟ್ಟು. ಬದ್‌ಕೆದೊಟ್ಟಿಗೆ ರಾವೊಂದು ಬಲಿಪುನಗ ಕಾರ್ ಪಾಡುನ ಊರುಲು ನೂದು, ನೂದು.

ನೇಲ್ಕಪ್ಪೆ ಗಿರಿಜಮ್ಮಗ್ ಎಲ್ಲೆಡ್ಲೆ ರೈಕುಲೆ ಮಿತ್ತ್ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೀತಿ. ಇತ್ತೆ ತನ್ನ ಇಲ್ಲಡ್ಲೆ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಯರೆ ಬತ್ತದೆ ಪನ್ನಗ ಆಣ್ ಜೋಕುಲು ಇದ್ಯಾಂದಿ ಆ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಎಂಚಾವಂದ್? ರೈಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಈ ನೇಲ್ಕಪ್ಪೆಗ್ ಏತ್ ಪ್ರೀತಿ ತನ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಉಂಡೊಂದು. ನನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ದಿನೊಕುಲೆಡ್ ನೇಲ್ಕಪ್ಪೆ ತನನ್ ತೂಪುನ ರೀತಿ, ತಿನ್ನಾವುನ ತಿಂಡಿಲೆನ ಪರಿಮ್ತೊಳೊ, ನೆನೆತ್ತಾದ್ ರೈಕುಲೆನ ನಾಲಗೆ ಮೂಂಕುನು ನಕ್ಕಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಂಡ್. (ರೈಕುಲೆನ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷೊ ಬಾಯಿಡ್ ಮುಪ್ಪತ್ತರಡ್ಲೆ ಕೂಲಿಲ್ ಉಪ್ಪುನ ಜವ್ವನೊದ ಕಾಲೊಡು ಮೂಂಕುನು ನಾಲಗೆಡ್ ನಕ್ಕೊಂದಿತ್ತರ್. ನನೊರಿಯನ ಮೂಂಕುನತ್ತೆ, ಆರೆನ ಮೂಂಕುನೆ.)

ಕುಡಲದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಆಯಿನ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾನ್ ಎಂಟ್ರೆನ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪೆರಡಾಲ ಮಹಾಜನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ನಡತ್ತೆನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಎಂಟ್ರೆನ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್

ರೈಕುಲು ಪಾಸಾಯೆರ್. ಪೆರಡಾಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ರೈಕುಲು ಸೇರ್ದಾಂಡ್.

ಬಯ್ಯದ ಪೂರ್ತು, ಸಾಲೆ ಬುಡ್‌ದ್ ಬತ್ತನ ರೈಕುಲು ನೇಲಮ್ಮೆರ್ ವೈದ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿಗ್ ಮರ್ಡ್ ಕುಟ್ಟಿಯೆರ್. ಆಸವ, ಅರಿಷ್ಟ, ಲೇಹ್ಯ, ಚೋಷ್ಯ, ಘೃತ, ಮಾತ್ರೈ ಪನ್ನಿಂಚಿತ್ತಿ ಮರ್ಡ್‌ಲೆನ ತಯಾರಿಕೆಡ್ ಸಾಯೊ ಕೊರೊಂದಿತ್ತರ್. ಇಲ್ಲಲ್ ದಿನೊ ನಿತ್ಯೊ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಾವ್ಯವಾಚನ, ಹರಿಕತೆ, ತಾಳಮದ್ದಳೆಡ್ ಆರೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಿಪರೀತೊ. ರಜೆತ್ತ ದಿನೊಟ್ಟು ನೇಲಮ್ಮೆರೆನೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಪಾಂಡರ್ ಕೆಲಸೊಲ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತರ್.

ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆಡ್ ರೈಕುಲೆಡ್‌ದ್ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತನ ಸಾಯೊ, ಆಸಕ್ತಿ ಆರೆಗ್ ಇಲ್ಲದಕಾಲೆಡ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಸರ್ತಿಫಿಕೇಟ್ ತಿಕ್ಕಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತೊಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಇಂಚೆ ಬರೆದಿತ್ತಂಡಾ ದಾನೋ 'ಆಣನ ಮನಸ್ಸಿ ಮಲ್ಲೆ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರೊ ಹಾಳ್'.

ಕುಂಬಳೆದ ಬದ್‌ಕ್ ಏತೇ ಗಮ್ಮತ್ತದವೇ ಆವಡ್, ರೈಕುಲೆಗ್ ಪುತ್ತೂರುದ ಬದ್‌ಕನ್ ಮದಪ್ಪಿಯರೆ ಆಪುಜಿ. ಅಯಿಕ್ಕೊಂಚಿ ಬೇತನೇ ಬರಮ್ಮು, ಗತ್ತ ಇತ್ತೊಂಡ್. ಒನಸ್ ಕೌರವೆರೆನವುಲು ಮನಸ್ ಪಾಂಡವೆರೆನವುಲು ಪನ್ನಿ ಗತಿ ರೈಕುಲೆನವು. ದಾನೆ ಆಂಡಲ ಮಲ್ತಾದ್ ಈ ಊರು ಬುಡೋಡು, ಪುತ್ತೂರು ಸೇರೊಡು ಪನ್ನಿನ ಆಸೆ ಆರ್ಪುವು. ಆ ದಿನೊ ಬರಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾತೊಂದೇ ಇತ್ತರ್.

ಕಾಲೊ ನಮನ್ ಕಾಪುಜಿ. ನಮೊ ಅಯಿಟ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಲ್ತೊನೊಡಾಪುಂಡು. ರೈಕುಲೆನ ವಿದ್ವಾನ್‌ಗಿರಿತ ಕಡತ ವರ್ಸೊ, ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ನನ ಕೆಲವೇ ದಿನ ಉಂಡು, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಂಡಾ ಆಂಡ್. ಬೊಕ್ಕೊ ಕೆಲವೇ ದಿನೊಟ್ಟು ರೈಕುಲು 'ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾನ್' ಕಂಡಿತೊ.

ಆಂಡ ವಿದಿ ಸಂಕಲ್ಪೊ ಬೇತನೇ ಇತ್ತೊಂಡ್? ರೈಕುಲೆನ ಬುದ್ಧಿ ತಿರ್ಗಾವುನ ಸಕ್ತಿ ಅಯಿಕ್ ಇದ್ಯಾ? ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ದುಡ್ಡು ಕಟ್ಟಿಯರೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೇಲಪ್ಪೆ ಒಂತೆ ದುಡ್ಡು ರೈಕುಲೆನ ಕೈಟ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆನಿತ ದಿನೊಡು ಅವು ಮಲ್ಲ ದುಡ್ಡೇ. ಗೆತೊನುನ ರೈಕುಲು ದುಡ್ಡುನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಫೀಸು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಟ್ಟಿಯೆರಾ? ಇದ್ದಿಯಪ್ಪೊ ಇದ್ದಿ. ಆನಿ ಮುಟ್ಟಿ ಉನುಪ್ಪು ಪೇರ್, ನೀರ್ ಕೊರ್ದ ಕುಂಬಳೆಗ್ ನೇಲಮ್ಮೆರೆಗ್, ನೇಲಪ್ಪೆಗ್ ದೂರೊಡ್ಡೆ ಕೈ ಮುಗಿಯೆರ್. ಓಲೋ ದೂರೊಡು ಇತ್ತನ ದೋಸ್ತಿನ ತೂಯರೆ ಬೋಡಾದ್ ಆಯನ ಊರುದ ಬಸ್ಸಿ ಬಡ್ತಿಯೆರ್.

ಕುಂಬಳೆದ ನೀರ್ ಮುಗೀಂಡ್, ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ರೈಕುಲೆನ ಕನ್ನಡ 'ವಿದ್ವಾನ್‌ಗಿರಿ'ಗ್ ನೀರ್ ಬುಡುದಾಂಡೆ. ದೋಸ್ತಿನ ಇಲ್ಲಲ್ ಏತ್ ದಿನೊ ಉಂತೊಲಿ, ಪಿರ ಪುತ್ತೂರೇ ಕೈ ಬೀಜ್‌ದ್ ಲೆತ್ತೊಂಡ್.

ಒಂತೆ ದಿನೊ ಪುತ್ತೂರು ಎಡ್ಡೆಂದ್ ತೋಜೊಂಡ್. ಬೊಕ್ಕೊ ಅವುಲಾ ಬೊಡಿಂಡಾ ದಾನೋ. ಕಾರಣೊ ನೇಲಪ್ಪೆ ಕೊರ್ದ ಕಾಸ್ ಮುಗಿಯೊಂದ್ ಬತ್ತೊಂಡ್. ದುಡ್ಡಿಜ್ಜಿ.

ಕಾಪಿ, ಒಣಸ್‌ಗ್ ತತ್ಪಾರೊ. ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನೆ? ಪಿಲಿಮಜಲ್ ಬರೋಡ್ಚಿಂವ್ ಪನ್ಪುಜಿ. ಅಲ್ಪ ಸಿದ್ಯಪ್ಪೆ ಸುಂದರಿಯಮ್ಮ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಮ್ಮೆರ್ ದಾಸರೈಲ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ರೈಟ್, ಪಿಲಿಮಜಲ್‌ಗ್ ಪೋಪುನ ಬಸ್ಸಿ ಬಡ್ತಾದಾಂಡ್.

ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ ಪೋಡಿತ್ ಪೋಡಿತ್‌ದ್ ರೈಕುಲೆನ ಪ್ರವೇಸೊ ಪಿಲಿಮಜಲ್‌ಗಾಂಡ್. ಆಂಡ ಅಪ್ಪೆನ ಮನಸ್ಸೇ ಬೇತೆ ಅತ್ತ? ಈ ಜವ್ವನ ಬಾಲೆಗ್ ಕಾಪಿ ಒನಸ್ ಅತ್ತಂದೆ ಕಂಡನಿಯಗ್ ತೆರಿಯಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಪನಿ ಪನೀತ್ ದುಡ್ಡುಲಾ ಕೊರೊಂದಿತ್ತರ್. ಶಾಲೆ ಬುಡ್‌ದ್ ಬತ್ತನ ಈ ಕಂಡು ಮಗನ ವಿಷಯೊ ದಾಸರೈಲೆಗ್ ತೆರಿಯಂದಿನ ಅತ್ತ್. ಆಂಡಲಾ ತೆರಿದಾಲಾ ತೆರಿಯಂದಿಲೆಕ್ಕೋನೆ ಕುಲ್ಲಾದಿತ್ತರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಅಪ್ಪೆ ಇಜ್ಯಂದಿ ಪರಕ್ಕೋಳಿ ಬಾಲೇಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್. ಆಯನಾಯನ ಮುಂಡೊಟು ವಿಧಿ ಬರೆಯಿನ ಬರವುನು ಮಾಜಾವುನ ಸಕ್ತಿ ನಮಡ ಉಂಡ?

ಪಿಲಿಮಜಲು ದಾಸರೈಲೆನ ಸಮ್ಮಲೆ ಮುಂಡ್ರಾಡಿ ಪಠೇಲ್ ಕೊರಗಪ್ಪ ರೈಲ್. ರೈಕುಲು ಆರೆಗಾಲಾ ಪುಲ್ಲಿ. ಬಜೀ ಪುಲ್ಲಿಯತ್ತ್. ಕೊಂಡಾಟೊದ ಪುಲ್ಲಿ. 'ಪೋಕ್ರಿ ಬಾಲೆನ್ ಆರೈಸುನಾತ್ ಪೆದ್ದ ಬಾಲೆನ್ ಆರೈಸುವೆರಾ?'

ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಆಳ್ವಿಕೆದ ದಿನೊಕುಲು ಅವು. ಅಪರೂಪೊಡು ಸಾವಿರೊಡೊರಿಯಗ್ ಬೆಡಿ ಪತ್ತಿಯೆರೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ತಿಕ್ಕುನ ದಿನೊ. ಪಠೇಲ್ ಕೊರಗಪ್ಪ ರೈಲ್ ಬೆಡಿ ಪತ್ತುನ ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆಯಿನ ಘನಂದಾರಿ ಜನೊ. ಪಠೇಲ್ ಕೊರಗಪ್ಪ ರೈಲ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೋಂಟೆಗಾರೆ. ಬಂಟೆ ಸಮಾಜೊಡೆ ಪುದಾರ್ ದತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಗುರ್ಕಾರೆ.

ಇನಿ ಮಾತೆಲ್ಲಾ ಇತ್ತೆದ್ ತನ ಬುದ್ಧಿಡ್ಲಾದ್ ಏರ್‌ಲಾ ಇದ್ಯಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಆಯಿನ ರೈಕುಲೆಗ್ ಅಜ್ಜನ ಬೆರಿಸಾಯೊ ಬೋಡಾಂಡ್. ಎಲೈ ಇಪ್ಪುನಗ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋನಗ ಇಡೆ ಇಡೆಟ್ತ್ ಅಮ್ಮೆರೆ ಇಲ್ಲಗ್ ರೈಕುಲು ಪೋವೊಂದಿತ್ತರ್. ಕುತ್ತ ಕುಲ್ಲದ್, ಉಂಡುದ್, ಚೆತ್ತದ್ ನಿದೆರುನ ಜಾತಿ ರೈಕುಲೆನವು ಅತ್ತ್. ದಾನೇ ಆಂಡಲ ಪೀಕಲಾಟ ಮಲ್ತೊಂದು ಇಪ್ಪೊಡು. ಎಡ್ಡೆನೋ, ಹಾಳೋ ತೂಪುನಾಯೆನೆ ಪನೊಡು. ಪುರುಸೋತುಡು ಇಲ್ಲಡೆ ಇತ್ತೆನ ಕಳುವ ಬೆಡಿನ ಪತೊಂದು ಕಾಡ್‌ಗ್ ಪೋದು ಶಿಸ್ತ ತೂದು ನೋಟೊ ದೀದ್ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಕೇಂಕಣೊ, ಮೇರ್, ಪುದಕ್ಕಾಲೆನ್ ಪೊಡಿ ಕಟ್ಟಾದ್ ಬೋಂಟೆದ ಬದ್‌ಕಾಗ್ ಶ್ರೀನಾಮ, ಓನಾಮ ದುಂಬೇ ಪಾಡೊಂದರ್.

ಇತ್ತೆ 'ಮಾತ ಬುಡಿಯೆ ಬಂಗಿ ನಡಿಯೆ' ಪನ್ಪುನ ಸ್ಥಿತಿ ರೈಕುಲೆನ ಓದು ಬರವುಗು ಮಂಗಲಾರತಿಯಾತ್‌ಂಡ್. ಕೈತಲಾದಕುಲೆಡ್‌ದ್ ದೂರೊ ಆತ್ ಆಂಡ್. ಬತ್ತ ಬತ್ತದ್ ಅಜ್ಜೆ ಪಟ್ಟೀರೆನ ಪುಗಲೆಗ್ ಬತ್ತದ್ ಕುಲ್ಲದಾಂಡ್. ನನೊದ ವಿಷಯೊ ಬುಡಿ ಆರ್ಥ ರೈಸಟಿಗ್. ಅಜ್ಜನ ಬೆಡಿ, ಕೇಂಡ್‌ಂಡ ಕೊರಯೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನಂದೆನೆ ದೆರ್ತದ್ ಪುಗಲೆಗ್ ದೀತ್ ಕಾಡ್‌ಗ್ ರೈಕುಲು ಪೊಗ್ಗಿಯೆರ್‌ಂಡ ಬರ್ಪುನೆ ಬಯ್ಯಗೆ. ಸುರು ಸುರುಡು

ಎಲೈಲ್ಯಾವೆ ಆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕುನವು. ಆಂಡಲಾ ಅಯಿನ್ನ ಮಾಸೊಲ ಭಾರೀ ರುಚಿ. ಉಣ್ಣೆ ಉಣ್ಣುಗು ಮಾಸೊದ ಕಜಿಪು ಇತ್ತ್ಂಡ ರುಚಿಯೇ ರುಚಿ.

ದಿನೊ ದುಂಬು ಪೋಂಡು. ಬೆಡಿತ್ತ ಮಿತ್ತದ ರೈಕಾಲೆನ ಪತ್ತ ಬಲವಾಂಡ್. ನೋಟೊ ಸರಿಯಾಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಆರೆಗ್ ಎಲ್ಯವು ಒವುಲಾ ಬೊಡ್ಡಿ ಮಲ್ಲವೇ ಬೋಡು. ಲೆಕ್ಕೊ ಇದ್ಯಾಂದ್‌ನಾತ್ ಪಂಜಿ, ಕಡಮ್ಮ, ಕೆಮ್ಮೊಲು ರೈಕುಲೆ ಈಡ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕಾದ್ ಸೈತೊ. 'ಮಲ್ಲ ಈಡ್‌ಗಾರೆ' ಪನ್ನುನ ಪುದಾರ್‌ಲ ಬತ್ತಂಡ್.

ಕುಟುಂಬೊದ ಹಿರಿಯಕುಲೆ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲು 'ಜತ್ತು'. ಕಿರಿಯೆರೆ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಜತ್ತನ್ನೆ. ಅಚ್ಚೆ ಪಟ್ಟೇರ್ ರೈಕುಲುಲಾ ಈ ಸಮಯೊ ಪನಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. 'ಪರವಾಯಿಜ್ಜಿ ಜತ್ತುನ ಕೈಟ್ ಬೆಡಿ ಕೊರೊಲಿ'. ಈ ಪಾತೆರೊದ ಪಿರಾವುಡೊಂಜಿ ಕಾರಣೊಲ ಉಂಡು. ರೈಕುಲು ದಿನನಿತ್ಯ ಕೊರ್ಪುನ ಮಾಸೊದ ಒಣಸಾದ ರುಚಿ. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಓವುಲಾ ಅತ್ತೆ.

'ಎಡ್ಡೆ ಈಡ್‌ದಾರ್' ಪನ್ನುನ ಬಿರ್ಡ್ ರೈಕುಲೆಗ್ ಈ ಜವ್ವನೊದ ನುರ್ಕದ ಸೊರ್ಕದ ದಿನೊಟ್ಟು ಯಾರುನವು ಅತ್ತೆ. 'ಮಾಮಲ್ಲ ಬೋಂಟೆದಾಯೆ' ಪನ್ನಿಂಚಿತ್ತಿ ಬಿರ್ಡ್ ಪಡೆಯೊಡು ಪನ್ನುನ ಮಲ್ಲ ಆಸೆ. ಆಂಡ ಅಯಿಕ್ ಸಾದನೆಲ ಆತೆ ಮಲ್ತೊಡು. ಜೀವೊದ ಪಿಲಿ ಕೆರೊಡು, ಸಾದ್ಯೊನಾ? ತೂವೊಡು.

ದೇವೆರ್ ಕೊರ್ಪಗ ತೊರ್ತ ತೊರ್ತದ್ ಕೊರ್ಪೆಗೆ. ಆ ದಿನೊಲ ಬೇಗ ಬತ್ತಂಡ್. ಗಟನೆ ಇದ್ಯಾಂದಿ ಗವೆಲ್‌ಗ್ ಬೂರ್ಡ್ ಸೊಂಟೊ ಪೊಲಿದಿತ್ತಿನ ಬಲಿಕ್ಕ ಗೂವೆಲ್ಲ ಉಲಾಯೆ ಮಿತ್ತಡ್ ರೈಕುಲು ಗುಂಡು ಪಾಡ್‌ದ್ ಕಿರಿಯೆರ್. ಮಾಮಲ್ಲ ಬೋಂಟೆದಾಯೆಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯೆರ್.

ಈ ಪಿಲಿ ಬೋಂಟೆ ಆರ್ಪ ಸುರೂತ ಪಿಲಿ ಬೋಂಟೆ ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಬುಕ್ಕೊದ ದಿನೊಡು ಊರುಗು ಮಾರಿಯಾದ್ ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿಲೆ, ನರಮಾನಿಯೆರೆ ಜೀವೊಗು ಸಂಚಕಾರೊ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ಪಿಲಿಕ್ಕುಲೆನ್ ಆರೆ ಬಿಸ್‌ದಿಗೆ, ಚುರುಕುತನೊಡು ಕೆರ್‌ದ್ ಲಕ್ಷೊಗೊರಿ ಮಲ್ತೊನಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯೊ ಆಪಿಂಚಿತ್ತಿ 'ಪಿಲಿಮದ್ದೆ'ಲಾ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಈ ಮದಿಮ್ಮೆಲಾ ಕೂಡುಂಡ ರೈಕುಲೆಗ್ ಮೂಜಿ ಮದಿಮೆ. ದುಂಬು ಓದಿ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು.

ಸುರೂದ ಪಿಲಿಬೋಂಟೆನೆ ರೈಲೆನ ಪುದಾರ್‌ನ್ ಬದಲ್ಪಾಂಡ್. ಆನಿ ಮುಟ್ಟು ಬಜೀ ಜತ್ತು ಆತಿತ್ತನಾರ್ ಅಯಿಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕೊ 'ಪಿಲಿಜತ್ತು' ಆಯೆರ್. ಆನಿದ ದಿನೊಟ್ಟು ಆ ಊರುಡು ನಾಲ್ಕೆನ್ ಜತ್ತುನಕುಲು ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ 'ಪಿಲಿಜತ್ತು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಇತ್ತನಾರ್ ಒರಿ ಮಾತ್ರೊ ಅವು ರೈಕುಲು.

ಬುಕ್ಕೊ ಕೇನೊಡ ರೈಲೆನ ಕಾರ್‌ಬಾರೆ ಕಾರ್‌ಬಾರ್. ಇತ್ತೆ ಜತ್ತು ಮಲ್ಲ ಜನೊ. ಮಲ್ಲ ಬೋಂಟೆದಾಯೆ. ಆಂಡ ಉಂದು ಮಾತ ಊರುದಕುಲೆಗ್, ಇಲ್ಲಲ್‌ದಕುಲೆಗ್

ಆರ್ ದಾನೆ ಆತಿತ್ತೆರ್ ಅವು ತೆರಿಯೊನೊಡು ‘ದಾಯೆಗ್ಲಾ ಆವಂದಿನಾಯೆ’.

ಅಮ್ಮೆರ್ ದಾಸರೈಲೆಗ್ ಈ ಮಗೆ ನಿಂಗಿಯರೆಲಾ ಆವಂದಿನ, ಉಬಿಯರೆಲಾ ಆವಂದಿನ ಮಗೆ, ಬೋಂಟೆ ಬದ್ಕನ್ ಕಾಪುಚಿ, ಈ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊದ ಜವ್ವನೆ ನನೊಲಾ ಮಸ್ತ್ ವರ್ಸೊ ಬದ್ಕನಾಯೆ. ಬದ್ಕನ್ಯರೆ ದಾನೆ ಮಲ್ವೆ? ಉಂದು ಆರೆ ಆಲೋಚನೆ. ಈ ಆಲೋಚನೆ ಆರೆ ಕರ್ಳನ್ ಪೀಂಟಾವೊಂದಿತ್ತೆಂಡ್. ಪುಟ್ಟಾಯಿನಾಯಗ್ ಇತ್ತೆನ ಈ ಪ್ರೀತಿ ಸಹಜೊ ಅತ್ತ?

ಅಮ್ಮೆರೆ ಬೆನ್ನಿಗ್ ರೈಲೆಡ್ ದಾಲ ಸಾಯೊ ಇದ್ದಿ. ಬೋಂಟೆ ಬೋಂಟೆಂಡ್ ಇಲ್ಲಗ್ ಬತ್ತಿ ಕೆಲಸೊದ ಜವ್ವನೆರ್ನೊಲಾ ಲೆತೊಂದು ಕಾಡ್ಗ್ ಬರ್ಪುನ ರೈಕುಲೆಗ್ ಅಮ್ಮೆರೆನ್ ಉಡಲ್ಡ್ ಕೊದಿಪುನ ಬೆಂಗ್ ಎಂಚಿನವುಂದು ತೆರಿಯುಂಡು. ಆಂಡ ಅವುಲುಲಾ ಆರೆಗ್ ಆರೆ ಸಮಾದಾನೊ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ‘ಮೂಲು ಎನ್ನ ತಪ್ಪು ದಾಲ ಇದ್ದಿ ಪೂರಾ ಅಮ್ಮೆರೆನನೇ!’

ಪುಟ್ಟಿ ನರಮಾನಿಯಗ್ ಸಾವು ಉಂಡೇ ಉಂಡು. ಓವು ಆರಂಭೊ ಆಂಡ ಅಯಿಕ್ ಅಂತ್ಯೊ ಉಂಡೇ ಉಂಡು. ರೈಕುಲೆನ ಬೋಂಟೆದ ಬದ್ಕನ್ಗ್ಲಾ ಅಂತ್ಯೊದ ದಿನೊಕುಲು ಮುಟ್ಟಿ ಬತ್ತೆಂಡ್. ರೈಕುಲೆ ತಮ್ಮಲೆ ಡಾ. ರೈಕುಳು ವಿಲಾಯತಿಡ್ ಮದ್ರಾಸ್ಗ್ ಬತ್ತೆರ್.

ಇತ್ತೆ ಪ್ರೀತಿದ ಅರುವತ್ತನ ಸುಖೊ ದುಃಖೊದ ವಿಷಯೊ ಡಾ. ರೈಕುಲೆಗ್ ತೆರಿಯೊಡಾಂಡ್. ಊರುಗು ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯೆರ್. ಉತ್ತರೊ ಬತ್ತೆಂಡ್, ಕಾಕಜಿ ಬುಡ್ಬಾದ್ ಓದಿಯೆರ್. ‘ಜತ್ತು’ನ ವಿಷಯೊನೇ ವಿಷಯೊ. ಆಂಡ ಎಡ್ಡೆ ಸುದ್ದಿ ಒಂಜಿಲಾ ಇದ್ದಿ.

ಡಾ. ರೈಕುಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಚಾರ್ ಆಂಡ್. ‘ಜತ್ತು’ನ ಮಟ್ಕೆಗ್ ನೂದು ಎಡ್ಡೆ ಕನ ಕಟ್ಕನಾರ್ ಆರ್. ತನ್ನ ಅರುವತ್ತೆ ದಾನೆದಾನೆನೋ ಆವೊಡುಂದು ಆಸೆ ದೀನಾರ್ ಆರ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಪೂರ್ತಿ ನಿರಾಸೆ. ‘ಜತ್ತು ತಿದ್ದಿಯರೆ ಆವಂದಿ ಸಾದಿ ಪತ್ತೆದಿಪ್ಪಾಯೆ’ ಪನ್ನುನವು ಆರೆನ ದೂರೊದ ಆಸೆ. ಅವುಲಾ ನಿರಾಸೆ ಆಯರೆ ಬಲ್ಲಿಯತ್ತ.

ಈ ಅರುವತ್ತನ್ ಸರಿಸಾದಿಗ್ ಕೊನವೊಡು, ಆಯೆ ಬದ್ಕನ್ ಸಜ್ಜನೆಂದ್ ಆವೊಡು ಪನ್ನುನ ಪೇರಾಸೆ ಡಾ. ರೈಕುಲೆನ. ರೈಕುಲೆನ ಎಡ್ಡೆ ಗಾತ್ರ ಡಾ. ರೈಕುಳು ದೆತೊನ್ ನ ನಿರ್ದಾರೊ ಇಂಚ ಇತ್ತೆಂಡ್ “ಚಿರಂಜೀವಿ ಜತ್ತುಗೆ - ಈ ಕೂಡಲೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ನಾವೂರು ಸುಳ್ಳೋಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಖರೀದಿಸಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು”.

ನಾವೂರು ಸುಳ್ಳೋಡಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಪೇಂಟೆಡ್ ಏಳೆಣ್ಣೊ ಮೈಲ್ ದೂರೊಡಿಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಕುಗ್ರಾಮ. ಆ ಊರುಗು ಪೋಯರೆ ಬರ್ಯರೆ ವಾಹನೊ ಸೌಕರ್ಯೊ ಇಜ್ಜಿ. ನಡೆತ್ತದೆ ಪೋವೊಡು, ಬರೊಡು. ಕುದುರೆಮುಖೊತಡಿಟ್ ಗಟ್ಟಿಡುಂತಿನ ಈ ಊರುಡು ಮೈಲ್ಗೊಂಜಿ ಇಲ್ಲ್. ಜನೊಕುಲು ಬಾರಿ ಕಮ್ಮಿ ಅಂಚಾದ್ ಇಲ್ಲ್ಲಾಲಾ ಕಮ್ಮಿ.

ನಾವೂರು ಸುಳ್ಳೋಡಿ ಗ್ರಾಮದ ಸುತ್ತುಮುತ್ತ ಪೂರ್ತಿ ಕಾಡ್. ಇಡೀ ಗ್ರಾಮನು ಸುತ್ತುರು ಪಾಡ್ಡ್ ನೇತ್ರಾವತಿ ಸುದೆ ಪರಿಪ್ಪುಂಡು. ಪರಿಪುನ ಸುದೆ ಪೂರ್ತಿ ಗ್ರಾಮನು ಮುಚ್ಚಿದ್ ಉಂತ್‌ನ ಕುದುರೆಮುಖೊ ಈ ಮಣ್ಣೆನ್ ಬಂಗಾರೊ ಮಲ್ತೆದ್‌ಂಡ್. ಮೂಡಾಯಿ ಪುಡೆಟ್ ತರೆ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಉಂತಿನ ಬಂಡಾಚೆ ಜವಳಿಕಲ್ಲ್, ಬಲ್ಲಾಳದುರ್ಗ, ಪಡ್ಡಾಯಿಡ್ ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನನ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿನ ಗಡಾಯಿಕಲ್ಲ್ ತೆನ್‌ಕಾಯಿಡ್ ಹಿರಿಮಾರ ಹುಪ್ಪೆ, ಹೇವಳ, ಕುದುರೆಮುಖೊದ ತುಂಡುಲು, ಬಡೆಕ್ಕಾಯಿಡ್ ಎರಿಮಲೆ ಸುದೆ, ಹತ್ಯೆಡ್.

ಉಂದು ಎಲ್ಲೆ ಬರ್ಪುನ ರೈಕುಲೆ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಯ ಗುರ್ತೊ. ನನದ ದಿನೊಡು ರೈಕುಳೆ ಚೆಂಡ್ ಈ ಅಂಕೊದ ಕಳೊಟೆ ಪುರಲೊಡು, ಬದ್‌ಕ್‌ಗಾಲಾ ಒಂಜಿ ತಿರ್ಗಣೆ ತಿಕ್ಕುವಾ ದಾನೋ? ಡಾ. ರೈಕುಳೆನ ಆಸೆಲಾ ಅವ್ವೇ.

ಡಾ. ರೈಕುಳು 'ಜತ್ತು'ನ ಏಳ್ಗೆಗಾತ್ ಕೊರಿ ತೀರ್ಪುನು, ಕಾರ್ಯೊಡು ಕೊನರುನ ಕೆಲಸೊ ಆರೆನ ಬಾವೆ ನಾರಾಯಣ ಶೇಕೆರೆಗಾಲಾ ತಂಗಡಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಗಾಲಾ ಸೇರ್ವಾವು. ಜತ್ತುನು ನಾವೂರು ಸುಳ್ಳೋಡಿಗ್ ಸೇರ್ವಾವುನ ಕೆಲಸೊ ಸುಲಬೊದ ಅತ್ತ್. ಆಂಡ ಡಾ. ರೈಕುಳೆ ತೀರ್ಪುಗು ಮಗುರುತ್ತರೊ ಇಜ್ಜಿ.

ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮ ಕಡಪುಡುನ ಜನೊ ಬೆಳ್ಳಾರೆಡ್ ಪಿಲಿಮಜಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆ. ರೈಕೊಟ್ಟಿಗೇನೆ ಬೆಳ್ಳಾರೆಗ್ ಪಿರಬತ್ತೆ. ಸಿದ್ಧಪ್ಪೆ - ಮಗನ ಬೇಟಿಯಾಂಡ್. ಲೆಪ್ಪುಡಾಯಿನೆ ದಾಯೆ ಪನ್ನುನವು ಬೇಲೆದಾಯಗ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಬೊಕ್ಕೊ ರೈಕುಳೆಗಂಚೆ ತೆರಿಯು, ಸಿದ್ಧಪ್ಪೆ ಈತ್ ಪೂರ್ತು ಅಯಿತ ಸುದ್ದಿಯೇ ದೆತ್ತ್‌ಚೆರ್. ಬೇತೆನೇ ಸುದ್ದಿ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ರೈಕುಳು ಬೆಳ್ಳಾರೆಗ್ ಬನ್ನಗ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆದ ಒಂಜಿ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತೆದೆರ್. ಕಡಮ್ಮದ ಮಾಸೊದ ಕಜಿಪುನು ತುಂಬೊಂತೆ ಬತ್ತೆದೆರ್. ಅಪರೊಪೊದ ಈ ಮಾಸೊ, ಅಯಿತ ಕಜಿಪು ಅಪ್ಪೆ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮನ ಮಾತೊ ಅತ್ತ್ ಸಿದ್ಧಮ್ಪೆ ಸೇಕೆರೆನಾಲಾ ಮಲ್ತ್ ಮಲ್ತಾವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆಗ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತೆನಾವೆ.

ಅಪ್ಪೆ ತೈತಿ ಬೊಕ್ಕೊ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮನೇ ಈ ಬಾಲೆನ್ ಕಾತ್‌ನಾರ್. ತನ್ನ ಕಡೆತ ದಿನೊ ಮುಟ್ಟು ಈ ಅಪ್ಪೆ 'ಜತ್ತು'ನ ಮಿತ್ತ್ ತೊಜಿಪಾಯಿ ಪ್ರೀತಿ ಪಾರೊ ಇಜ್ಜಾಂದಿನಾವು. ರೈಕುಲೆನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊಲ ಬೆಳ್ಳಾರೆಡೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಸಿದ್ಧಪ್ಪೆನ ಪ್ರೀತಿದ ಏರ್ತೆ ಆರೆಗ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತೆನಾವೆ. ಆಂಡ ಇನಿ ಈತ್ ಅಮಸರೊಡು ಬರಿಯರೆ ಪಂಡೆರ್ ದಾಯೆ? ಅವು ಮಾತೊ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ.

ದುಂಬೇ ಪನ್ತೆ ರೈಕುಳು 'ಸಕಲ ದುರ್ಗುಣ ಸಂಪನ್ನ' ಬಿದ್‌ರ್ನ್ ಪುದೆಯೊನ್ದನಾರ್. ಆಂಡ ಈ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಮಾತೊ ಆರ್‌ನ ವಾ ಗುಣೊಲಾ ದೋಸೊ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜುದ್‌ಚಿ. ಅಯಿಕೇ ಪನ್ನುನೆ ಮಾತೃ ದೇವೋಭವಃ. ಮಾತ ಅಪ್ಪೆಲ್ಲೆನ

ಕಣ್ಣು ದೃಷ್ಟಿ ಉಂದುವೇ ರೀತಿದನೋ ದಾನೋ.

ಇತ್ತೆ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮಗ್ ಕಂಡನಿ ಶೇಕರೆಡ ಜತ್ತು ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಬತ್ತನ ಸುದ್ದಿ ತೆರಿಪ್ಪಾವೊಡಾಂಡ್. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಆಯೆ ಕೊನತ್ತಿನ ಮಾಸೊದ ಕಜಿಪುದ ರುಚಿಲಾ ಮುಟ್ಟಾವೊಡು. ಒಂತೆ ಪೂರ್ತು ಕರೀಂಡ್. ಶೇಕೆರ್ ಬತ್ತೆರ್. ರಡ್ಡ್ ಕೆಲಸೊಳ ಆಂಡ್.

ಅಪ್ಪೆನ ಈ ಬೊಮ್ಮನೊದ ಗುಟ್ಟೆ ಬೇತೆ, ತನ್ನ ಕಂಡನಿಯಗ್ ಜತ್ತುನ ಮಿತ್ತಾ ವಿಪರೀತ ಕೋಪೊ ಉಂಡು. ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಒಂತೆ ದಿನೊ ಹಾಜಿ, ಪಾಡ್ ಪರೀಕ್ಷೆದ ಫೀಸ್ ಕಟ್ಟ್ಪುದುಂದೆ ಇನಿ ಈ 'ಜತ್ತು' ವಿದ್ಯಾನ್ ಜತ್ತು ಆತುವೆ. ಆಂಡ ಆಯೆ ಇನಿ ದಾನೆ ಆಯೆ - ವಿದ್ಯಾನ್ ಗತ್ತ್ ಇದ್ಯಂದಿನ ಬಜೀ ಜತ್ತುವೇ ಆಯೆ. ಅಯಿಕ್ ಕ್ಷಮೆ ಉಂಡಾ?

ಇನಿತ್ತ ಪೂರ್ತು ಆರೆಗ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಉಭಯ ಸಂಕಟೊದ ಪೂರ್ತು. ಏನ್ ಇನಿ ಜತ್ತುನ ಸಕಲ ಸದ್ಗುಣೊಲೆನ್‌ಲಾ ಬುಡೆದಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಗಾತ್ ಒತ್ತೊನೊಡಾತೆ? ಆಲಾನ ಅಪ್ಪೆ ಕರ್‌ಳ್ ಇತ್ತಿ ಆನ್‌ಜೋಕುಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಆಯನ್‌ಲಾ ಮಗೇಂದ್ ಒತ್ತೊಂದಾತ್‌ಂಡ್. ಆ ಬಂದುತ್ತೊನು ಕಡಿಪ್ಪಿಯರೆ ಎನಡ್‌ದ್ ಬಲ್ಲಿ. ಎಂಕ್‌ಲಾ ತಿಗಲೆ ಉಂಡು. ಕಣ್ಣ್ ಉಂಡು. ತಿಗಲೆಡ್ ಜತ್ತುನ ಮಿತ್ತಾ ಪ್ರೀತಿ ಉಂಡು. ಜತ್ತು ಇಂಚಾಯೆ. ಅತ್ತ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಣ್ಣ್ ಒಂಜಿ ತೊಟ್ಟು ಕಣನೀರ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಯೆ ಎಡ್ಡೆ ಆವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಸೆ ಉಂಡು. ದೇವರೆನ್ ನಂಬುದು ಜತ್ತು ಎಡ್ಡೆ ಆವಡ್‌ದ್‌ಂದ್ ಭಾವೆ ಡಾ. ರೈಕುಳು ಒಪ್ಪಿಸಾಯಿನ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿಯೆರ್.

ರಾತ್ರೆ ಆಂಡ್. ಜತ್ತುನು ಉಣ್ಣಾದ್ ಚೆಪ್ಪಾಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕೊ ಕಂಡನಿ, ಬುಡೆದಿ ಜತ್ತುನ ಎಲ್ಲೆದ ದಿನೊತ ವಿಷಯೊನೇ ಪಾತೆರಾಯೆರ್. ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮ ಶೇಕರೆಡ ಪಂಡೆರ್ "ಜತ್ತುನು ಎಲ್ಲೆನೋ ಎಲ್ಲಂಜಿಯೋ ನಾವೂರುಗು ಪೋಯರೆ ಏನ್ ಒಪ್ಪಿಸಾವೆ. ಆ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಆಯೆ ಬೆನಾಡ್. ಎಡ್ಡೆ ಬೆನ್ನಾಲೆ ಆಪೆ. ಆಂಡ ಆಯಗ್ ಕರ್ಚಿಗ್ ಕೈಟ್ ಕಾಸ್ ಕೊರೊಡು. ಆಯನ ಬೆರಿಸಾಯೊಗು ಉಂತೊಡು. ಆ ಕೆಲಸೊ ನಮ್ಮವು. ನಾವೂರುಗು ಪೋನಗ ಆಯೆ ಬಜಿ ಕೈಟ್ ಪೋಪುನ ಬೋಡ್ಡಿ. ಈರ್ಡ್ ಅಟ್ಟೊಡ್ಡತ್ತಿನ ಕಳುವ ತೋಟೆತ ಬೆಡಿ, ಬೋಡ್ಡತ್ತಿನಾತ್ ತೋಟೆ ಕೊರ್ಲೆ, ಕಾರ್ ಮುರ್ಗೊಲೆನ್ ಗಿಡರುನ, ಕೆರುಪ್ಪುನ ಶಕ್ತಿ ಆಯಡ ಉಂಡು. ಅಯಿಕ್ ಆಯೆ ಪೋಡಿಯಾಯೆ"

ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮನ ಪ್ರತಿ ಪಾತೆರೊ ಶೇಕೆರೆಗ್ ಒಪ್ಪಿತೊ ಆಂಡ್. ಜತ್ತುನು ಒಪ್ಪಾವುನ ಭಾರೊ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮಗತ್ತ. ಅವು ಆಲೆಗ್ ಬುಡುನಾವು.

ಇತ್ತೆ ರೈಕುಲೆ ಮುಟ್ಟು ಬರ್ಕು. "ಅಮ್ಮ ಎನನ್ ಬೆಳ್ಳಾರೆಗ್ ಬರಿಯರೆ ಪಂಡೆರ್. ಏನ್ ಬತ್ತೆ. ದಾಯೆ ಪಂಡ್‌ತ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಎಂಕು ಪಣಂಬೂರುಗು ಪೋಯಿ ಕತೆ ಆಂಡತ್ತ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಲೋಚನೆಡ್ ಬೂರ್ಯೆರ್.

ರುಕ್ಮಿಣಿಯಮ್ಮಗ್ ಅಮಸರೊ ಇದ್ದಿ. ದೂರೊಡ್ಡು ಬತ್ತನ ಮಗಿ. ಒಂತೆ ಬಚ್ಚೆಲ್

ಇರಾವೊನಡ್, ಬೊಕ್ಕೊ ಪನೊಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಿ ಪೊರ್ತುಗಾತ್ ಕಾತೆರ್, ಪೊರ್ತು ಬತ್ತಂಡ್. ಎನ್ನ ಮಗೆ ಜತ್ತು ಎನ್ನ ಪಾತೆರೊಗು ಒಪ್ಪಂದ್ ಇಪ್ಪಾಯೆ ಪನ್ನಿ ನಂಬಿಗೇಡೇ ಆಯನ ಮುಟ್ಟಿ ಬತ್ತೆರ್. ಕರಿನ ದಿನೊಕುಲು ಬರುಪುನ ದಿನೊಕುಲು, ಕರಿ ಸುಖೊ ದುಕ್ಕೊ. ಬರಿಯೆರೆ ಇತ್ತಾನ ಸುಖೊ ದುಕ್ಕೊ ಉಂದೆತ ಮಟ್ಟಿಗ್ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಅಮ್ಮ ಮಗಟ ತನ್ನ ಬೇನೆನ್ ಪಂಡೆರ್. ಅಮ್ಮನ ಪಾತೆರೊ ಮುಗಿಯೋಂದ್ ಬತ್ತಂಡ್ ಕಡೆತ ಪಾತೆರೊ “ಎಂಕುಲು ಮಲ್ಪುನಾತು ಮಾತ ನಿನ್ನ ಎಡ್ಡೆಗ್ ಬೋಡಾತ್ ಜತ್ತು. ನಾವೂರುಗು ಪೋಯರೆ ಒತ್ತೋಣು. ಅವುಲು ಎಡ್ಡೆ ಆಲ” ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಣನೀರ್‌ನ್ ಸೀರೆದ ಸೆರಂಗ್‌ಡ್ ಒರೆಸೋಂದು ಲಕ್ಕಿಯೆರ್.

ಅಪ್ಪೆನ ಕಣನೀರ್ ಬೆರೆಯಿ ಪಾತೆರೊ ರೈಕುಲೆನ ತಿಗಲೆಗ್ ತಟ್ಟಂಡಾ ದಾನೋ? “ಆವು ಅಮ್ಮ ಒತ್ತೊಂಡೆ” ಪಂಡೆರ್. ಮನದಾನಿಯೆ ವಾರೊ, ಗಳಿಗೆ ತೂತಾಂಡ್, ನಿಘಂಟ್ ಮಲ್ತಿ ದಿನೊತ್ತಾನಿ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳುಗಾಪಿ ಮನೆವಾರ್ತೆದ ಸಾಮಾನ್ ದೆತೋಂದು ರೈಕುಲು ನಾವೂರು ಸುಳ್ಳೋಡಿ ಸೇರೈರ್.

ರುಕ್ಕಿಣಿಯಮ್ಮನ ಪ್ರೀತಿದ ಒತ್ತಾಯೊ. ರೈಲೆನ್ ನಾವೂರು ಸೇರ್ಪಾಂಡ್. ಆಂಡ ರೈಕುಲೆನ ಮನಸ್‌ಗ್ ಆ ಕಾಡ ಕೊಂಪೆ ಪತ್ತಂಡ್. ಆರ್‌ನ ಮನಸ್ ಪನ್ಪುಂಡು “ಎನ್ನಕುಲೆಗ್ ಏನ್ ದಾದ ಅನ್ಯಾಯೊ ಮಲ್ತೆ. ಎನ್ನಾತೆಗ್ ಏನ್ ಬದ್ಕೊಂದಿತ್ತೆ. ಎಲ್ಲೆದ ದಿನೊದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊ ಪಾಡ್‌ದ್ ಇನಿ ಎನಾನ್ ಬದ್ಕೊಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತೆರತ್ತೆ. ಈ ಕಾಡ್‌ಡೆಂಚಿ ಬದ್‌ಕೊಲಿ. ಸಿದ್ಕಪ್ಪೆನ ಒತ್ತಾಯ, ತಮ್ಮಲೆನ ಆಜ್ಜೆ ಒವುಲಾ ಮೀರಂದಿನವು. ಎಂಚನೆ ಆವಡ್. ನನೊದ ದಿನೊ ಎನ್ನ ಬದ್ಕೊ ಮೂಲೆ, ಅಯಿಕ್ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆಂಡ ಏನ್ ಬಿಸೆ” ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಮಾದಾನೊಲ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್.

ಈ ಊರುಡು ಆರ್‌ನ ಸುಖೊ ದುಃಖೊನು ಕೇನಿಯರೆ ಜನೊ ಇದ್ದಿ. ಆಂಡ ಪಡೀಲ್ ಬೂರ್ಷ ನೂದು ಎಕ್ರೆ ಮಿತ್ತದ ಬೂಮಿ ಉಂಡು. ನೂತ್ತ ಒಂಜಿ ಪುದಾರ್‌ದ ಪುಂಡೆಲ್‌ಲ್ ಉಂಡು. ತರೆ ದೆರ್‌ದ್ ಉಂತುನ ಕುದುರೆ ಮುಕ್ಕೊ ಉಂಡು. ಸುತ್ತು ಕಾಡುಂಡು. ಪಿಲಿ, ಪಂಜಿ, ಆನೆ, ಕಡಮ್ಮೆ, ಕರಡಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೂತೊಂಜಿ ಪುದಾರ್‌ದ ಪ್ರಾಣಿ ಉಂಡು. ಮೈರ್, ಕೇಂಕಣ್, ಗಿಳಿ, ಕೋಗಿಲೆ, ಕುಟುರುಕ್ಕಿ, ಕಾಜಾಣೊ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಾವಿರ ನಮೂನೆದ ಪಕ್ಕಿ ಉಂಡು. ವಿಷೊ ದಿಂಜಿ ಉಚ್ಚುಲು, ನೆತ್ತೆರ್ ಪರ್‌ಪುನ ಉಂಬುರು, ಉಮಿಲಿಳ್ ಉಂದು ಮಾತ ಇನಿ ರೈಕುಲೆನವಾಂಡ್. ಒಯಿನ್ನಾಲಾ ಆರ್ ಬೋಡ್ಡಿ ಪನ್ನಿಲೆಕ್ಕೊ ಇಜ್ಜಿ. ದೂರೊ ಮಲ್ಪಿಯಾರೆಲ ಸಾದ್ಕೊ ಇಜ್ಜಿ.

ನಾವೂರುಡು ರೈಕುಲೆಗ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾತೊಂದಿತ್ತಿನ ಮುಳಿತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಅಂಚಿಡ್‌ದ್ ಇಲ್ಲಾಲಾ ಅತ್ತ ಇಂಚಿಡ್ ಕೊಟ್ಟಿಲಾ ಅತ್ತ ಪನ್ನಿ ರೀತಿದವು. ಇತ್ತೆ ರೈಕುಲೆಗ್ ಆ ಇಲ್ಲೇ ಅರಮನೆ. ವಿಪರೀತ ಚಳಿತ್ತ ಈ ಜಾಗೆಡ್ ಈ ಇಲ್ಲಡ್ ಬದುಕುನ ಪಾರೊನು

ನನ ಬೊಕ್ಕೊನೆ ರೈಕುಲು ಕಲ್ಪೊಡಾತೆ.

ಬತ್ತದ್ ಎತ್ತನ ದಿನೊ ಬಯ್ಯ ಆಂಡ್, ಕತ್ತಲೆಲಾ ಆಂಡ್. ಎಲ್ಲೆದ ಕರಿಯೊಡಾಯಿನ ದಿನೊಕುಲೆನ ಆಲೋಚನೆಡ್ ರೈಕುಲುಲ್ಲೆರ್. ದೂರೊದ ಬಂಗಾಡಿದಂಚಿಡ್ ಏರೋ ದುಡಿ ಬೊಟ್ಟುಪೆರ್, ಸಬ್ಬೊ ಕೇನುಂಡು, ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ನಲಿಪುಪೆರೋ ದಾನ್ನೋ, ದುಡಿ ದುನಿಪುನ ಶಬ್ಬೊ. “ಬೆಂದ್ಂಡ ಉಣುಂಬ, ಬೆಂದ್ಂಡ ಉಣುಂಬ, ಬಂಜಾರೊ ಉಣ್ಂಬ, ಬಂಗಾಡಿಗ್ ಪೋಂಡ ಬಂಜಾರ ಉಣುಂಬ”.

ದುಡಿ ದುನಿಪುನ ಸಬ್ಬೊನು ರೈಕುಲು ಆರ್ತೊ ಮಲ್ತೊನಾ ರೀತಿ ಇಂಚಿನವು. ಸೂರ್ಯೆ ಕಂತ್ನ ಈ ಪೊರ್ತು, ಮಡಿಯಾತ್ ದೈವೊ ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈ ಮುಗಿದ್ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುನು ನಟೊನುನ ಈ ಪೊರ್ತು ಎಂಕೇ ನನ ಮಿತ್ತ್ ಈ ಊರುಡು ಬದುಕುನೆಂಚಂದ್ ಪನ್ನುನ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಉತ್ತರೊ ಕೊರ್ಪುಂಡಾಂದ್ ಆಂಡ್. ಅಂದ್ ‘ಬೆಂದ್ಂಡ ಉಣುಂಬ, ಬೆಂದ್ಂಡ ಉಣುಂಬ’ ಪಣ್ಣುನ ಪಾತೆರೊ ಏತ್ ಸತ್ಯೊ. ಅವು ಎನ್ನ ಪಾಲಾದ ಜೀವನ ಮಂತ್ರೊ ಆವೊಡು “ಏನು ಜೀವನದರ್ಥ, ಏನು ಪ್ರಪಂಚಾರ್ಥ ಏನು ಜೀವ ಪ್ರಪಂಚಗಳ ಸಂಬಂಧ” ಪನ್ನಿಂಚಿತ್ತಿ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗೊದ ಪ್ರತೀ ಸಬ್ಬೊಲ ಆರೆನ ತರಟ್ಟ್ ತಿರ್ಗೊಂಡ್.

ನನ ಮಿತ್ತದ ದಿನೊಕುಲು ಈ ಮಣ್ಣ್ಡ್ ಏನ್ ಬೆನೊಡು. ಈ ಬಂಗಾರೊ ಮಣ್ಣ್ ಎನ್ನ ಬದ್ಕಾನ್ಲಾ ಬಂಗಾರೊ ಮಲ್ಪೊಡು. ಎಲ್ಲೆದ ಎನ್ನ ಪೊರ್ತುಲದ ಬದ್ಕಾನ್ ಈ ಮಣ್ಣೇ ಪಂಚಾಂಗೊ ಆವೊಡು. ಇನಿ ಎನನ್ ದೂರೊ ಮಲ್ತಾನ ಎನ್ನಕುಲೆ ಎಲ್ಲೆ ಎನನ್ ‘ಬಲ ಮಗಾ’ಂದ್ ಪಂಡ್ಡ್ ಲೆಪ್ಪಿಲೆಕ ಆವೊಡು. ಎನ್ನ ಬದ್ಕಾನ್ ಆಪುನ ಈ ಬದಲೆ ಈ ಮಣ್ಣ್ಡ್ ಏನ್ ಬೆನ್ನಿನ ರೀತಿಡುಂಡು - ಪನ್ನುನ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸಾದ ನಿಶ್ಚಯೊ ರೈಕುಲೆನವು ಆ ಪೊರ್ತುದವು.

ರೈಕುಲೆನ ಮನಸಾದ ನಿಶ್ಚಯೊ ನಿಶ್ಚಯೊ ಆತೇ ಒರಿಂಡಾ? ಅತ್ತ್ ಅವು ಕಾರ್ಯರೂಪೊಗು ಬತ್ತಂಡ ಪನ್ನಿನೆನ್ ದುಂಬುಗು ತೂವೊಲಿ.

ಬೂಮಿನ್ ಪೊದಿತ್ತನ ಕಡ್ಡು ಕತ್ತಲೆ. ದೂರೊಡ್ಡು ‘ಡೆನ್ನ ಡೆನ್ನ ಡೆನ್ನ ಡೆನ್ನಾನ ... ಓ ಮಾಮಿ’ ಪನ್ನಿಂಚಿತ್ತಿ ಪೊರ್ತು ಕಂಟಾದ ಪೊಣ್ಣು ಸ್ವರೊ. ಓ ಈ ಊರು ಬಜೀ ಊರತ್ತ ಮಾಮಲ್ಲ ಪೊರ್ತುಲದ ಜನಪದ ಲೋಕೊ. ಪೊರ್ತು ಕಂಟ ಮನಸಾದ ಪಾಪೊದ ಜನೊಕುಲು ಈ ಊರುದಕುಲು. ಪರದಿನೊ ಪೂರಾ ಮರಪ್ಪೊಡು. ಏನ್ಲಾ ಈ ಊರುದ ಜನೊಕ್ಕುಲೆನ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂಜಾವೊಡು. ಬದ್ಕಾಯರೆ ಬಂಜ ಆವಂದ್. ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದೇ ರೈಕುಲು ಪಚೆ ಬುಡ್ಪಾಯೆರ್. ಚೆತ್ತನಾರೆಗ್ ಗಡದ್ದದ ನಿದ್ರೆ ದೇವೆರ್ ಪೊದಿಯೆರ್.

ಬೊಳ್ಳಾಂಡ್. ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತು ಲೆಕ್ಕೊಗು ಇದ್ಯಾಂದಿನಾತ್ ಕಾಟ್ಕೋರಿಲು ಕೆಲೆಪ್ಪಿಯರೆ

ಸುರು ಮಲ್ಲೊ. ಕೋರಿದ ಕೆಲೆಪುಗು ರೈಕುಲೆಗ್ ಎಚ್ಚರೊ ಆಂಡ್. ಮೈಂದ್ ಪೊದಿನ ಊರು, ಸಾವಿರೊ ಬಗೆತ ಪಕ್ಕಿಲೆ ಚಿಲಿಪಿಲಿ, ಗುಂಯ್, ಟಿರ್ರೀ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇರಿಂಟಿ, ತೊಡ್ವೆದ ಕೆಲೆಂಜಿದ ಸೊರೊ, ದೂರೊದ ಇಲ್ಲಡ್‌ದ್ ಕೊರೆಪುನ ನಾಯಿಲೆ ಬ್ ಬ್ ಪನ್ನಿನ ಸಬ್ಬೊ ರೈಕುಲೆನ ಕೆಬಿಕ್ ಬೂರುಂಡು. ಲಕ್ಕಾನ ರೈಕುಲು ಪಿದಾಯಿ ಪೋತು ಬತ್ತೆರ್. ಮೋನೆ ದೆಕ್ಕಿಯೆರ್. ಬನ್ನಗ ಕೊನತ್ತಾನ ಚಾದ ಪೊಡಿ ಪಾಡ್‌ದ್ ಕಣ್ಣ ಚಾ ಮಲ್ಲೆರ್. ಕೂಟಿಯರೆ ಪೊಡಿ ಬಜಿಲ್ ಇತ್ತಂಡ್. ಬೊಳ್ಳುದ ಕಾಪಿ ತಿಂಡಿ ಆಂಡ್.

ರೈಕುಳು ಬತ್ತಾನ ಸುದ್ದಿ ನಿರೆ - ಕರೆತ್ತಕುಲೆಗ್ ತೆರೀಂಡ್. ಮಲೆಕುಡಿಯೆರ್, ಅಜಿಲೆರ್, ಕಾಡ್‌ಕೊರಗೆರ್, ಮುಗೇರೆರ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಗಾ ತೆರೀಂಡ್. ಪೊಸ ಬಾನಾರೆನ್ ತೂಯರೆ ಬತ್ತೆರ್. ಸುಕೊ ದುಕೊ ಪಾತೆರಿಯೆರ್. ಕಡೆಮುಟ್ಟ ಮೂಲೆ ಉಂತುಲೆ, ಎಂಕ್‌ಲೆಡ್‌ದಾಯಿನ ಸಾಯೊ ಮಲ್ಪುವೋ ಪಂಡೆರ್. ಆ ಪೊಪದ ಜನೊಕುಲೆ ಬಡೆಪತ್ತಾ ತೂದು ರೈಕುಳೆ ತಿಗಲೆಡ್ ಮರ್ಕೊ ಆಂಡ್. ಈ ಜನೊಕುಲು ಲೋಕೊದ ರೀತಿ - ರಿವಾಜುಡ್ಲ ಮಸ್ತ್ ದೂರೊ ಇತ್ತಿನಾಕುಲು. ಬಡ್‌ಪತ್ತಾನೆ ಪಜೆ ಆತ್ ಮಂದಿ, ಆತ್ ತೆರೊನ್‌ನಕುಲು. ನನೊರಿ ಉಷಾರ್‌ದಾಯೆ ತರೆಕ್ ತೊರಿತ್ತಾದ್ ತಿರ್ತ್ ತಾರ್ಪಿಯರೆ ತೂಯೆಂಡ ಅಯಿನೇ ಪ್ರಸಾದೊ ಪಂಡ್‌ದ್ ತರೆಕ್ ತಲೆನುನಕುಲು ಈ ಪಾಪೊದ ಜನೊ. ಮೊಕುಲೆನ್ ಪೂರಾ ಉದ್ದಾರೊ ಮಲ್ಪಿಯರೆ ಎನಡ್ ಸಾದ್ಯೊ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಎನಡ್ ಏಪೊತ್ತುಗುಲಾ ಮೊಕುಲೆಗ್ ಉಪದ್ಯೊ ಆಯರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಎನ್ನ ಮುಟ್ಟಿದಕುಲು ಪಂಡ್‌ದೇ ಮೊಕುಲೆನ್ ತೂವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿಯೆರ್.

ನಾವೂರುಡಿತ್ತಾನ ಕಡೇತ ದಿನೊ ಮುಟ್ಟಿ ಈ ವಿಷಯೊನು ರೈಕುಲು ಮರತ್ತಾದ್‌ಚೆರ್. ನಾವೂರುಡು ಬದ್‌ಕೆಯರೆ ಬೋಡಾದ್ ರೈಕುಲು ದಾನೆ ಮಾತ ಮಲ್ತದಿಪ್ಪೆರ್, ಆಂಡ ಒರಿಯೇ ಒರಿ ರೈಕುಲೆಡ್‌ದ್ ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ಅನ್ಯಾಯೊ ಆತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪನ್ನಿ ಪಾತೆರೊ ಪನ್‌ಚೆರ್. ಊರ್ದಕುಲು ಪಂಡ್‌ದಿಪ್ಪೆರ್ “ರೈಕುಲು ನಾವೂರುಡುಪ್ಪುನೆಟ್ಟ ಕಾಡಮುರುಗೊಲೆಡ್ಲ ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ಉಪದ್ಯೊ ಆತ್‌ಜಿ. ಏರೆಡ್ಲಾಂಡಲ ಎಂಕುಲೆಗ್ ಅನ್ಯಾಯೊ ಆಂಡ ರೈಕುಲೆಡ ದೂರು ಕೊರುತು ನ್ಯಾಯೊ ದೆತೋನಿಯರೆ ಸಾದ್ಯೊ ಇತ್ತಂಡ್.

ಊರುದ ಜನೊಕುಲೆ ಈ ಎಡ್ಲೆ ಪಾತೆರೊನೆ ರೈಕುಲೆಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನಾವು. ನಾವೂರು ಬುಡುದು ಪನೀದ್ ದುಂಬು ಪೋಂಡ ಮಿತ್ತ ಜಾತಿತಕುಲೆನ ಇಲ್ಲಾಲಾ ಇತ್ತಂಡ್. ಜೈನೆರ್, ಬಂಟೆರ್, ಪೂಚಾರ್ಲು, ಓಡಾರಿಲು, ಬಂಡಾರಿಲು ಮಾತ ಇಲ್ಲದಕುಲೆನ ಗುರ್ತೊಲ ರೈಕುಲೆಗ್ ಆಂಡ್. ಬಾಯಿ ಪಾತೆರೊ ಎಡ್ಲೆ ಇತ್ತಾನ ರೈಕುಲೆಗ್ ಮಾತೆರ್‌ನಲ ಮನಸ್ ಗೆಲ್ಪಿಯರೆ ಹೆಚ್ಚ ದಿನೊ ಬೋಡಾಯಿಚಿ.

ಆನಿದ ದಿನೊನು ನೆನೆತ್ತೊಂದು ನಾವೂರುಡುಲಾ ತನ್ನೊಂಜಿ ತಿಕ್ಕಾನ ‘ಅಪ್ಪೆ’ನ

ಸುದ್ದಿನ್ ನೂದು ಸರ್ತಿ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಅಪ್ಪೆನೆ ದೂರೊದ ಬಂಗಾಡಿದ ಸೀತು ಬಂಡಾರ್ತಿ. ಏರ್ಲಾ ಇದ್ದಿಯಾಂದೆ ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾದ್ ಇತ್ತಾನ ಈ ಜವ್ವನನ ಮಿತ್ತ್ ಆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಮೋಕೆ. ಆರ್ ಇಲ್ಲಡ್ಲೇ ರೈಕುಲೆಗ್ ಚೆಂಬು ಚೆಂಬು ಅಳೆ - ಪೇರ್ ಕಡಪ್ಪುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಅಪ್ಪೇ ಸೀತು ಭಂಡಾರ್ತಿಲೆನ ಪುಳ್ಳಿ ಇನಿ ನಮ ಒಟ್ಟಿಗೇನೆ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆರ್ ಪುದಾರ್ ಪೋಯಿ ಜೋಯಿಸೆ, ಯಕ್ಷಗಾನೊಗು ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಬರೆಪ್ಪುನ ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿಯೆರ್.

ಕೆಲವಾಜಿ ಅಂಕೊ - ಆಯನೊಲೆಡ್ ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿಯೆರೆಲಾ - ರೈಕುಲೆನಲಾ ಭೇಟಿಯಾವೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಗುರ್ತೊದಕುಲೆಗ್ ರೈಕುಲು ಬಂಗಾಡಿಯೆರೆನ್ 'ಎನ್ನ ಕುಟುಂಬೊದಾಯೆ' ಪಂಡ್ ದೇ ಗುರೊ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಪ್ಪೆ ಸೀತು ಭಂಡಾರ್ತಿಯೆರ್ ಕೊರಿ ಪೇರ್ ಅಳೆ ರೈಕುಲೆನ್ ಆರೆ ಕುಟುಮೊದಾರಾತ್ ಮಲ್ತಂಡ್. ತ ಕೊರಿ ಇಲ್ಲಾಲೊದ ಬಂಗಾಡಿಯೆರ್ ಪರಿ ಇಲ್ಲಾದ ರೈಕುಲೆನ ಕುಟುಮೊದಾರಾಯೆರ್.

ಸಮ್ಮಂದೊ ಓಲು ಪುಟ್ಟುಂಡೋ, ಅಯಿಕೆ ಓಲು, ಏಪೊ ಬಿಲೆ ತಿಕ್ಕೊಂಡೋ ಪಂಡ್ ದ್ ಏರೆಗ್ ಗೊತ್ತು?

ನಾವೊರು ಸುಳ್ಳೊಡ್ಲಿಡ್ ಇತ್ತಾನಾತ್ ದಿನೊ ರೈಕುಲೆನ ಮನಸ್ ಪೂರ್ತಿ ನೆಮ್ಮದಿಟ್ ಇತ್ತಂಡ್. ಮೂಲು ಅರೆನ್ ಕೇನುನಕುಲು, ಆರೆಗ್ ಪನ್ಪುನಕುಲು ಏರ್ಲಾ ಇದ್ದಿ. ನಿರೆಕರೆತ ಮಾತಾ ಜಾತಿದ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಸೇರ್ದಾದ್ ಗಮ್ಮತ್ತು ಮಲ್ಪುನವು ಆರನ ನಿತ್ಯೊಕಸುಬು. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರೊ ಪನೊಡೆ ಆರ್ ಮಲ್ಪುನ ಗಮ್ಮತ್ತ್ ಆರ್ ಏರ್ಗಲಾ ಬೇನೆ ಆಪಂದ್. ಆಂಡ ಮಾಸೊದ ಕಜಿಪುದ ಗಮ್ಮತ್ತ್ ಒಣಸ್ ಮಾತ್ಲೊ.

ನಾವೊರು ಸುಳ್ಳೊಡ್ಲಿಡ್ ಪಡೀಲ್ ಬೂರ್ನ ಭೂಮಿ ಬೆನ್ನಾಲೆ ರೈಲೆನ ಬೆನ್ನಾಟಿಕೆಡ್ ಬಂಗಾರ್ಡ್ ಬುಲೆ ಕೊರಂಡ್. ಬೆನಂದೆ ಒರಿನ ತುಂಡು ಭೂಮಿಲಾ ಇದ್ದಿ. ಆಂಡ ಬುಳೆ ಪೂರಾ ಇಲ್ಲಗ್ ಎತ್ತುಜಿ. ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲ್ ಕಾಡ ಮುರುಗೊಲೆನ್ ಬಾಯಿಗ್ ರಾಪಿ ಪಕ್ಕಿಲೆನ ಕೋಕಯಿಗ್ ಆಪುಂಡು. ಒರಿನ ಕಾಲಂಶೊ ರೈಲೆನ ಇಲ್ಲದ ಖರ್ಚಿಗ್ ಸರಿ ಆಪುಂಡು.

ಭೂಮಿದ ಬುಲೆತ್ತ ಮಟ್ಕಾಗ್ ಆರೆನ್ ಇಲ್ಲದಕುಲು ದಾಲಾ ಕೇನುಚೆರ್. ಆಂಡಲ ಈತ್ ಬೆಂದ್ ದಾಲಾ ದಾಲಾ ಒರಿಪ್ಪಿಯರೆ ಆಪುಜಿ ಅತ್ತಾ ಪನ್ನಿ ಬೇನೆ ರೈಕುಲೆಗ್ ಉಂಡು.

ನಾವೊರು ಬೊಕ್ಕೊ ಕೈತಲೊದ ಊರುದಕುಲು ಮಾತಾ ರೈಕುಲೆನ ಬಿನ್ನೆರೇ ಆಯೆರ್. ರೈಕುಲೆ ಶರೀರೊದ ದೇಖಿ, ಪಾಡಿ ಅಂಗಿ ಕುಂಟುದ ಪೊರ್ಲು, ಪಾತೆರುನ ಗತ್ತ್ ಆರೆನ್ ಓಲಾಲಾ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜಾವುಂಡು. ಊರುದ ಒವ್ವೇ ಅಂಕ ಆಯನೊ ಕೋಲೊಡು ರೈಕುಲು ಹಾಜರ್. ಅವುಲು ಆರ್ ಏಪೊ ಬರೈರ್ ಪಂಡ್ ದೇ ಕಾಪುನಕುಲು ನೂದು ಜನೊ.

ರೈಕುಲೆನ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಊರುದ ಲೆಕ್ಕೊ ಇದ್ದಾಂತಿನಾತ್ ಪಂಚಾತಿಕೆಲ್ ಆತ್ಂಡ್. ಪಗೆನಾಕುಲು ಆತ್ ಆರೆ ಇಲ್ಲ ಮೊಟ್ಟು ಬಡ್ನಾಕುಲು ಪಿದಾಡ್‌ನಗ ಮೆಗಿ ಪಲಯ ಲೆಕ್ಕೋನೆ ಪುಗೇಲ್‌ಗ್ ಕೈ ಪಾಡೊಂದು ಜತ್ತೊಂದು ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದು ರೈಕುಲು ಕೊರ್‌ನ ಪಂಚಾತಿಕೆದ ತೀರ್ಪದ ತಾಕತ್.

ರೈಕುಲು ನಾವೂರುಡು ಬದುಕೊಂದಿತ್ತಿನ ರೀತಿ, ಅಯಿಟ್ ಸಂಸ್ಕಾರೊದ ಪೊರ್ಲಾಲಾ ಇತ್ಂಡ್. ಆರೆನ ಗತ್, ದೇಖಿ, ಪಾತೆರೊದ ಪೊರ್ಲಾಗು ಬೆಕ್ಕಸೊ ಆಯಿನಕುಲು ಊರುದಕುಲು ಮಾತ್ರೊ ಅತ್ ಆರೆನ ಸಮೊ ಪ್ರಾಯದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಶ್ರೀ ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಡೆರಲಾ, ಕ್ರಮೇಣ ರೈಕುಲು ಶ್ರೀ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಆಪ್ತರಾಯೆರ್, ನಂಬಿಕೆದ ಬಂಟೆ ಆಯೆರ್. ರೈಕುಲೆನಲಾ - ಹೆಗ್ಡೆರೆನಲಾ ದೋಸ್ತಿದ ವಿಷಯೊ 'ಪಾತೆರುನ ದೇವೆರ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯಿನ ಆನಿದ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಲು ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆರೆಗ್‌ಲಾ ತೆರಿದಿತ್ಂಡ್.

ದಿನೊಕುಲು ಪಾರೊಂದು ದುಂಬು ಪೋಪೊ. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಕತೆಕುಳು ಸಾರೊಂದು ಪಿರಾವುಡೆನೇ ಬರುಪೊ. ನಾವೂರು ಸುಳ್ಳೋಡಿದ 'ನೀರ್‌ದ ಋಣೊ'ಲಾ ರೈಕುಲೆ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಮುಗಿಯೊಂದು ಬತ್ಂಡ್. ಜವ್ವನದ ನುಕೋ? ಘಳಿಗೆದ ದೋಷೊನೊ? ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಖಾವಂದೆರ್ ಕೆಲವೆರೆನ ಕೆಲವು ವಿವಾದೊಡು ಕೊರಿ ತೀರ್ಪಲೆನ್ ರೈಕುಲು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ಪಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಕೆಲವೆರೆನ ಪರವಾದ್ ಉಂತುದು ಕೊರಿ ತೀರ್ಪಲೆಗ್ ತಿರ್‌ಗ್‌ತ್ ಉಂತಿಯೆರೆ ಸಾಯೊ ಕೊರಿಯೆರ್. ಶ್ರೀ ಖಾವಂದೆರೆಗ್ ವಿಷಯ ತೆರೀಂಡ್. 'ಈ ಸರಿ ಸಾದಿಡ್ ಪೋಪುಜ' ಪಂಡ್‌ದ್ ರೈಕುಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಆಂಡ ಅಪಗ ರೈಕುಲು ಪಿರ ಬರಾಂದ್‌ನಾತ್ ದೂರೊ ಪೋತು ಆತ್ಂಡ್.

ರೈಕುಲೆನ ಸಹವಾಸ ದೋಸೊ ತನ್ನ ಮಗನೊಲಾ ಎಲ್ಲೆ ಸಾದಿ ತಪ್ಪಂಡ್? ಉಂದು ಖಾವಂದೆರೆ ಉಡಲ್ ಬೇನೆ. ರೈಕುಲೆನ ಇಷ್ಟೊನು ದೂರೊ ಮಲ್ಪನವು ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಡೆರೆಗ್‌ಲಾ ಸುಲಬೊದ ಕೆಲಸೊ ಅತ್. ಈ ಇಷ್ಟೆರೆ ನಡುಟ್ಟು ಖಾವಂದೆರ್ ಪ್ರವೇಶೊ ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಂಡ್. ಅಕುಲೆನ್ ದೂರೊ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿನ ಖಾವಂದೆರ್ ಬಯಕೆಗ್ ಎದರಿಚ್ಚಿ. ಖಾವಂದೆರ್ ಮನಸ್‌ಡ್ ಎನ್ನನವು ನಡತ್‌ದೇ ತೀರೊಡು. ಅವು ನಡತ್‌ದ್‌ಂಡ್‌ಲ.

ಆರ್ ಎನ್ನಿನವು ಈತೆ 'ರೈಕುಲು ನಾವೂರು ಸುಳ್ಳೋಡಿ ಬುಡೊಡು ಮಾತ್ರವತ್ ಬೆಳ್ತಂಗಡ್ಡೇ ದೂರೊ ಆವೊಡು'. ನೇರೊಡು ರೈಕುಲೆಗ್ ಈ ಪಾತೆರೊನು ತೆರಿಪಾಂಡ ಆರ್ ಅಯಿಕ್ ಒಪ್ಪಾಯೆರ್‌ಂದ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು.

ರೈಕುಲೆನ ನೆಂಟೆರ್ ಇಷ್ಟೆರ್‌ಪೂರಾ ಖಾವಂದೆರೆನ ಭಕ್ತಿರ್. ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆ ಕೆ.ಪಿ. ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಾಳ್ ಖಾವಂದೆರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಲಹೆಗಾರೆ. ವೈದ್ಯ ಪಲಯೆ ಪುದಾರ್‌ಪೋಯಿ

ವಕೀಲೆ ಕೆದಂಬಾಡಿ ನಾರಾಯಣ ರೈಕುಲು ಖಾವಂದೆರೆ ಪರವಾತ್ ಕೆಲವು ಕೇಸ್‌ಲೆಡ್ ವಾದೊ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ತಮ್ಮಲೆ ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ ರೈಲು ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ವೈದ್ಯವೃತ್ತಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರಾಂಡಲಾ ಆ ದಿನೊಡು ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆ ಮದ್ರಾಸು ರಾಜೊದ ಆಲ್ಟಿಕೆಗ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಇತ್ತಂಡ್. ಮದ್ರಾಸು ಸರಕಾರೊಡು ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಾನೊಡ್ತಿನ ಖಾವಂದೆರೆಗ್ ಡಾ. ರೈಕುಲು ಸೀದಾ ಗುರ್ತೊದಾರೆ.

ಈತ್ ಜನೊಕ್ಕೆಗ್ ರೈಕುಲೆನ ವಿಷಯೊನು ತೆರಿಪಾವೊಡು. ಸೀದಾ ರೈಕುಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾಂಡ ಆರ್ ಒಪ್ಪಾಯೆರ್. ಎದುರು ಉಂತುವೇರ್. ಆಯಗ್‌ಲಾ ಜನೊಬಲ ಉಂಡು. ಜವ್ವನೊದ ನುಕುರ್, ಸೊರ್ಕು ಉಂಡು. ಪೋಡಿ ಪತ್ತಾತ್ ಆಪುನ ಕೆಲಸೊ ಅತ್ತ್ ಆರೆ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾವೊಡು, ಕಾರ್ಯೊ ಕೈಟಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿಯೆರ್.

ಖಾವಂದೆರೆಡ್ ತೆರಿನ ವಿಷಯೊ ರೈಕುಲೆನ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆಗ್ ತರೆಕ್ಕಾ ತೆಡಿಲ್ ಬೂರಿಲೆಕೊ ಆಂಡ್. ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೋಗು, ಶ್ರೀ ಖಾವಂದೆರೆಗ್ ಎದುರು ಉಂತುವು ಮೊಕುಲು ಕನಟ್ಪಾಲಾ ನೆನಪ್ಪಂದಿ ವಿಷಯೊ. ಖಾವಂದೆರೆ ಪಾತೆರೊ ಮಗ್‌ರುತ್ತರೊ ಇದ್ದಿಯಾಂದಿನವು. ರೈಕುಲೆನ್ ಊರುಗು ಬರಿಯರೆ ಪಂಡೆರ್. ನಾವೂರು ಬುಡುದು ಊರುಗು ಬಲ ಪಂಡೆರ್.

ದಾಯೆ, ದಾನೆ ಪನ್ನಿಂಚಿತ್ತಿ ವಿಷಯೊ ರೈಕುಲೆಗ್ ತೆರಿಯು. ಹಿರಿಯಕುಲೆ ಪಾತೆರೊಗು ಇಡೆ ಮುಟ್ಟು ರೈಕುಲು ಎದುರುತ್ತರೊ ಕೊರ್ತೆಚೆರ್. ಆಂಡ ಇನಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವು ಆರ್‌ನ ಮನೊದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮೂಲು ಇತ್ತೆ ಪ್ರಾಣೊ ಎಲ್ಯವು.

ಹಿರಿಯಾಕುಲೆಡ ನೂದು ಪ್ರಶ್ನೆ, ನೂದು ಸಮಚಾಯಿಸಿಗ್ ಒಂಜೇ ಉತ್ತರೊ ಕೊರ್‌ದು ಪಿರ ನಾವೂರುಗು ಬತ್ತೆರ್. “ಉಂದೆಡ್ ದುಂಬು ಏನ್ ನಿಕುಲೆಗ್ ಸಾವಿರೊ ತಪ್ಪು ಮಲ್ತದಿಪ್ಪೆ. ಆಂಡ ಅವು ತಪ್ಪು ಅತ್ತ್ ಮಗಾ ಪೂರಾ ಒಪ್ಪು ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರಾತ್ ತಿಗಲೆಗ್ ತರ್ಕೊಂಡೆರ್. ಆಂಡ ಇನಿ ಏನ್ ಮಲ್ಪಂದಿ ತಪ್ಪುನು ಒಪ್ಪೊನು ಪನ್ನರ್. ಅವು ಆವಂದ್, ಎಂಚಿನನೇ ಬರಡ್ ಅಯಿನ್ ಏನ್ ಎದಿಸಾಪೆ”

ಇತ್ತೆ ಹಿರಿಯಕುಲೆಗ್ ತರೆ ಬೆಚ್ಚೆ. ಖಾವಂದೆರೆ ಪಾತೆರೊ ಮೀರ್ಯರೆ ಆಪುಜಿ. ಜತ್ತು ಪಂಡಿಲೆಕೊನೆ ಕೇನುಜೆ. ಸಸಾರೊ ಮಲ್ಪಂದಿ ವಿಷಯೊ. ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೋ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ವಿಷಯೊ ಅತ್ತೆ.

ಹಿರಿಯಕುಲೆನ ಆಲೋಚನೆ ಮಸ್ತ್ ದುಂಬು ಪೋಪುಂಡು. ರೈಕುಲೆನ್ ನಾವೂರುಡ್ಕು ಊರುಗು ಪಿರ ಲೆತೊಂದು ಬರುಪುನೆ ಮಾತೊ ಅತ್ತ್ ಆರ್‌ನ ಬುಕ್ಕೊದ ಬದ್‌ಕೆಗ್‌ಲ ಒಂಜಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪುನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಉಂಡು. ಈ ಪುದೆಲ ಎಲ್ಯ ಅತ್ತ್.

ಬೊಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಯಜಮಾನ್ ಮಾಯಿಲ ರೈಕುಲು ಆನಿಲ ಪದ್‌ನಾಜಿ ಸಾವಿರೊ ಮುಡಿ ಅರಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಬರ್ಪಿ ಭೂಮಿದ ಒಡೆಕ್ಕಾರೆ. ಪೂಜ್ಯ ಖಾವಂದೆರೆ ಆಪ್ತೆ. ರೈಕುಲೆನ

ಪಲೆ ನಾರಾಯಣ ರೈಲಿಗಲಾ ಗುರ್ತೂದಾರ್. ಆರ್ ಕೆಲವು ಕೇಸ್‌ಲೆಡ್ ವಾದೊ ಮಲ್ತಾದ್ ಗೆಲ್ತಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

ಈ ಪೂರ್ತುಡು ರೈಕುಲೆನ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಬಂಟ ಸಮಾಜೊದ ಈ ಹಿರಿಯಾರೆ ಆಡೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಪೂಜ್ಯ ಖಾವಂದೆರೆ - ರೈಕುಲೆ ನಡುವೆ ನಡಪ್ಪಿ ಕಿತಾಪತಿದ ವಿಷಯೊ ಪಂಡೆರ್. ಖಾವಂದೆರೆ ಪಾತೆರೊಗು ಅಲ್ಲ ಮಣಿ ಕೊರೊಡಾತೆ, ರೈಕುಲೆನ್ ನಾವೂರುಡ್ಡು ಲೆಪ್ಪುಡಾಯರೆ ಈರೆನ ಸಾಯೊ ಬೋಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನೊಂಡೆರ್.

ರೈಕುಲೆನ ಅಣ್ಣನ ಸವಿನಯ ವಿನಂತಿ, ಹಿರಿಯಕುಲೆನ ಕಳಕಳಿ ಮಾಯಿಲ ರೈಕುಲೆಗ್ ಅರ್ತೊ ಆಂಡ್. ಮಾತೆನ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆಟ್ ಮುಗಿಪುವೆ ಎಡ್ಡೆ ಆಪುಂಡು ಪನ್ನಿ ಭರವಸೆ ಆರೆಡ್ಡೆ ತಿಕ್ಕಾಂಡ್. ಇತ್ತೆ ರೈಕುಲೆ ಹಿರಿಯೆರೆ ಮನಸ್‌ಗ್ ತಲೆನೊ ಆಂಡ್.

ಪುತ್ತೂರುದ ಕೊಂಬೊಟ್ಟುಡು ಮಾಯಿಲ ರೈಕುಲೆನ ಇಲ್ಲ್. ಆಡೆಗ್ ರೈಕುಲೆನ್ ಬರ್ಪಾವೊಂಡೆರ್. ಆನಿದ ದಿನೊ ಮಾಯಿಲ ರೈಕುಲೆ - ರೈಕುಲೆನ ನಡೂಟು ದಾನೆ ಪಾತೆರೊ ಆತ್‌ಂಡ್‌ದ್ ಗೊತ್ತಿದ್ಲಿ. ಆ ಮಟ್ಪ್‌ಗ್ ರೈಕುಲು ಏರೆಡಲ, ಏಪೊಲಾ ಬಾಯಿ ಬುಡ್‌ಚೆರ್. ಎಂಚನೇ ಆವಡ್ ರೈಕುಲೆನ್ ನಾವೂರು ಬುಡಿಯರೆ ಒಪ್ಪಾಯೆರ್.

ಮನದಾನಿಯೇ ಮಾಯಿಲ ರೈಲೆನ ಜೋಡುಬೋರಿದ ಸಾರೋಟು ಗಾಡಿ ರೈಕುಲೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊಗು ಬಲಿತ್‌ಂಡ್. ಅವುಲು ಖಾವಂದೆರೆನ ಭೇಟಿಯಾಂಡ್. ನಡುಟಿತ್ತನ ಮಾಯಿಲ ರೈಲ್ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ಪುಚೆರ್. ಖಾವಂದೆರೆನ ಮೋನೆದ ಆ ತೆಲಿಕೆ, ದೈವಿಕ ತೇಜಸ್ಸು ರೈಕುಲೆನಾಲ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಾತ್‌ಂಡ ದಾನೊ? ರೈಕುಲು ಖಾವಂದೆರೆ ಪ್ರತೀ ಪಾತೆರೊಗುಲ ತರೆ ಆಡಯೆರ್. ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಖಾವಂದೆರೆ ಅಖೇರಿದ ಪಾತೆರೊ ಮದಪ್ಪಿಂದಿನವು “ರೈ ಈ ನಾವೂರು ಬುಡೋಡು, ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲೆದ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪುನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎನ್ನವು”

ಆ ಪಾತೆರುನ ಮಂಜುನಾಥ್‌ಗ್ ಮಗುರುತ್ತರೆ ಕೊರಂದೆ ರೈಕುಲು ನಾವೂರುಗು ಬತ್ತೆರ್. ನನ ಈ ನಾವೂರು ಬುಡೋಡು, ಇನಿಡ್ಡೆ ಬುಕ್ಕೊ ಈ ಕಂಡೊ ಕೈಕಂಜಿ, ಬುಳೆಭಾಗ್ಯೊ, ಕಾಡ್, ಮೇಡ್ ಒವುಲಾ ಎನ್ನವು ಅತ್ತ್. ಎನ್ನ ನೆಂಟೆರಾದ್, ಇಷ್ಟೆರಾದ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಲಿತ್ತಿ ಈ ಊರುದ, ನಿರೆತ ಊರುದ ಸಾವಿರೊ ಜನೊ ಇನಿಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಎನ್ನಕುಲತ್ತ್ ಪನ್ನಗ ಆರೆ ಬಂಜಿಗ್ ಪರ್ತೊ ಬೀಸತ್ತಿ ಪಾಡಿಲೆಕೊ ಆಂಡ್.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೊ ಬುಡ್‌ದ್ ಬನ್ನಗ ಖಾವಂದೆರೆಡ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರೊ ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಈರ್‌ನ ಪಾತೆರೊಗು ಎನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ. ಎನಡ್‌ದಾದ್ ಶ್ರೀ ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಸಾದಿ ತಪ್ಪೆರ್ ಪನ್ನನ ಪೋಡಿಗೇ ಈರ್‌ನಾವು. ಅಯಿಕ್ಕಾತ್ರ ಏನ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಇತ್ತಿನಾತ್ ದಿನೊ ಮುಟ್ಟು ಶ್ರೀ ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ್ ಬೇಟಿಯಾವಯೆ!

ಈ ಪಾತೆರೊನು ರೈಕುಲು ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಜೀವಿತೊದ ಅಂತೊಗ್ ಮುಟ್ಟಲಾ

ಒರಿತೊಂಡೆರ್.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೋ - ರೈಕುಲೆನ ನಡೂಟು ನಡತ್ತಿನ ಈ ತಾಂಟಾಟೊಡ್ಡಾದ್ ಮಾಯಿಲ ರೈಲು ರೈಕುಲೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಪ್ರವೇಶೊ ಮಲ್ಪಿಲೆಕೊ ಆಂಡ್. ಮಲ್ಲ ಜನೊ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್‌ದಾರ್, ಜವ್ವನೆನೊರ್ಯಿನ ಬದ್‌ದ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗ್ ಒಂಜಿ ಅರ್ತೊ ಬರೊಡಾಂಡ ಆಯಗ್ ಮದಿಮ್ತೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಮದಿಮ್ತೆ ಪನ್ನನವು ಸೊರ್ಕುದ ನುರ್ಕುದ ಜವ್ವನೊಗೊಂಜಿ ಮೂಂಕುದ ಬಲ್ಲೆ. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಬುಡೆದಿಯಾದ್ ಬರ್ಪುನಾಲ್ ಬದುಕುನ ರೀತಿನ ಕಲ್ಪಾವುನ ಟೀಚೆರಾಲ ಆಪಲ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆನೆತ್ತೆರ್.

ಮಾಯಿಲ ರೈಕುಲು ರೈಕುಲೆಗ್ ಪೊಣ್ಣು ನಾಡಿಯರೆ ಪೋಪುನ ಬೇಲೆ ಒರೀಂಡ್. ತನ್ನನೇ ಇಲ್ಲಲ್ ತನ್ನ ಸಾಂಕನೊದ ಮಗಲಾತ್ ಇತ್ತನ ಪ್ರಾಯೊಗು ಬತ್ತಿನಾಲ್ ಉಲ್ಲಾಲ್. ಅಲೆ ಪುದಾರ್ ಶಾಂಭವಿ. ದೇಲ್ತೆಮಾರ್ ನಾರಾಯಣ ರೈ- ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಶೇಷಮ್ಮನ ಒರ್ತಿಯೇ ಮಗಳ್, ತನ್ನನೇ ಕುಟುಮೊದಾಲೆ.

ಆನ್ ಪೊಣ್ಣಾನ್ ತೂಯೆರ್. ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ಕುಟುಮೊದ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಕೂಡುದು ಕುಲ್ಲದ್ ಪಾತೆರಿಯೆರ್, ಮದಿಮೆ ನಿಘಂಟ್ ಆಂಡ್. ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಜೋಯಿಸೆರಾಡೆಗ್ ಬಲಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ತೋಜಿಪಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ದಿನೊ, ಎಡ್ಡೆ ಘಳಿಗೆ, ೧೯೪೨ನೇ ನವಂಬರ್ ೧೬ನೇ ತಾರೀಕ್ ಗುರುವಾರೊ ಆನಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ - ಶಾಂಭವಿ ಪನ್ನಿ ಜವ್ವನ, ಜವ್ವನ್ನಿ ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ ಆಯೆರ್. ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಲ್ ಗ್ರಾಸ್ಥೆರಾಯೆರ್.

ಮದಿಮೆಗ್ ಕೂಡಿ ರಡ್ಡ್ ಕುಟುಂಬೊದ ಸಮಸ್ತ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಇಷ್ಟೆರ್ ಕೊರಿ ಆಶೀರ್ವಾದೊ 'ದೀರ್ಘ ಸುಮಂಗಲೀ ಭವ' ದಂಪತಿಳಿಗ್ ರಡ್ಡ್ ಜನೊಕುಲ ಆಶೀರ್ವಾದೊ ಅತ್ತೆ?

ಸಿರಿಮತಿ ಶಾಂಭವಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಲೆ ಕೈ ಪತ್ತೆದ್ ಬತ್ತೆರ್. ಪೊರ್ಲ ಕಂಟ್ ಸವೂರೆ ಶರೀರೊದ ಗಂಭೀರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊದ ಆ ಪೊಣ್ಣು ರೈಕುಲೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಪೊಸ ತಿರ್ಗಾಸ್ ಕೊರ್ಪಿ ಸಕ್ತಿ ಉಲ್ಲಾಯಿನ ಪೊಣುಂಚೊ.

ಮದಿಮೆನೆ ಆಂಡ ಯಾವಂದ್ ನಿಲೆ ಊರೊಡು, ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ನಾಲೆ ಆದ್ ಬದ್‌ಕಿಯರೆ ಭೂಮಿ ಬೋಡು, ರೈಕುಲೆನ ಹಿರಿವಾಡ್‌ದ ಇಲ್ಲ ಕೆದಂಬಾಡಿಡ್ ರೈಕುಲೆನ ಪೊಸ ಸಂಸಾರೊಗು ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತ್ ಜಾಗೆ ಉಂಡು. ರೈಕುಲೆನ ಪಾಲ್‌ದ, ಆರೆನ ಪಲಯನ ಪಾಲ್‌ದ, ಆರ್‌ನ ಮಾಮಣ್ಣನ ಪಾಲ್‌ದ ದೂರೊ ದೂರೊಡ್ ಉಲ್ಲಾಯಿನ ಸಿದ್ಧಪ್ಪೆಲ್ಲೆನ ಪಾಲ್‌ದ ಪೂರಾ ಆರೆಗ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಉನಿಯರೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡುದು ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಯಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಆರೆ ನೇಲ್ಯಪ್ಪೆ ಗಿರಿಜಮ್ಮ, ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆರ್ ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್, ಅವಲೇ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆ ಹಿರಿಯ ಜೀವೊಲೆನ ಬೆರಿಸಾಯೊಲಾ ಉಂಡು. ಸೋಕುದ ಬದ್‌ಕ್ ಬದ್ಕಿಯರೆ

ಉಂದು ಯಾವಂದ?

ದಿನೊ ಮಾತ್ರೊ ಅತ್ತ್ ವರ್ಷೊಲಾ, ದುಂಬು ಪೋವೊಂದುಂಡು. ಇತ್ತೆ ರೈಕುಲು ನಾಲ್ ಬಾಲೆಲೆ ಅಮ್ಮೆ. ಮಾತೆರೆಡ್ ಮಲ್ತಾಳ್ ಸೀತಾರತ್ನ. ರಡ್ಡೆನ್ನಾಯೆ ಗುರುದಾಸೆ, ಮೂಜನೆದಾಳ್ ವಂದನ, ನಾಲ್ಕೆದಾಯೆ ಜಗನ್ನೋಹನೆ.

ಇತ್ತೆ ರೈಕುಲೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಸರ್ವಜ್ಞ ಪಂಡಿಲೆಕೊ ಏತೊಂಜಿ ಪೋರ್ಲು.

ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಮನೆಯಿರಲು

ಪೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನಿರಲು

ಇಚ್ಛೆಯನರಿತು ನಡವ ಸತಿ ಇರಲು

ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಿಚ್ಚು ಹಚ್ಚೆಂದ ಸರ್ವಜ್ಞ

ಕೆದಂಬಾಡಿಡ್ ರೈಕುಲು ನಿಲೆ ಊರುದು ಪತ್ತ್ ವರುಷೊ ಕರೀಂಡ್. ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ನಾಲೆ ಆಯಿನ ಆರೆ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ದಾಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಇದ್ದಿ. ಆಂಡ ಆರನ ಮುಂಡೊಡು ಬರೆಯಿನ ಬ್ರಹ್ಮನ ಬರೆವು ದಾದ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೂಯಿನಕ್‌ಲ್ ಏರ್?

ರೈಕುಲೆ ಬುಡೆದಿನ ಐನನೇ ಪೇತ್ ಆರೆನಾಲಾ ಆರೆನಾ ಒಂಜಿ ದಿನೊತ ಪುರು ಪೋಣ್ಣ ಬಾಲೆನಾಲಾ ಲೆತೊಂದು ಸ್ವರ್ಗೊಗು ಸೇರ್ಪಾಂಡ್. ರೈಕುಲೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಬಿದಿ ಪಿರ ಒರೊ ತನ್ನ ಗೊಬ್ಬನು ಗೊಬ್ಬಯೆ.

ರೈಕುಲೆನ ತರೆಕ್ ತೆಡಿಲ್ ಹಾಕಿ ಲೆಕೊ ಆಂಡ್. ಪಿರ ಒರೊ ಆರೆನ್ ನಿದ್ರೆ ಬರಂದಿಲೆಕೊ ಮಲ್ತಾಂಡ್. ನಾಲ್ ಜನೊ ಪುರು ಜೋಕುಲು ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಪರಕ್ಕೊಲಿಲ್, ಪದಾರಾಡ್ ವರುಷೊ ತನ್ನೊಟ್ಟಿಗೆ ನೀರ್ - ಪೇರಾದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ದೂರೊದ ಪಿರ ಬರಿಯಾರೆ ಆವಂದಿ ಊರುಗು ಪೋಯಿನ ಪಿರೀತಿದ ಬುಡೆದಿ ಬುಡ್‌ದ್ ಪೋಯಿನ ಸೊತ್ತು. ಈ ಸೊತ್ತುನು ಕಾಪೊಡು, ಒರಿಪೊಡು. ಕರಿಪೋಯಿ ಬುಡೆದಿಗ್ ಆರ್ ಸಂದಾವುನ ಕಾಣಿಕೆ ಉಂದುವೆ.

ದಿನೊಕುಲು ದುಂಬೊತ್ತೊಂದೆ ಉಲ್ಲೊ. ಬುಡೆದಿ ತಯಿತ್‌ದ್ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ವರುಷೊಲೆ ಸಂದ್‌ಂಡ್. ಪೊಡಿ ಜೋಕುಲೆ ಆರೈಕೆಡ್ ಬುಡೆದಿನ ನೆನಪು ದೂರೊ ಆವೊಂದು ಬತ್ತನವು ಸತ್ಯೊ. ನೆನಪಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಘಳಿಗೆ ಇದ್ಯಂದೆ ಆಯಿ ಆ ಪುಣ್ಯೊ ಜೀವೊಗು ಒಂಜಿ ಬೊಟ್ಟು ಕಣನೀರ್ ದೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ನಾಲ್ ಪುರು ಜೋಕುಲು. ಅಯಿನ ತಾಂಕನೊದ ಪುದೆ ಎಲ್ಯ ಅತ್ತ್. ರೈಕುಲೆ ಬಂಜ ತೂಯಿ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ರೈಕುಲು ಒಪ್ಪೊಡಾಯಿನನೆ ಸಂಗತಿ ಪಂಡರ್ “ಪಿರ ಒರೊ ಮದಿಮ್ಮೆ ಆಲ, ಕೈ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನಾಲ್ ನಿನ್ನ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆಲಾ ಆಪಲ್”

ರೈಕುಲು ಅಳತ್ತರ್, ದೊರಿತ್ತರ್. ಹಿರಿಯಾಕುಲೆ ಪಾತೆರೊ ಸತ್ಯೊ ಪಂಡ್‌ದಾಂಡ್. ತನ್ನ ಬದ್‌ಕುಲ ಪರಕುಂಟು ಆಪುನ ಬೊಡ್ಡಿ, ತಾನ್ ನಂಬಿಂಚಿತ್ತಿ ಅಪ್ಪೆ ಕಲ್ಕುರ್ತಿ ದೈವೊ

ಬೆರಿ ಬುಡಾಯಲ್ ಪನ್ನುನ ಧೈರ್ಯೊಡು ರಡ್ಡೆನೇ ಮದಿಮ್ಮ ಆಯರೆ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರಿಯೆರ್.

ರಡ್ಡೆನೇ ಮದಿಮೆಗ್ ಪೊಣ್ಣು ನಾಡಿಯರೆ ಬಂಜ ಆಯಿಜಿ. ಮಡ್ಯಂಪಾಡಿ ಅರೈ ರೈಕುಲು - ಶ್ರೀಮತಿ ಚೆಲ್ವಡ್ಕ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ದಂಪತಿಲೆನ ಮೂಜೆನೇ ಮಗಳ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಯಾವೆ ಪೆರ್ಗಡ್ಡಿ. ರೈಕುಲು ಪೊಣ್ಣುನ್ ತೂಯಿ ಸಾಸ್ತೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು ಶರೀರೊದ ಪೊರ್ಲುಡ ಪೊಣ್ಣು. ಮಾತೆಡ್ಡ್ ಮಲ್ಲವು 'ಬೆನ್ನಿಯೇ ಬದಾಕ್' ಪಂಡ್ಡಾದ್ ನಂಬಾನಾಲ್. ಒತ್ತೊಂಡೆರ್.

ಪೊಣ್ಣುನ್ ಅರೆ ಇಲ್ಲದಕುಲು ಲೆಪ್ಪುನೆ ಪೆರ್ಗಡ್ಡಿ. ಹೆಗ್ಗಡ್ಡಿ ಶಬ್ದೊದ ತದ್ವವ ಪದೊ. ನಿಜ ಅರ್ತೊಡುಲ ಈ ಪೊನುಂಜೊ ಹೆಗ್ಗಡ್ಡಿಯಾದಿತ್ತೆರ್. ಕುಟುವೊದ ಇಲ್ಲದಕುಲು ಈ ಪೆರ್ಗಡ್ಡಿನ ಸಲುವಾದ್ ಪಾತೆರೊಂಜಿನ್ ಕಟ್ಟಿದಿತ್ತೆರ್ "ಪೆರ್ಗಡ್ಡಿ ಪೋಯಿನವುಲು ಪೇರ್ ಉರ್ಕಾರು".

ರೈಕುಲೆ ಕೈನ್ ಪೆರ್ಗಡ್ಡಿ ಯಾನೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಪತ್ತಿಯೆರ್. ಸೇರ್ ಆರಿನ್ ಬಲತ್ತ ಕಾರ್ಡ್ ದಂಟಾದ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಇಲ್ಲದ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗೈರ್. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಅಪ್ಪನ 'ಬೂಮ್ಯಪ್ಪನ ಮಟ್ಟೆಲಾಡ್ ಮಲ್ತಿ ಪುಣೆಪ್ಪಾಟೊ' ಕೆದಂಬಾಡಿ ನಂದನವನ ಮಲ್ತಂಡ್. ರೈಕುಲು ಕೆದಂಬಾಡಿದ ಮಣ್ಣಾಡ್ ನಾಲ್ ಬುಲೆ ದೆತ್ತೆರ್. 'ಆದರ್ಶ ಕೃಷಿಕೆ' ಪನ್ನಿ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯೆರ್. ಪ್ರಶಸ್ತಿ ರೈಲೆನವಾಡ್, ಪಡೆಯರೆ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿಯಾದ್ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಅಪ್ಪೆ ನೆಗತ್ತಾದ್ ತೋಜಿಯೆರ್.

ಅಪ್ಪೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಗ್ ಆಜಿ ಜನೊ ಜೋಕುಲು. ಸುರುದಾಲ್ ಶಾಂಭವಿ. ಕರಿಪೋಯಿನ ಸುರುದ ಬುಡೆದಿನ ಪುದಾರ್ನೆ ಮಗಳೆಗ್ ದೀಡಾದ್ ಆರೆ ನೆನೆಪ್ಪನು ನಿತ್ಯೊ ನೆನೆಪಿಲೆಕೊ ಮಲ್ತೆರ್. ರಡ್ಡೆನೆದಾಲ್ ಜಗನ್ನೋಹಿನಿ. ಮೂಜನೆದಾಯೆ ಈ ಬರಾವುದ ಲೇಖಕರೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೆ. ನಾಲನೆದಾಯೆ ಅನಂತರಾಮ, ಐನನೆದಾಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಆಜನೆದಾಲ್ ಲಲಿತ.

ಇನಿಲಾ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಲೆನ ಪತ್ತೆ ಜೋಕುಲುಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ರೈಕುಲು ಜೋಕುಲೆಗ್ ಏತ್ ಬದಾಕ್ ಕೊರುತೆರ್, ಬಂಗಾರ್ ಕೊರ್ತೆರ್ ಪನ್ನುನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಲು ಬಜೀ ಎಲ್ಲಿಯಾವು. ಆಂಡ ಆ ಪತ್ತೆ ಜೋಕುಲೆನ್ ಆರ್ ಏತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ತೂತೆರ್. ಏತ್ ಕೊಂಡಾಟೊಡು ಸಾಂಕೆತೆರ್ ಪನ್ನುನವು ಮಲ್ಲವು. ಅಯಿಡ್ಡಾತೊ, ಎಂಕುಲು ಪತ್ತೆ ಜೋಕುಲುಲಾ ಪನ್ನುನ ಪಾತೆರೊ ಒಂಜೆ "ಎಂಕುಲೆ ಅಪ್ಪಗ್ ಎಂಕುಲೆ ಅಪ್ಪನೇ ಸೈ".

ಪತ್ತೆ ಜೋಕುಲೆಗ್ಲಾ ಆರ್ನ ಸಕ್ತಿ ಮೀರ್ದ್ ವಿದ್ಯೆ ಕೊರ್ತೆರ್. ಬದುಕುನ ಸಾಧಿ ತೋಜಾತೆರ್. ಅವು ನೂದೆಡ್ ತೊನ್ನೊ ಅಂಶ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗೊ ಆತ್ಂಡ್. ಪತ್ತಂಶೊ ಮರಪುಕೊ.

ರೈಕುಲೆಗ್ ಎಂಕಲೊ ಪತ್ತೆ ಜೋಕುಲು. ಮೂಲು ಏನ್ ದಾಯೆ ಒತ್ತಾದ್

ಪನ್‌ಪೆ ಪಂಡ ರೈಕುಲೆನ ಅಖೇರಿದ ದಿನೊ ಮುಟ್ಟಿ ಎಂಕುಲು ಒಂಬಪ್ಪೆ ಪತ್ತ್ ಜೋಕುಲು ಆತ್ ಬದ್‌ಕಾದೊನೊ ಹೊರತಾತ್ ರಡ್ಡ್ ಅಪ್ಪೆನ ನಾಲ್ - ಆಜಿ ಜೋಕುಲಾತ್ ಬದ್‌ಕಾದುಜೊ. ನನಲಾ ಅಂಚಾವಂದ್ ಪನ್ನಿಂಚಿತ್ತಿ ನಂಬಿಕೆ ಎನ್ನಪ್ಪು.

ಈ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಪಾಟ್‌ಗ್ ಕಾರಣೊ ರೈಕುಲು ತೊಚ್ಚಾದಿ ಕೊರಿ ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿ, ಅಪ್ಪೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಎಂಕುಲೆನ್ ಪತ್ತ್ ಜನೊನು ನಡಪಾಯಿ ರೀತಿ.

ತೊಜಿಪಾಯಿ ಈ 'ಆದರ್ಶೊ' ಗಾತ್ರ ಎಂಕುಲೊ ಅಪ್ಪ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ ಕಲ್ಯಾಣಿಗ್ ಪುಡ್ಡೊ ಬೂರೊ.

ಅಪ್ಪೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಕೆದಂಬಾಡಿದ ಮಣ್ಣಾಡ್ ಬೆಂದೆರ್, ಆ ಭೂಮಿನ್ ಬಂಗಾರ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಪೆದಿ ಆಜಿ ಜೋಕುಲು, ದುಂಬುದ ನಾಲ್ ಜೋಕುಲು ಆರ್‌ನ ಪತ್ತ್ ಜೋಕುಲೇ ಆಂಡ್. ಇನಿ ರೈಕುಲೆಗ್ ಪೂರ್ತಿ ತೃಪ್ಪಿ. ಕರಿಪೋಯಿನ ಸುರುದ ಬುಡೆದಿನ ನೆನಪು ಏಪೊಗೊರೊ ಮನಸ್ಸಾಡ್ ಕಿನ್‌ಕಾದ್ ಬೇನೆ ಕೊರುದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಆಂಡ ಕಾಲೊಗು ಮಾತೆನ್‌ಲಾ ಮಾಜಾವುನ ಗುಣೊ ಉಂಡು ಅತ್ತಾ?

ಆಂಡ ವಿಧಿಆರೆನ ಬೆರಿ ಬುಡ್‌ತ್‌ಜೆ. "ರೈ ನಿನ್‌ನ್ ಏನ್ ಮರತ್‌ದಾಜೆ" ಪಂಡೆ. ತಲಿಕೆ ಆಯನ ಬಾಯಿಡ್ ಬಿಚ್ಚಿಂಡ್. ಅಪ್ಪೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ದೇವೆರೆ ಸಿರಿ ಪಾದೊ ಸೇರಿಯೆರ್. ವಿಧಿತ್ತ ನೆನಪುಡು ರೈಕುಲು ಇತ್ತೆರ್ ಪನ್ನನಪು ಸತ್ಯೊ ಅತ್ತೆ?

ವಿಸೊ ನಿಂಗಿ ಶಿವೆ ಬೇನೆ ನಿಂಗಾದ್ ಬದುಕುನಕುಲೆಗ್ ಆದರ್ಶೊ. ಇತ್ತೆ ರಡ್ಡೆನೆ ಬುಡೆದಿನ ಆಜಿ ಜೋಕುಲು ಪುರು ಜೋಕುಲು. ಆಂಡ ಅಯಿತ ದೇಖಿ - ರೇಖಿ ತೂಯರೆ ಸುರುದ ಬುಡೆದಿನ ನಾಲ್ ಜೋಕುಲು ಮಲ್ತೆ ಆತೆರ್. ಆ ನಾಲ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಈ ಆಜಿ ಜೋಕುಲು ಮೆಗ್ಡ್ಯಲ್ - ಮೆಗ್ಡ್ಯಲ್ ಮಾತ್ರವತ್ತ್ ಮುಟ್ಟಿದ ದೋಸ್ತಿಲ್. ಆ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಇನಿಲಾ ನಡತ್ತೊಂದುಲ್ಲಾಯಿನಪು ನೆನಪು ಮಲ್ತೊಡಾಯಿನಪು. ಜೋಕುಲೆನ್ ತೊಪುನ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚೊ ಮಲ್ಲಾವು ಅತ್ತ್. ಆಂಡ ಐತ ಎಲ್ಲೆದ ಭವಿಷ್ಯೊ ರೂಪಿಸಾವುನ ಮಾಮಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರೈಲೆ ಪುಗೇಲ್‌ಡ್ ಉಂಡು.

ದಿನೊ ದುಂಬು ಪೋಂಡ್. ರೈಕುಲು ಜೋಕುಲೆನ ಮುಟ್ತ್‌ಗ್ ತಾನ್ ಸಾದಿಸೊಡಾಯಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಲೆನ್ ಒಂಜೊಂಜೇ ಆತ್ ಮುಗಿತ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಪತ್ತ್ ಜೋಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ತನ್ನ ಸಕ್ತಿ ಮೀರಾದ್ ವಿದ್ಯೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಖ ಜನೊ ಆನ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಇಲ್ಲಾದ ಪೊಣ್ಣು ಕೊನತ್‌ದ್ ಮದಿಮ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಐನ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆಗ್ 'ಸತ್ಯುಲ ಗುಣಪ್ರಸೂತ' ಪನ್ನಿಂಚಿತ್ತಿ ಜಪ್ಪನೆರೆನ್ ನಾಡ್‌ದ್ ಮದಿಮ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಜೋಕುಲೆಗ್ ಜೋಕುಲು ಆಂಡ್. ರೈಕುಲು ಅಜ್ಜೆ ಆಯೆರ್. ರೈಕುಲು ಬದ್‌ಕಾದ್ ಇಪ್ಪುನಾಗನೆ ಆರೆನ ನೇಲ್ಯ ಮಗಳೆ ಮಗೆ ದಯಾಸಾಗರೆನ ಮದಿಮೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ರೈಕೆಲೆ ದೇವೆರೆ ಪಾದೊ ಸೇರ್‌ನ ಮಗರ್ ವರ್ಷೊ ಆಯಗ್‌ಲಾ ಆನ್ ಬಾಲೆ ಆಂಡ್. ರೈಕುಲು

ಪಿಚ್ಚೆ ಆಯೆರ್. ಆಂಡ ಆ ಬಾಲೆನ್ ತೂಯರೆ ಆರ್ ಇದ್ಯಾಂಡ್.

ಕಲ್ಯಾಣಿಯಪ್ಪನ ಮರಣೊ ಆರ್‌ನ 'ಏನ್ ಮಾತೆನ್‌ಲಾ ತಾಂಗುನೆವೆ' ಪನ್ನಿ ವಿಶ್ವಾಸೊನು ಬೇರ್ ಸಮೇತ ಅಲ್ಲಾಂಡ್. ಆಂಡ ದೇವರೆ ಮಿತ್ತ್ ದೀಡಿ ನಂಬಿಕೆ ಮಾತ್ರೊ ಕಡಿಮೆಯಾತ್‌ಜಿ. ಬೆರಿಬುಡಾಯೆ ಪನ್ನಿ ನಂಬಿಕೆ ಮಲ್ಲಾವು. ನಂಬಾನ್ ದೇವರೆ ಮದಿಪು ಆರೆ ಪಾಲ್‌ದ ನಂದಾದೀಪೊ.

ದಾನೆನೇ ಆವಡ್ ರೈಕುಲು ರೈಕುಲೇ ಆತ್ ಬದಾಕಿಯೆರ್, ಬಾಳಿಯೆರ್. ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು 'ನ ಭೂತೊ ನ ಭವಿಷ್ಯತಿ' ಪನ್ನಿ ಪುದಾರ್ ಪಡೆದ್ ಪ್ರಾಣೊ ಬುಡಿಯೆರ್. ಅವು ಪೆರೊದ ವಿಷಯೊ.

ವಾ ಬೇನೆ, ಬೇಜಾರ್‌ಲ ರೈಕುಲೆ ಜೀವನ ಕ್ರಮೊನು ಬದಲ್ಪಾಯರೆ ಸಾದ್ಯೊ ಇದ್ದಿ. ಅವ್ವೇ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್, ಅವ್ವೇ ಆತ್ಮೀಯತೆ, ಮಾತೆರ್‌ನಲಾ ಮುಟ್ಟಿ ಲೆತೊಂದಿತ್ತೆರ್, ಉಪಚಾರೊ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಪತ್ತ್ ಜನೊ ಜೋಕುಲು ಇತ್ತೆನ ಇಲ್ಲೊ ಬೊಕ್ಕೊ ಮುಪ್ಪೊ ಜನೊಕು ಆಶ್ರಯೊ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಾಂಡ್. ತನ ಮುಟ್ಟಿ ಕೈನೀರ್‌ತ್ 'ದೇಹಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತೆನ ಏರೆನ್‌ಲಾ ಬಜಿಕ್ಕಿಟ್ ವಾಪಾಸ್ ಕಡಪುಡ್‌ತ್‌ಚೆರ್.

ಏರ್ ಒವ್ವೇ ಕೇನಡ್, ಅವು ಅರಿ ಆದಿಪ್ಪು, ಬಾರ್ ಆದಿಪ್ಪು, ಮರ ಆದಿಪ್ಪು ಅತ್ತ್ ಕಂಗ್‌ತ ದೈಯ್ಯಿಯೊ, ತಾರೆದ ದಯ್ಯಿಯೋ ಅತ್ತ್ ಗರ್ಜಿಗ್ ದುಡ್ಡೋ ಒವ್ವೇ ಆದಿಪ್ಪಡಟ್, ಒಂಜಾ ಅಕುಲು ಕೇನಿನಾತ್, ಅತ್ತ್‌ಂಡ ತನ್ನ ತಾಕತ್‌ಡ್ ಇತ್ತೆನಾತ್ ಮೋನೆ ನಿಲಿಕೆ ತಲಿಕೆ ತಲಿತ್ತಾದ್ 'ಎಡ್ಡೆ ಆಲೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊರುದು ಕಡಪುಡೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಇಲ್ಲಗ್ ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನೆ ಆರೆಗ್ ದೇವೆರ್. ಬತ್ತಿ ಬಿನ್ನಗ್ 'ಗಮ್ಮತ್' ಆವೊಡು. ಅಪಗನೇ ರೈಲೆ ಮನಸ್‌ಗ್ ಸಮಾದಾನೊ. ಈ ಪಾತೆರೊ ಏನ್ ಎನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಮಟ್ಟೊಗ್ ಪುಗಾರುನೆ ಅತ್ತ್. ಆರೆನ ಭೇಟಿಗ್, ಆರೆಡ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತೆನ ಏತೋ ಸಾಹಿತಿಲು, ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತಿರ್ ಆರ್‌ನ 'ಬಿನ್ನೆರೆ ತೂಪಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ರೀತಿಗ್' ಪುಗಾರ್ ಪಂಡ್‌ನವು, ಬರೆಯಿನಾವೇ ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಆವು. ಆ ಮೇಲ್ಮೆನ್ ರೈಕುಲು ತಮ್ಮ ಕಡೆದ ದಿನೊ ಮುಟ್ಟಿ ಒರಿಪಾಯೆರ್. ಆ ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲದ ಗತ್ತ್ ಆರ್‌ನ ಬದಾಕೆಗೊಂಜಿ ಕುತ್ತು ಆಂಡಲಾ ಪನ್ನಿನವು ಬೇತೆನೇ ವಿಷಯೊ.

ರೈಕುಲು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬೊದ ಮಹಾ ಅಭಿಮಾನಿ. ತನ್ನ ಕುಟುಂಬೊದ ಪೂರಾ ಹಿರಿ - ಕಿರಿಯ ಮೆಂಬರುಲೆಗ್ 'ಜತ್ತನ್ನೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯಿನ ಮೇರ್ ಕುಟುಂಬೊದ ಪ್ರತಿಯೊರಿಯನ ಸುಖೊ ದುಕ್ಕೊಲಾ ತನ್ನನೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿನಾರ್. ಪ್ರತಿಯೊರಿಯಗ್‌ಲಾ ಕೈ ನೀರ್‌ದ್, ಬೆರಿ ತಟ್ಟಾದ್ ಸಾಯೊ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ರೈಕುಲೆ ಕಡೆದ ಕೆಲ ವರುಷೊಡು ಆ ಕುಟುಂಬೊದ ಪರತರೆ, ಯಜಮಾನಿ ಪನ್ನಿ ಪಟ್ಟೊ ಆರೆಗ್ ಇತ್ತಾಂಡ್. ಈ ಯಜಮಾನಿಗೆ

ಯೋಗ್ಯತೆಗ್ ದೊರಿಯಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಣೆ.

“ರೈಕುಲು ಪುಟ್ಟಿಯೆರ್, ಬಲತೆರ್, ಸಂಸಾರಿಯಾಯೆರ್, ಪ್ರಾಯೊ ಏರ್ಂಡ್, ಜವ್ವನೊ ತಗ್ಗಂಡ್, ಪರಬ್ಬೆಲಾ ಆಯೆರ್” ಉಂದು ನಮೊ ಈತ್ ಮುಟ್ಟಿ ತೆರಿಯೊನುನ ಸುದ್ದಿ. ನಮೊ ಆಟೊ ತೂತೊ ಅತ್ತ. ಒಂಜಿ ವೇಷೊ ಬರ್ಪುಂಡು. ನಲಿಪುಂಡು. ಪಾಡಿ ವೇಷೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ಪಾತೆರುಂಡು, ಮುಗಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಚೌಕಿಗ್ ಪಾರುಂಡು, ಪರದೆ ಬೂರುಂಡು, ಪಿರ ಒರೊ ಪೊಸ ಏಸೊ ಬರ್ಪುಂಡು, ಪರದೆ ಏರುಂಡು.

ಸಾಧಾರಣ ೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಆರ್ ಆರ್ ಅಜ್ಜನೇ ವರ್ಷೊಡು ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಏಸೊ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಆ ಏಸೊನೆ ‘ಸಾಹಿತಿ’. ಆ ಏಸೊಡು ಆರ್ ಆರೆನವೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗಸ್ಥಳೊಡು ೨೭ ವರ್ಷೊ ನಲಿತ್ತೆರ್, ಪಾತೆರಿಯೆರ್, ಬಿರ್ದ್ ಬಾವಲಿ ಪಡೆಯೆರ್. ರಂಗಸ್ಥಳೊಡು ನಲಿತ್ತೊಂದು, ಪಾತೆರೊಂದು ಇಪ್ಪುನಗನೆ ದೇವೆರೆ ಪಾಡೊ ಸೇರಿಯೆರ್.

ಆಟೊಗು ಪೀಠಿಕೆ ಬೋಡತ್ತ, ಸುರೂದ ಬುಡೆದಿ ಶಾಂಭವಿನ್ ಪತೊಂದು ಕೆದಂಬಾಡಿದ ತರವಾಡ್ ಸುಮಾರ್ ಐವ ವರ್ಷೊಗು ದುಂಬು ಬತ್ತನ ಆ ದಿನೊ. ಆನಿ ಕೆದಂಬಾಡಿದ್ ಭಾಗವತೆರ್ ಪದೊ ಕೇನೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಚೆಂಡೆ ಮದ್ದಳೆದ ಘನ - ಘಂಭೀರ ಸೊರೊ ದುನಿತ್ತೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಹಾರ್ಮನಿಡ್ಲ ಸರಿಗಮ ಪದನಿ ಪೊರ್ಲ ಕಂಟ್ಡ್ ಸ್ವರೊ ಬರೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ನಲಿಪುನ ಪೊಣ್ಣು ಆಣನ ಕಾರಗಚ್ಚೆದ ಘಲ್ ಘಲ್ ಸಬ್ಲೊ, ಧೀಂಕಿಟ, ಕಿಟತಕ ತರಿಕಿಟ ಕಿಟತಕ ಸಂಗೀತದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಲಯೊ ಗುಯಾಗುಟ್ಟೊಂದ್ ಇತ್ತಂಡ್. ಆ ಇಲ್ಲದ ಮಾತಾ ಏಸೊಲೆನ್ ಪಾಡುನ ಒರಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದೆ ಇತ್ತೆ. ಅವುಲು ಹಾಸ್ಯ ರಸೊ ತೆಲಿತ್ತೊಂದಿತ್ತಂಡ್, ನಲಿತ್ತೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಆಟೊ ಗೊಬ್ಬೊಂದಿತ್ತೆರ್, ತಾಳಮದ್ದಳೆ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಅವ್ವೇ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಅಂಕೊ, ಆಯನೊ, ಕೋಲ, ತಂಬಿಲೊ ಅತ್ತಂದೆ ದೇವೆರೆಗ್ ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರೊಲಾ ನಡತ್ತೊಂದು ಇತ್ತಂಡ್. ಆ ಮಣ್ಣೊಡ್ ಬೆನ್ನಿಗ್ ಸುರೂತ ಮಣೆ. ಇಲ್ಲದ ಇನಿತ ಯಜಮಾನಿ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ನಾಲೆ, ಆಯೆ ಬಲಿಮೆ ದೀಡುನ, ಆಪುನ, ಪೋಪಿನೆನ್ ಪನ್ನಿ ಸಕ್ತಿ ಇತ್ತನ ಚೋಯಿಸೆ ಮಾತ್ರೊ ಅತ್ತ ಸೀಕ್‌ಗ್ ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ಪುನ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯಲಾ ಆತ್ ಇತ್ತೆ. ಆನಿದ ದಿನೊಡು ಆ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಅಸಪ, ಅರಿಷ್ಟೊ, ಲೇಪ್ಯ, ಘೃತ, ಚೂರ್ಣೊಲೆ ಪರಿಮಣೊ ಇತ್ತಂಡ್. ಅವ್ವೇ ಯಜಮಾನಿ ಕವಿಯಾತಿತ್ತೆ. ಗಮಕಿಯಾತಿತ್ತೆ. ಪೊರ್ಲ ಕಂಟ್ಡ್ ಪಾತೆರುನ ಬಿರ್ಸೆರೆ ಬಿರ್ಸೆ ಆದಿತ್ತೆ.

ಇಲ್ಲದ ಯಜಮಾನಿಯಾನ ಬೊಲ್ಲು ಮೈ, ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು ಮಲ್ಲ ಶರೀರೊ, ಪೊರ್ಲದ ಮೋನೆದ ದೇವಿ, ನಾಲಗೆಡ್ ನಲಿಪುನ ದೇವಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸರಸ್ವತಿ, ಆಯಗ್ ‘ಯಕ್ಷಗಾನ ಭಾಸ್ಕರೆ’ ಪನ್ನಿ ಬಿರುದಾ ಪಡೆಯರೆ ಕಾರ್ಣೊ ಆತಿತ್ತಂಡ್.

ಬಲ್ಲೆರೇನಯ್ಯಾ! ಉಂಬೇರ್ ಏರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನ್ನರಾ ಆರೇ ಕವಿಭೂಷಣ,

ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯ ವಿಶಾರದ ಕೆ.ಪಿ. ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್, ಯಾನೆ ತಲ್ಲಂಗಡಿ ಪಕೀರ ಶೆಟ್,
ಜತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆ ನೇಲ್ಮಮ್ಮೆರ್.

ಕೆ.ವಿ. ವೆಂಕಪ್ಪ ಶೆಟ್, ನೆನತ್ತೊಂದು ರೈಕುಲು ಬರೆದಿತ್ತೆರ್.

ಎನ್ನ ನೇಲ್ಮಮ್ಮೆರ್ - ವೆಂಕಪ್ಪ ಸೆಟ್ಟಾಲ

ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಬಂಟೆ - ಕನ್ನಡ ರನ್ನೆರೆ ನೆಂಟೆ

ಅರ್ತೊಡು ಅರ್ಗಂಟೆ - ಬರವುಡು ಭಾಸ್ಕರೆ, ಕವಿಭೂಷಣೆ

ಮಲ್ಲದಿಗನ್ ಆರ್ - ಪುಗರೈರೆ ಪಿದಡ್ಯೆಂಡ

ಅವ್ವೇ ಆವೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಪುರಾಣೊ

ಎಲ್ಯೆಡ್, ಎನ್ನನ್ ಸಾಂಕೈರ್ ಸಲಹೈರ್ ಕೊರೊಡು

ಇನಿ ಯಾನಿತ್ತೆ ಸೊಲ್ತೆದ ಮಾನೊ

ಕೆದಂಬಾಡಿಗ್ ಪೊಗ್ಗಿ ಘಳಿಗೆ ರೈಕುಲೆಗ್ ಸುರೊಡು ತಿಕ್ಕಿನವು ಈ ರೀತಿದ ಪೊರ್ಲುದ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಬಂದೊ. ಕೇನ್ತಜರಾ 'ಗುಣಂಗಳುಂ ದೋಷಂಗಳುಂ,
ಸಂಸರ್ಗಜನ್ಯಂಗಳ್'ಂದ್.

ಶೆಟ್ಟಿಗಿತ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತನ ಅತೀವ ಆಸಕ್ತಿ ರೈಕುಲೆಗ್ಲಾ
ಮುಟ್ಟಿಯರೆ, ತಟ್ಟಿಯರೆ, ತಡವಾಯಿಜಿ. ಜೋಕುಲಾಟಿಕೆದ ದಿನೊಕುಲು, ಜವ್ವನೊದ
ದಿನೊಕುಲು, ಸಂಸಾರೊದ ಪುದೆ ತುಂಬುನ ಈ ದಿನೊಕುಲು ರೈಕುಲು ಬರೆಯೊಂದು
ಇತ್ತೆಚೆರ್ಂಡಲಾ ಮಸ್ತ್ ಓದೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಜೋಕುಲಾಟಿಕೆದ ದಿನೊಟೇ ಬಲಪಾಯಿನ
ಈ ಪುಸ್ತಕೊದ ಮಿತ್ತದ ಪ್ರೀತಿ ಅರೆ ಬದುಕ್ ಬಿದಿನ ಗೊಬ್ಬುದ ಕಳವಾಯಿನ ಈ
ದಿನೊಕುಲೆಡ್ ಪೂರೆನಾಲಾ ಮರಪಾಯರೆ ಸಾಯೊ ಮಲ್ತೆಂಡ್.

ರೈಕುಲು ತನ ಬದ್ಕೆಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗ್ ಏತ್ ಮಲ್ಲ ಮಣೆ ಕೊರ್ತೆರ್ ಪನ್ನುನೆಗ್
ಸಾಕ್ಷಿಯಾತ್ ಆರ್ ಪುಲ್ಕಾಂಡೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಶ್ಲೋಕೊನು ಲಯಬದ್ಧವಾತ್,
ರಾಗೊಡು ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಶ್ಲೋಕೊ ಕೇನ್ತನ ಎಂಕಲೆ ಕೆಬಿಡ್ ಇನಿಲಾ
ಗುಂಯಿ... ಪಂಡೊಂದುಂಡು.

ಪುತ್ತೂರು, ಪಾಣಾಚೆದ ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಕುಲು ಆರೆಗ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊ ಆತಿತ್ತೆಂಡ್.
ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹಲಕೆಲವು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಗಳೆಗ್ ತೂಪುನಾಯೆ ಆತ್, ಕೇನುನಾಯೆ
ಆತ್ ಪೋಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಮಿತ್ತದ ಈ ಆಸಕ್ತಿ ಆರೆಗ್ ಪುದಾರ್
ಪೋಯಿನ ಸಾಹಿತಿ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್, ವಿಶುಕುಮಾರ್, ಸಂತ ಫಿಲೋಮಿನಾ
ಕಾಲೇಜಿದ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆ ರೆ.ಪಾ. ಕ್ಯಾಸ್ತಲಿನೊ, ವಿ.ಬಿ. ಮೊಳೆಯಾರ, ಹರಿನಾರಾಯಣ
ಮಾಡಾವು, ಪಿಲಿಂಗಲ್ಲು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟಿನ ಪರಿಚಯೊ ಆಂಡ್. ಪರಿಚಯೊ ಆಂಡತ್ ಅವು
ಬುಲೆದ್ ಮರವಾಂಡ್, ಅಕುಲೆಡ ರೈಕುಲು ತನ್ನ ನೆನಪುದ ಬಲ್ಲೆನ್ ಬುಡ್ಡಾ, ಬುಡ್ಡಾದ್

ಪಂಡೆರ್. ರೈಕುಲೆ ವಿಪರೀತ ಪಾತೆರೊದ ಶಕ್ತಿ ಮಾತಾ ಸಾಹಿತಿಲೆನ್ ಬಾಯಿ ಅಗೆಲ್ಪಾಂಡ್. ಪಾತೆರೊನು ಅಕ್ಷರೊಗು ಜಪ್ಪಾವೊಡು ಪಂಡೆರ್ ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಮಾತೆರೆ ಒತ್ತಾಯೊಗು ತರೆ ಬಗ್ಗಾಯಿನ ರೈಕುಲು ಬರೆಯೆರ್. ಬರೆಯಿನವು 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' ಪನ್ನಿ ಪುದಾರ್ಡ್ ಅಚ್ಚಿಲಾ ಆಂಡ್. ಸುರೊದ ಆ ಬೂಕುನು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತುನಕುಲು ಸಂತ ಫಿಲೋಮಿನಾ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಕನ್ನಡ ಸಂಘೊದಕುಲು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊಡು ರೈಕುಲು ಬರೆಯಿನ ಬರವು 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರೊದ ಮೈಗಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯ. ರೈಕುಲೆಗ್ ಪುದಾರ್ ಕೊನತ್ತಾಂಡ್ ಮಾತ್ರವತ್ತಾ ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಲಾ ಒದಗ್‌ಂಡ್. ರೈಕುಲೆಗ್ ಸಂತೆಸೊನೆ ಸಂತೆಸೊ. ಅಯಿಡ್‌ದ್ ಬುಕ್ಕೊ ಆರ್ ಬರವಣಿಗಿಡ್ ತಿರ್‌ಗ್‌ದ್ ತೂಯಿಚೆರ್. ಬರೆಯಿನ ಪ್ರತಿ ಕನ್ನಡೊದ - ತುಳುದ ಬರವುಲು ಜನಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯೊ, ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯೊ, ನೂದು ಪುರಸ್ಕಾರೊಲು ಆರೆನ ಬೆರಿ ಪತ್ತೆದ್ ಬತ್ತೆಂಡ್, ಪಡೆಯಿನ ಪ್ರತಿ ಬಿರ್‌ದ್‌ಲೆಲ ಆರೆನ್ ಆಕಾಶೊದ ಎತ್ತರೊಗು ಏರ್ಪಾಂಡ್. ಆಂಡ ಆರೆನ ತರೆ ತಿರ್‌ಗ್‌ದ್‌ಜಿ. 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕೊಡು ಇನಿಲಾ ಏನ್ ಕಿನ್ಯ ಬಾಲೆ' ಪಂಡೆರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಕೆದಂಬಾಡಿಧಾರ್‌ನ ಸುರೊದ ಬರವು 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' ಆರ್‌ನ ಬದ್‌ಕೆಡ್ ಘಟಿಸಾಯಿನವೇ ಕತೆ. ಲೋಕಾನುಭವೊ ಅಯಿಟ್ ದಿಂಜಿದ್ ಉರ್ಕಾರುಂಡು, ಪರದಿನೊ ಆತ್ ಚೀಪೆ ಅತ್ತೆ ಆಂಡ ಅಯಿನ ನೆನಪು ಮಸ್ತ್ ಚೀಪೆ. ರೈಕುಲು 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು' ನೆನೆತೊಂದ್‌ನ ಆರ್‌ನ ನೆನಪು ಚೀಪೆನೋ ಚೀಪೆ. ಕನ್ನಡಪ್ಪೆಗ್ 'ಬೇಟೆಯ ನೆನಪೊಂದು ಪೊಸದೊಡವೆಯಲ್ಲೆ' ಪನ್ನಿನ ಅಭಿಮಾನೊದ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಯೊ ಮಲ್ಪಿಯರೆ ಸಹಕಾರೊ ಕೊರ್‌ಂಡ್.

ಈ ಬೂಕುದ ಬರವಣಿಗದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶೈಲಿ, ದೇಶಿತನ, ಗಂಡಸ್ಸನೊ, ಬಂಟತನೊ ಉಂದೆಕ್ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷೊ ಆಕರ್ಷಣೆ ಉಂಡು. ಕನ್ನಡ - ತುಳು ಶಬ್ದೊದೊಟ್ಟಿಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತೊದ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ಪೆಜೀತ್ ಸುರೀತ್ ಬರೆಯಿನ ವಾಕ್ಯೊಲು, ಯಾವಂದ್, ಇಂಚಿನ ವಾಕ್ಯೊಲು ನನಲಾ ಬೋಡು, ನನೊಲಾ ಬೋಡು ಪಂಡೆರ್ ಓದುನಕುಲೆಡ್ ಕೇನ್ಪಾವುನ ಮಟ್ಟಿಗ್ ಏರ್‌ಂಡ್. ಈ ಬೂಕುದ ಎದ್‌ರ್‌ಡ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರಹಗಾರೆ ಜಿಂ - ಕಾರ್ಬೆಟ್‌ನ ಓಡೆಗ್‌ಲಾ ಅತ್ತೆ ಪಂಡೆರ್ ಓದುನಕುಲೆಡಾ 'ಸೈ' ಪಂಡೆರ್ ಬೆರಿ ತಟ್ಟಾವೊಂಡೆರ್.

ಸುರೊದ ಬರವೆ ಮಾಮಲ್ಲ ಬರವು. ಪುಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಪರಿಮಳೊನು ಗವುಸಾವುನ ಒಂಜಿ ಪಾಕಸಾಲೆ. ನೂದು ಕಾಲೊ ನೆನಪುಡು ಒರಿಪುನ ಒಂಜಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯ. ಶಾಲೆ ಕಲ್ಪಿ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಪಾಠ ಪುಸ್ತಕವಾಯರೆ ಯೋಗ್ಯೊ ಪನ್ನಿನವು ಮಾತಾ ಜನಕುಲೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ. ಶಬ್ದೊಲೆನೆ ಚಿತ್ರೊ ಮಲ್ತೆದ್ ನಮ್ಮೆದುರು ತೋಜಿಪಾಯೆರೆ ಪುನೆಯಿನ ರೈಕುಲು ಪುಗರೆಗ್

ಅರ್ಹರ್. ಕತೆತ ಉದ್ದೋಗು ಸುರಿದ್ ಮಾಲೆ ಮಲ್ತನ ಬಂಗಾರ್‌ದ ಮಣಿಕುಲು ಸಾವಿರೊ. ಜಾನಪದ ಶೃಂಗಾರೊ ಲೋಕೊನು ಪನಿ ಪನಿಯಾದ್ ಓದುನಾಯನ ತಿಗಲೆಗ್ ಸೆಡಿದಂ, ಅಯಿನ್ ಪೂರ್ತಿ ಆಯೆ ಅರ್ತೊ ಮಲ್ತೊನುನಗ ಆಯೆ ಈ ಲೋಕೊಡು ಇದ್ದಿಯೆ. ಆ ಜಾನಪದ ಶೃಂಗಾರ ಲೋಕೊಡು ಸೇರೊಂದು ಆಪುಂಡು ಸತ್ಯ ಘಟನೆಳು, ಉಪಕತೆಕ್ಕುಳು, ಈ ಬರಹದ ಪಂಚಾಂಗೊ, ಆ ನಿರೂಪಣಾ ಶೈಲಿ ಅದ್ಭುತೊ. ಒರುಂಬೊ ರಸೊ ಸೇರ್ದ ಈ ಬರಹೊಡು ಬರ್ದುನ ಗಾದೆ ಪಾತೆರೊಳು, ಆನಿದ ಹಳ್ಳಿದ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ರೀತಿ, ನಮನ್‌ಲಾ ನೂದು ವರುಷೊ ಪಿರ ಪಾರಿಲೆಕೊ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಬರೆಯಿನ ರೈಕುಲೆನ ನೆನಪುದ ಶಕ್ತಿ ಪುಗರುನವು.

ಭಾಷೆ - ಭಾಷೆಳೆನ ನಡುಟ್ಟು ಬುಳೆಯೊಡಾಯಿನ ಪ್ರೀತಿದ ಸಂಬಂಧೊ, ಚಾತಿ - ಚಾತಿದ ನಡುಟ್ಟು ಬಳಪ್ಪೊಡಾಯಿನ ಸಾತ್ವಿಕ ಸಮ್ಮಂದೊ, ಏರೆನ್ ನಮೊ ಕೀಳ್ತಾ ತಿದಕುಲು ಪಂಡ್‌ದ್ ದೂರೊ ದೀತೊನೊ, ಅಕ್‌ಲೆನ್ ತರ್ಕ್‌ದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಮುಟ್ಟು ಮಲ್ತೊನುನ ದೈವೀಕ ಸಂಬಂದೊ ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಈ ಬರಾವು ದೆರ್ತ್ ತೋಚಾವುಂಡು.

ಈ ಬರಹೊ ಬಜೀ ಓದುಗೆರೆ ಮನಸ್ ಗೆಲ್ಪುನ ಕಾರ್ಯೊ ಮಾತ್ರ ಮಲ್ತಾದ್‌ಚಿ. ಬ್‌ಗೋಳಿಕ ಅಧ್ಯಯನೊಗುಲಾ ಸಾಯೊ ಮಲ್ತಾದ್‌ಂಡ್. ಈ ಬೂಕುಗು 'ಮುನ್ನುಡಿ' ಪನ್ನಿಂಚಿ ಮಲ್ತಿಗೆದ ಮಾಲೆನ್ ತರೆಕ್ ದೀಡಿನಾರ್ ಕವಿ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞಾಂಣ ರೈಕುಲು ಆನಿಯೆ ಬರೆತರ್ "ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕೊಡು ಈ ಪುಸ್ತಕೊಗೊಂಚಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಚಾಗೆ ಉಂಡುಂದ್". ಆರೆ ಪಾತೆರ ಸತ್ಯೊ ಆಂಡ್. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಈ ಬೂಕು ಓದುದು ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊ 'ಭಂಗಿ ಒಯಿಪುನಾಯಗ್ ನನೊಂಚಿ ಖಿದೀಮೆ ಭಂಗಿ ಒಯುನಾಯನ ದೋಸ್ತಿಯಾಯಿಲೆಕೊ ಆಂಡ್. ರೈಕುಲೆ ಈರೆಂಚಿನ ಬರಾವು ಬರೆಯರ್'ಂದ್.

ರೈಕುಲೆನ ಈ ಬೂಕು ತೊಡ್ವೆದ ನೆಯಿ ದಿಂಜಿ ತೊಡ್ವೆದ ಎದಿತ್ತಲೆಕೊ. ಈ ಬೂಕು ಅಪ್ಪೇತ್ ಜನೊನು ಮೋಡಿ ಮಲ್ತಾದ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ ರೈಕುಲೆಗ್ ಬತ್ತನ ಸಾವಿರೊ ಸಾವಿರೊ ಪುಗರೆದ ಕಾಕಜಿಲೇ ಉದಾರ್ನ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಮೈಸೂರ್ಡ್ ಆರೆ ಇಲ್ಲ್ 'ಉದಯರವಿ'ಗ್ ಲೆಪ್ಪುಡಾದ್ ಸಮ್ಮಾನೊ ಮಲ್ತಾದ್, ಆಶೀರ್ವಾದೊ ಕೊರ್‌ದ್ ಕಡಪ್ಪುಡ್ತೆರ್. ಕವಿ ಕಯ್ಯಾರೆರ್, ಬಿ.ಯಂ. ಇದಿನಬ್ಬೆರ್ ಕುವೆಂಪುರೆನ್ ತೂಯರೆ ಪೋಯಿನಾತ್ ಸರ್ತಿ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆನ ನೆನಪ್ಪಾಪುಂಡು. ಎಂಚ ಉಲ್ಲೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಈ ಬರಾವು ರೈಕುಲೆಗ್ ಅಭಿನವ ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ವ್ಯಾಧೊಪನಿಷತ್‌ಕಾರೆ ಪನ್ನಿ ಬಿರುದು ಕೊರ್ಪಾಂಡ್.

ರಡ್ಡನೇ ಬೂಕು 'ಈಡೊಂದು ಹುಲಿಯೆರೆಡು' ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು ಪುಸ್ತಕೊದ ರಡ್ಡನೇ ಬಹಾಗೊ ಪಂಡ್‌ತೇ ಪುದಾರ್ ದೆತೊಂಡು. ಸೊರ್ಕಲೊಗಾತ್ ಒಂಜಾಯಿನ ಆಣ್, ಪೊಣ್ಣು ಪಿಲಿಕ್ಕುಲು. ಅವು ಒಂಜಾಪಿನ ಸಂಭ್ರಮೊ ಉಂದೆತ ವರ್ಣನೆ ಮೈತ ರೋಮೊ ಕುತ್ತ ಉಂತುನಾವು. ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣು ಪಿಲಿಕ್ಕುಲು ಒಂಜಾತ್ ಸುಖೊ ಪಡೆನಾಗನೆ

ರೈಕುಳೆ ಬೆಡಿಕೆ ಈಡಾಪುನಂಚಿನ 'ಕರುಣಾರಸೂತ' ಆ ಬರಹೊ ರೈಕುಲೆನ ರಕ್ಕಸ ಸಕ್ತಿಗ್ಲಾಲಾ ಉದಾರ್ನ. ಜವ್ವನೊದ ಆ ನುರ್ಕು, ಸೂರ್ಕುತ ಪೂರ್ತುಡು ವಿವೇಚನೆ ಇದ್ದತ್ತ. ಆಂಡ ಆನಿ ತನ್ನ ಈಡಾಗ್ ಬಲಿಯಾಯಿನ ಜೋಡಿ ಪಿಲಿಕುಲು ಕೊರಿ ಶಾಪೊನೆ ತನ್ನ ದಾಂಪತ್ಯೊ ಬದ್ಯಾಲಾ ಕೋಡಿ ಎತ್ತಂದಿಲೆಕೊ ಆಯರೆ ಕಾರಣೊ ಆದಿಪ್ಪೊಡು ಪಂಡಾದ್ ಏತೋ ಸರ್ತಿ ರೈಕುಲು ಕಣನೀರ್ ದೆತ್ತನವು ಉಂಡು.

ಇದೆ ಮುಟ್ಟು ಮಣ್ಣುದುಳಾಯಿ ದೆಂಗ್‌ದಿತ್ತಿ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಡಿತ್ತಿ ಪನವು ಪದ್ವೊಯಿದ ಲೆಕೊ ರೈಕುಲೆನ ರಡ್ಡನೆ ಬರಾವುಡು ಒಕ್ಕಿ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಡ್ ತಿಕ್ಕಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಸಂಪತ್ತ್ ನೆಗತ್ತ್‌ದ್ ತೋಚ್‌ಂಡು.

ರಡ್ಡನೇ ಬರಾವು ಅಯಿತಾ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಅಧ್ಯಾಯೊಲ ರೋಮೊ ಕುತ್ತ ಮಲ್ಪುನ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನವು. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಅಧ್ಯಾಯೊಲ ಅಯಿನವೇ ಆಯಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಕ್ತಿನಾ ಪೊದೆಯಾನನವು. ಅವು ಶೃಂಗಾರ ರಸೊಟು ಪಿರ ಅತ್ತ್, ಅಬ್ಬರೊದ, ಬಿರ್ಸಾತಿಗೆದ, ಬರವು ನಮನ್ ಪೊಸತೊಂಜಿ ಲೋಕೊಗೆ ಸೇರ್ಪಾವುಂಡು. ಈ ಬರಾವು ಶುಚಿ ರುಚಿ ಬೇತೆನೆ.

ಬೋಂಟೆ ಎಂಕ್ ಪಂಡಾನಾವು ಅತ್ತ್. ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಅವು ಶಾಪೊಲಾ ಆಂಡ್ ಪನ್ನುನೆನ್ ಆರ್ ಆರೆನ ಈ ಬರಾವುದ ಕಡೇತ ಅಧ್ಯಾಯೊ 'ಬೇಟೆಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇತಿಶ್ರೀ'ಡ್ ಬರೆತೆರ್. ಅಕ್ಷರೊ ಅಕ್ಷರೊನುಲಾ ಬುಡಾಂದೆ ಓದಾವುನ ಸಕ್ತಿ ಈ ಅಧ್ಯಾಯೊದವು. ಓದೊಂಡನೇ ಆಂಡ ರೈಲೆನ ಕಣನೀರ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ನಮನ ರಡ್ಡ್ ತೊಟ್ಟು ಕಣನೀರ್‌ಲಾ ಅಯಿಕ್ ಸೇರುಂಡು. ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೋ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಖಾವಂದೆರ್ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆರೆಡ 'ಬೋಂಟೆದ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಕೈ ಮುಗಿಪೆ ಅವು ಯಾವು' ಪಂಡಾದ್ ಕೊರ್ಪಿ ಪಾತೆರೊ ನಂಬುನ ಖಾವಂದೆರ್ ಕೊರಿ ಆಶೀರ್ವಾದೊ, ಪಡೆಯಿನ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಬದಲ್ಪಾವುಂಡು. ಓದಿನ ನಮ ಬದ್‌ಕ್‌ಗೊಂಜಿ ಬೇತೆನೆ ಅರ್ತೊ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ರೈಕುಲು ಬರೆಯಿನ ಮೂಚೆನೇ ಬೂಕು 'ಬೇಟೆಯ ಉರುಳು' ಉಂದೊಂಜಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥೊ ಪಂಡಾದ್ ಪನೊಲಿ. ಆದಿಮಾನವನ ದಿನೊಡ್ಡು ಇನಿ ಮುಟ್ಟು ಮಾನವನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡಾಯಿನ ಬದಲಾವಣೆ, ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಬೋಂಟೆಲಾ ಪೊದೆಯೊನ್‌ನ ರೀತಿ ಈ ಬರವುದ ಜೀವಾಲೊ. ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ತಜ್ಞೆರ್ ಕಣ್ಣರಳ್ತಾದ್ ಓದುನ ಬೂಕು. ಜೋಕುಲು ಮನಸಾದಕುಲೆನ್ ಸಾಹಸಿ ಬದ್ಯಾಗ್ ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊರ್ಪಿ ಸಕ್ತಿ ಉಲ್ಲಾಯಿ ಬರವು. 'ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಪನ್ನಿ ಬರವುದ ವಿಬಾಗೊಡು ಈ ಬೂಕುಗು ತಿಕ್ಕುನ ಮಣೆ ಮಲ್ಲ.

ರಸಋಷಿ ಕುವೆಂಪುರೆನ ಮಗ ಕೆ.ಪಿ. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ 'ನೇತಿ' ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತಿನ ರಾವೋಂತಿನ್ ಜೀವಸಮೇತ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿತ್ತ ಪಟೊ ದೆತ್ತದ್ ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಬರೆಯಿನ

ಲೇಖನ ತೇಜಸ್ವಿಯೆರೆನ್ ದೃಷ್ಟಿಗ್ ಬೂರುದು ರೈಕುಲೆ ಸಾಹಸೊ ಆರೆನ್ ಬೆಕ್ಕಸೊ ಪುಟ್ಟಾದಾಂಡ್. ಆ ಬರಾವು 'ಬೇಟೆಯ ಉರುಳು'ಡು ಬೆರಕ್ಕೆ ಆತ್ಂಡ್.

ರೈಕುಲು ಕತೆ ಪನ್ನುನೆಡ್ ನಿಸ್ಸೀಮೆ. ಅವು ಆರೆನವೇ ಆಯಿನ ತಾಕತ್. ಕಿನ್ಯ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಈ ಬೂಕು, ಉಂದೆಟ್ ಇತ್ತನ ಕತೆಕ್ಕುಳು ಪಾಲೊ ಪುಸ್ತಕೊ ಆಯರೆ ಯೋಗ್ಯೊ. ಈ ಬೂಕು ಕೇರಳ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಡು ಪಾರಪುಸ್ತಕೊ ಆದಿತ್ತಂಡ್. ಆಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರೊ ಆ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್ ಮಲ್ಪಾಂದಾನವು ಬೇಜಾರೊದ ವಿಷಯೊ. ಗಾದೆನೆ ಉಂಡತ್ತ 'ಹಿತ್ತಿಲ ಗಿಡ ಮದ್ದಲ್ಲ, ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ ನುಣ್ಣಗೆ'.

'ಬೆಟ್ಟದ ತಪ್ಪಲಿಂದ ಕಡಲ ತಡಿಗ್' ರೈಕುಲು ಬರೆಯಿನ ನಾಲನೇ ಬೂಕು. ಈ ಬೂಕುಲ ಬೋಂಟೆದ ರುಚಿನ್ ನೆಗತ್ತ ತೋಜಾವುನ ಸಕ್ತಿ ಇತ್ತನವು. ಕರ್ನಾಟಕ - ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯೊದ ಜನೊಕುಲು ಬದುಕುನ ರೀತಿ ಆ ಸಮತಾವಾದೊದ ಕಾರೊ - ಚೀಪೆ - ಕೈಪೆಳೆನ್ ಸೇರ್ರಾತ್ ಆ ಬರಾವು ಇದ್ದಿಯಾಂದಿನ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಮಿತ್ತ್ ಎತೊಂಜಿ ಏವುರೊ ಇತ್ತಂಡ್ ಪನ್ನುನೆನ್ ರೈಕುಲೆನ ಬೂಕು ಓದುನಗ ಮನಸ್ಸಾಗ್ ಪೋವುಂಡು. ನಿರೆ ಊರು ಕೇರಳದ ಜನೊಕುಲು ಬೆನ್ನಿಡೇತ್ ಬಿಸೆರ್, ಜನಪದ ಕಲೆ ಯಕ್ಷಗಾನೊಡು ಅಕುಲೇತ್ ನಿಸ್ಸೀಮರ್. ಅಕುಲೆ ಕುಟುಮೊ ಒಂಜಾತ್ ಬದ್ಕುನ ಪೋರ್ಲ ಕಂಟಾದ ರೀತಿ, ಬೋಂಟೆಲ ಬದ್ಕಾದ ಒಂಜಿ ಭಾಗೊ ಪಂಡಾದ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿನ ರೀತಿ ಉಂದೆನ್ ಪೂರ್ತಿ ಸೇರ್ರಾದ್ ಮಲ್ತನ 'ಅವಿಲ್' ಪನ್ನಿ ತಿನ್ನೇ ಈ ಬೂಕು.

ಇಂಗ್ಲೀಸ್‌ದ ಬರವುದ ಬೂಕುನು ಕನ್ನಡೊಗು ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತಾದ್ ರೈಕುಲು ತನ್ನ ಪುಗರ್ತದ ಪಟ್ಟಿಗ್ ಮಗುರೊಂಜಿ ಪದಕೊನು ಸೇರ್ರಾವೊಂಡೆರ್. ನಿವೃತ್ತ ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್.ಪಿ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ ರೈಲೆನ ಟೆಲ್ - ಟೇಲ್ - ಟೇತ್ ಪನ್ನಿ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬೂಕುನು 'ತಲೆಬುರುಡೆ ಬಿಡಿಸಿದ ಕೊಲೆ ರಹಸ್ಯ' ಪನ್ನಿ ಪುದಾರ್‌ಡ್ ಕನ್ನಡೊಗು ತರ್ಜುಮೆ ಮಲ್ತೆರ್. 'ತರಂಗ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಧಾರವಾಹಿಯಾದ್ ಪರೀದ್ ಬತ್ತನ ಅವು ಬೂಕು ಆತ್ ಅಚ್ಚಿಯಾಂಡ್. ಕಟ್ಟಾಕತೆಲು ಪತ್ತೇದಾರಿ ಬೂಕುಲು, ಆಂಡ ಈ ಸತ್ಯೊ ಕತೆ ಮಾತೆರ್ನಲಾ ಪುಗಾರ್ತೆಗ್ ಈಡಾಂಡ್, ಸತ್ಯೊಕತೆನೆ ಕಟ್ಟಾಕತೆದ ತರೆ ತೊರಿತ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಉಂಟಿಲೆಕೊ ಆಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ರೈಕುಲು ಒಂಜಾತ್ ಒಂಜಿ ಅದ್ಭುತೊ ಲೋಕೊನೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಪೊಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿ ರಾಮಯ್ಯ ರೈಕುಲೆ ಸಾಹಸೊ, ಸಾಹಿತಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಒಂಜಾದ್ ಸಾವಿರೊಗಟ್ಟಲೆ ಓದುನಕುಲೆನ ತರೆ ತಿಂದೆರ್. ಒಂಜಿ ಜೀವಂತ ಸತ್ಯೊಕತೆನ್ ತರಂಗೊ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಪರಡ್ಡಾತ್ ರೈಕುಲೆನ ಬರವಣಿಗೆಗ್ ಬಂಗಾರ್‌ದ ಒಪ್ಪೊ ಕೊರ್ಪನೆಡ್ ಯಶಸ್ವಿಯಾಂಡ್.

ರೈಕುಲು ಬರೆಯಿ ಬೂಕು ಕರ್ಮಯೋಗಿ 'ಪನ್ನೆಗುತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಶೇಕೆ' ಉಂದು ಒಂಜಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯೊ, ತನ್ನ ಬದ್ಕಾದೊಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ರೂಪೊ ಕೊರೊಡು ಪಂಡಾದ್

ಪುನೆಯಿ ಮಲ್ಲ ಜೀವೋಗು ಮಲ್ಲಿ 'ಋಣೋ ಸಂದಾಯೋ'. ಈ ಬೂಕುದ ಒಂಜಿ ಅಧ್ಯಾಯೊಡು ಸಾಧಾರಣ ಒಂ ವರುಷೊದ ಪಿರವುಡು ನಡತ್ತನ ತಾಳಮದ್ದಲೆದ ವಿಷಯೊಡು ಬರೆಯಿನ ಬರವು ರೈಕುಲೆ ನೆನಪು ಶಕ್ತಿಗ್ ಒಂಜಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉದರ್ನೆ. ಆದರ್ಶ ಬೆನ್ನಾಲೆ ಆದ್ ಇತ್ತನ ನಾರಾಯಣ ಶೇಕೆರೆ ಮಾಮಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್, ಬುಡ್ಪಾದ್ ತೊಜಿಪಾಯಿ ರೀತಿ ಏತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲು. ಒರಿ ನರಮಾನಿಯನ ಸಕ್ತಿ - ಯುಕ್ತಿನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನ್ನನವು ರೈಕುಲೆನನೇ ವಿಶೇಷ ಸಕ್ತಿ.

ರೈಕುಲು ಪೊರ್ಲಕಂಟ್ಡ್ ಕನ್ನಡೊ ಕವನೊಲೆನ್ ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ಸುಮಾರ್ ೩೦ ಪದ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ಸಂಕಲನೊ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಐಟ್ಪ ಕವಿ ಕವಿಯಂತೆ, ಕವಿಯಂತೆ, ಯಾರು ಹೇಳಿದರಯ್ಯ ಕವಿ ನೀನು ಎಂದು, ಬುದ್ಧ ಚರಿತೆಯನೋದಿ, ಕವಿವೀರ ಕಯ್ಯಾರ, ವಾಸವದತ್ತೆ ಇಂಚಿನ ರಾಗೊಬದ್ದೊ ಹಾಡುನಂಜಿನ ಪದಕ್ಕುಲು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಈ ಪದಕ್ಕೊಲೆಡ್ ಕವಿಯಾತ್ ಆರ್ ಮೇಲೆ - ಒಲೆಲ್ ತೋಚೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಈ ಬೂಕು ಓಲುಂಡುಂದು ಗೊತ್ತಜ್ಜಿ.

ನನ ದುಂಬುಗು ಆರ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಕುರಿತಾದ್ ಒಂತೆ ಪನ್ನೆ ಕೇನ್ನೆ.

ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರನ ಅನುವಾದೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ವಿಮರ್ಶೆ

ಪರಬಾಸೆಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಅನುವಾದೊ ಆಯಿನ ಬೂಕುಲು ದಿಂಜ ಉಂಡು. ಅನುವಾದಕೆರೆ ಪಟ್ಟಿಡ್ ಕೇನುನ ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದಾರ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲೆನವು. ಪರತ್ತ್ ಕಾವ್ಯೊ, ನಾಟಕೊ, ಕಾದಂಬರಿ, ದರ್ಶನ ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ನೀಲವನೊ, ಸುಭಾಷಿತೊ, ಕವನ ಸಂಕಲನೊ ಪಂಡ್ ರೈಕುಲು ಕೈ ಪಾಡಂದಿ ಜಾಗೆನೇ ಇದ್ದಿ. ಆರ್ ಆರಾದೆ ಬರೆಯಿನ ಬೂಕುಲು 'ಸಾಹಿತ್ಯೊ ರಚನೆ'ನ್ ಲೋಕೊದ ಉದ್ದೊ, ಅಗೆಲೊಗು ಪರಡ್ಡನೆಡ್ ಗೆಲ್ತೆದೆರ್. ರೈಕುಲು ಕನ್ನಡೊ ಬೋಂಟೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬರವುಡು ಪಿರವುಗಿಜ್ಜಿ - ದುಂಬುಗಿಜ್ಜಿಂತ್ ಪನ್ನ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯಿನಾರೆ. ಒಟ್ಟಾದ್ ಆರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಮಟ್ಪ್ ಗ್ ಬರೆಪುನೆ ಅವಡ್, ಪಾತೆರುನವೇ ಅವಡ್ ಕಷ್ಟೊದ ಕೆಲಸೊ.

ಕಾರ್ಣೊ ಈತೆ, ಮೂಲು ನೂದು ಪ್ರಶ್ನೆಲು ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಪುಟ್ಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆಗ್ ಉತ್ತರೊ ಕೊರಂದೆ ರೈಕುಲೆನ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಕುರಿತಾತ್ ಒಂಜಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಲ್ಪುನ ಪ್ರಯತ್ನೊ ಮಲ್ತದೆ. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ರೈಕುಲೆನ ಅನುವಾದೊ ಪಂಡ ಅವು ಕ್ಷುಬ್ಧರ ಅಕ್ಷರೊದಲಾ ಅನುವಾದೊ ಅತ್ತ್ ಪನ್ನಿ ದೃಷ್ಟಿಡೇ ಈ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ತದೆ.

ಅನುವಾದೊ ಪಂಡ ಮೂಲ ಬರವಣಿಗೆದ ಬಾಸೆ, ಬರೆಯೊಂದಿಪ್ಪಿ (ಸ್ವೀಕಾರೊ) ಬರಹೊದ ಭಾಷೆ, ಈ ರಡ್ಡ್ ಬಾಸೆಲೆ ನಡುಟು ನಡಪಿನ ವಾಖ್ಯಾನೊದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಅನುವಾದೊದ ಅಗತ್ಯೊ ಸ್ವೀಕಾರ ಭಾಷೆದ ನಡುಟು ನಡಪುನ ಬೇತೆನೇ ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿಸ್ಪಷ್ಟಿ.

ರಡ್ಡ್ ಬಾಸೆಲು ಎದುರೆದುರಾಪಿನ ಈ ಪೊರ್ತು ಆಕರ ಭಾಷೆಗ್ ಪೂರ್ತಿ ತಗ್ಗ್ ದ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತನವೇ ತನ್ನ ಸರಿಬಿಲೆ ಪಡೆದಿಪ್ಪುವಾ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಮೂಲ ಬೂಕುದ ಭಾಷೆನ್ ಅನುವಾದಕಾರ ತನ್ನ ಭಾಷೆದ ಸ್ವರೂಪ, ಶಕ್ತಿಲೆಡ ಒಂಜಾಪಿಲೆಕೊ ಮಲ್ತ್ ದ್ ಮೂಲ ಬರವುದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಲೆಗ್ ಪೊಸತೊಂಜಿ ರೂಪೊಲೆನ್ ಕೊರುದ್ ಪೊರ್ತು ಮಲ್ತನವೆ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಗೆಲೆದ ಗುಟ್ಟು.

ಆಕರ ವಸ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ ಭಾಷೆದ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆನ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ತ್ ದ್ ಅಯಿನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೊನು ಓಡೆ ಮುಟ್ಟಿ ಎತ್ತಾವುಂಡು, ಸ್ವೀಕಾರ ಭಾಷೆನ್ ಮಾತ್ರೊ ತೆರಿನ ಓದುಗನ ಮನಸ್ ಅವು ಏತ್ ತಟ್ಟುಂಡು, ಬೊಟ್ಟುಂಡು ಪನ್ನುನವು ಮೂಲು ಮಲ್ಲ ವಿಷಯೊ. ಈ ಅರ್ಥೊಡು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಬಿಲೆ ಕಟ್ಟುನ ಕೆಲಸೊ ಸ್ವತಂತ್ರೊ ಬರವುಗು ಬಿಲೆ ಕಟ್ಟುನಾತೇ ಮಲ್ಲವು.

ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಲು ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರೊಡು ಮುಖ್ಯವಾಯಿಂಚಿತ್ತಿ ಪರಕಾವ್ಯೊ, ದರ್ಶನ ಕಾವ್ಯೊ, ಪೊಸ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್ ದೆರ್.

ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಒರಿನ ವಿಭಾಗೊಳೆಡ್ ಕಾವ್ಯ ವಿಭಾಗೊದ ಅನುವಾದೊ ಬಂಜದವು. ಒಂಜಿ ಭಾಷೆಗಿತ್ತ್ ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆ ಪದೊ ಬದ್ ದ್ ಬಿತ್ತರೊ ಕಾವ್ಯೊದ ಸ್ವರೂಪೊದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಲು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತುನಾಯೆ ತೆರಿಯೊಡಾಯಿನ ವಿಷಯೊ. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಆಕರ ಬರಹೊದ ಲೇಕಖಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊಗು ತನ್ನ ಶೃತಿನಾಲಾ ಸೇರ್ಪಾವೊಡಾಪುಂಡು. ಈ ಕೆಲಸೊ ಸುಲಭೊದ ಅತ್. ಕಾವ್ಯೊದ ಅನುವಾದೊದ ಪೊರ್ತು, ತನ್ನವೇ ಆಯಿನವು ಅಯಿತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಭಾಷೆದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಗತ್ಯೊ ಒಂಜಾದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತ್ ಂಡ ಮಾತ್ರೊ ಆ ಅನುವಾದೊ ಗಟ್ಟಿ ಬೂಕು ಆತ್ ಪಿದಾಯಿ ಬರು. ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ನ ಕಾವ್ಯಾನುವಾದೊ ಈ ಅಂಶೊಡು ಬಲತ್ತ ಬರೀಡ್ ಉಂಡು.

ಪರಾ ಗದ್ಯೊ, ಕಾವ್ಯೊ ಪರಂಪರೆಡ್ ಮುದ್ದಣ್ಣಿಗೊಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಣೆ ಉಂಡು. ಆಯೆ ಬರೆಯಿನ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ ತನನವೇ ಆಯಿನ ಅನನ್ಯತೆಡ್ಡಾತ್ ಮಹಾ ಗದ್ಯೊ, ಕಾವ್ಯೊ ಪನ್ನಿ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಂಡ್. ಮುದ್ದಣ್ಣೆ ಕತೆ ಕಟ್ಟೊನ ರೀತಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಡೇ ಪೊಸತ್ತಾಯಿನವು. ಆಯೆ ಬರೆಯಿನ ಕಾವ್ಯೊದ ಸುರೂತ ಸಂಪ್ರದಾಯೊನು ದರೊ ಮಲ್ತ್ ದೆ. ನಾಂದಿ ಪದ್ಯೊ ಇದ್ದಿ, ಪುಗರೆ ಆವಡ್, ದೂರುನ ಆವಡ್ ಆಯಗ್ ಅಗತ್ಯೊ ತೋಚ್ ದಿಜಿ.

ಸಂಸ್ಕೃತೊ ಶಷ ರಾಮಾಯಣೊದ ಕತೆನ್ ಮನೋರಮೆ ಪನ್ನಿಂಚಿತ್ತಿ ಸಹ್ಯದಯೆರೆ ಬದಲೆಗ್ ಉಂತುನ ಪೊಂಜೋವುನು ಕುಲ್ಲಾದ್ ಮರಿಯಾಲೊದ ಜಿರಿಗುಟ್ಟುನ ಬರ್ಸೊದ ಪೊರ್ತು, ಅಜ್ಜಿ ತನ್ನ ಪುಳ್ಳಿಯಲ್ಲೆಗ್ ಕತೆ ಪನ್ನುನ ರೀತಿ ಪನ್ನೆ. ಆಯನ ಈ ಪೊಸ ನಮೂನೆದ ಕತೆ ಪನ್ನುನ ರೀತಿನು ತೂದು ಮಸ್ತ್ ವಿಮರ್ಶಕೆರ್ ಬರೆತ್ತೆರ್ “ಸುತ್ತುದ

ಸೀಮೆನ್ (ಪ್ರಕೃತಿ) ಬಣ್ಣನೆ ಮಲ್ಪುನೆಡ್ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಗ್ ಸಮೋ, ಪರಬನ ಏಸೊ ಪಾಡ್‌ನ ಜವ್ವನೆ, ಪರ ಪಟೊಕು ಪೊಸ ಬಂಗಾರ್‌ದ ಕಟ್ತ್ ಪಾಡಿಲೆಕೊನೆ' ಪನ್ನಿ ಕೊಂಡಾಟೊದ ಅರಿತ ತರೆಕ್ಕ್ ಪಾಡ್ತೆರ್.

ಮುದ್ದಣೆ ಆರ್ಪಾಯಿನ ಕತೆದ ವಿಷಯೊ, ಉಪಯೋಗೊ ಮಲ್ತನ ಭಾಷೆ ಪರಭಾಷೆ ಆಂಡಲಾ ಅಯಿನ್ ಆಯೆ ಬಳಸನ ರೀತಿ ಪೊಸತೇ ಆಯಿನವು ಮಿತ್ತ ಪಾತೆರೊಲೆಗ್ ಕಾರಣೊ.

ಮುದ್ದಣನ ಕಾವ್ಯೊ ಸರೊಡು ಸಂಸ್ಕೃತ, ಕನ್ನಡ ತುಳು ಭಾಷೆಲೆ ಶಬ್ದೊಲು ಒಂಜಿ ಮಲ್ತದ್ ಬಿಗಿತ್ ಕಟ್ಟುನ ಕೆಲಸೊ ಆತ್‌ಂಡ್. ಮುದ್ದಣೆ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಬಾಲೆ. ಆಯನ ಕಾವ್ಯೊಡು ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಪರಿಮಳೊ ಗಮನಸುಂಡು. ಈ ಪರಿಮಳೊನು ಮೂಸೊನ್‌ನ ರೈಕುಲು 'ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ'ನು 'ಸಿರಿ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧೊ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ಪುನ ತಾಳ್ಮೆ ಗೆತೊಂದೆರ್. ಮುದ್ದಣನಲೆಕೊನೆ ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ವಾಗ್ಗೇವಿನ ಶಬ್ದೊ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆದ ಬೀಗೊ ಮುದ್ದೆನ್ ತರ್ಕೊಂದಿನಾರ್.

ಅಂಚಾದೆ ಮುದ್ದಣನ ವರ್ಣನೆಗ್ ಸರಿಮಿಗಿಲಾದ್ ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ಉರುಡುನ ರೀತಿಗೊಂಜಿ ಉದರ್ನೆ ಶ್ರೀ ರಾಮ ರಾಜ್ಯದ ವರ್ಣನೆದ ಘಳಿಗಡ್ ತೂವೊಲಿ, ಓದೊಲಿ.

ಯಿಂದ ಕಾರ್‌ಗ್ ನೀರ್ ಗೆತೊನುಂದು ಬಂಗಾರ್ದ ಗಿಂಡ್ಯೆಡ್ ತಿಳಿನೀರ್ ದಿಂಜಾದ್ ಈತ್ಲೆಗೆ ನೀರ್ ಮೈತ್‌ದ್, ಕಾತೆನೇಂದ್ ಮುಗಲರಸುನು ಕಾತೊಂದು ಉಲ್ಲಯಿ ಗೆಂದಾಳಿ ತಾರೆದ ಕಟ್ಟಪುಣಿಕುಲು ಸಾಲಾ ಸಾಲ್. ಪಚ್ಚನೆದ ಕೆಂಬಕ್ಕಳೊದ ಕುಟ್ಟಿಗೊಂಡೆದ ತೊಡುಂಚಿ ತೊಡುಂಚಿಲೆ ಸಿಂಗಾರೊ ಆದ್ ಪೀಲಿ ಸೊಗೆಲೆನ್ ಬಿಗಿತ್ತೊಂದು ವಸಂತ ಗೂರ್ಣ ಕಾಮಣ್ಣನ ಗೆಲ್ಕುಂಚೊದಂಚಿ ಕಾಯಿಕಿಲೆ, ಪರ್ಂದ್ ಕಿಲೆಕ್ಕುಲೆಡ್ ದಿಂಜಿದ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಪೊರ್ಲಾದ್ ತೋಜುನ ಕಂಗ್‌ದ ತೋಟೊ, ಚಿತ್ತುಳಿ ಯಿಡೆ ಯಿಡೆಟ್ ತರೆದರ್ತ್ ಉಂತುನೆನ್ ತೂಪುನಾಯನ ಮನಸ್ ಕಣ್ಣ್ ಪುಣ್ಯೊ ಮಲ್ತಿನವು (ಸಿರಿ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧೊ, ಪೊಲಿ ರಡ್ಡ್, ಅಗಸ್ತ್ಯಾಗಮನ ಪುಟ ೯).

ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಜ್ಯೊದ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪುನನೆ ಕಾರಣೊ ಮಲ್ತೊಂದು ಮುದ್ದಣನ ಲೆಕೊನೆ ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್‌ಲಾ ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಬೈಲೊಂಚೆದ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪುನ ಆಸೆಗ್ ಬೂರೈರಾ ದಾನ್ನೊ? ಈ ಕಾವ್ಯೊದ ಪಾತ್ರೊ ಪರಿಪೋಷಣೆ, ಸಂದರ್ಭೊ ನಿರೂಪಣೆ, ಕ್ರಿಯಾರಚನೆ, ಈ ರೀತಿಡ್ ಪ್ರತಿಯೊಂಚೆಡೆಲಾ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮೇಲ್ಮೆನ್ ಅಕ್ಷರೊಡು ಪತ್‌ದ್ ದೀಡುನ ಪ್ರಯತ್ನೊ ರೈಕುಲೆಡ್ಡಾತ್‌ಂಡ್.

ತುಳುತ್ ಪ್ರೋಲ್ಪುಂದು ಪನ್ನಿ ಎಲ್ಕು ಒಂಜಿ ಆರೆನ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಲಿಕೆದ ಬೂಕುಡು ಸಂಸ್ಕೃತ - ಕನ್ನಡ - ತುಳು ಬಾಸೆಲು ಒಂಜೆಕೊಂಜಿ ಏತ್ ಪೋರ್ಪುಡು ಕೋತೊಂದು ಪೋಪುಂಡುಂದು ಪನ್ನಿನನ್ ತೂಲೆ. ಅವು ಆರೆನ ಬಾಸೆದ ತಿರ್ಲದ ಪೋರ್ಪು.

ಕ್ಷಣಶಃ ಕಣಶಚ್ಚೈವ ವಿದ್ಯಾಮರ್ಥಂ ಚ ಸಾದಯೇತ್
 ಕ್ಷಣ ತ್ಯಾಗೇ ಕುತೋ ವಿದ್ಯಾ ಕಣ ತ್ಯಾಗೋ ಕುತೋ ಧನಂ
 ಅಮೈಂಬಳ ಪನ್ನೆರ್ -
 ಕ್ಷಣವನು ಬಿಡದೆ ವಿದ್ಯೆಯ ಗಳಿಸು
 ಕಣವನು ಬಿಡದೆ ಹಣವನು ಉಳಿಸು
 ಕ್ಷಣವನ್ನುಳಿದರೆ ವಿದ್ಯೆಯು ಇಲ್ಲ
 ಕಣವನ್ನುಳಿದರೆ ಹಣವಿಲ್ಲ
 ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರನವು -
 ಚಣೊನುಲ ಬುಡಂದೆ ವಿದ್ಯೊನ್ ಪಿನ್ಲ
 ಪಿನಿಂದ್ ಲೆಗಿಪ್ಪಂದೆ ಪಣವುನು ಪೆಜಿಲ
 ಚಣೊಂದು ಬುಡಿಯಂಡ ವಿದ್ಯೊ ಬರಾಂದ್
 ಪಿನೀಂದ್ ದೊಂಕೊಂಡ ಪಣವು ದಿಂಜಾಂಡ್
 (ತುಳುತ್ತ್ ಪೂರ್ಲು, ೧೯೮೦, ಪುಟೊ ೧೪).

'ದಿ ಪೈಡ್ ಪೇಪರ್ ಆಪ್ ಹೇಮಲಿನ್' ಪದ್ಯೊ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕವಿ ರಾಬರ್ಟ್
 ಬ್ರೌನಿಂಗ್‌ನವು. ಅಯಿನೇ ಕನ್ನಡೊಡು 'ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿಜೋಗಿ'ಂದ್
 ಪಂಡ್‌ದ್ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಬಾಷಾಂತರೊ ಮಲ್ತೆದ್. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡೆ ಈ
 ಕವಿತೆಗ್ ಪಗರೆದ ಕವಿತೆ ಬೇತೆ ಇದ್ದಿ ಪನ್ನಿ ರೀತಿಡ್ ಬರೆತರ್. ಉಂದೆನ್ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್
 'ಅಸನಿಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೊ ಜೋಗಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ರೂಪಾಂತರೊ ಮಲ್ತೆದ್. ಇಂಚ
 ಒಲ್ಲಡೊ ಬತ್ತನವು ತುಳು ಭಾಷೆಡೊಂಜಿ ಪೊಸ ಆಕಾರೊ ಪಡೆದ್‌ಂಡ್.

ಈ ಪದ್ಯೊದ ಸುತ್ತು ಸೀಮೆ ಮೂಡಾಯಿ ಘಟ್ಟ, ಸಾಲದ ಕುದುರೆಮುಕೊದ
 ಅಡಿಸಾಲದ ಊರುಲು, ಬಂಗಾಡಿ, ನಾವೂರು, ನಡ, ಈ ಜಾಗೆಲ್ ಬೋಂಟೆದ ಕಾರಣೊ
 ಪತ್ತೆದ್ ತಿರ್ಗೊನ ಊರುಲು. 'ಅಸನಿಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೊ ಜೋಗಿ' ಕತೆ ನಡಪ್ಪುನೆಲಾ
 ಈ ಊರುಡೇ.

ಊರುದ ಪಟ್ಟೇರ್ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊ ತತ್ತೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾಂತಗ ಜೋಗಿಗ್
 ಬೇಜಾರೊ. ಅಯಿಕ್ ಮರ್ಡ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನುವೆ. ಕಾಂತಗ ಜೋಗಿ
 'ಕಾಂತಗೊ'ನು ಉರಿಪ್ಪುವೆ. ಉರಾಲಾದ ಸಬ್ಬೊ ಕೇಂಡಿನ ಜೋಕುಲು ಆಯನ ಬೆರಿಯೆ
 ಪೋಪೆರ್. ಗಡಾಯಿ ಕಲ್ಲ್ ಎದಿರಾಪುಂಡು. 'ಕಾಂತಗೊ'ದ ಉರಾಲಾಗ್ ಗಡಾಯಿ ಕಲ್ಲ್
 ಬಾಯಿ ಬುಡ್ಪುಂಡು. ಜೋಕುಲು ಕಲ್ಲ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಸೇರ್ದೆರ್. ಕಾರ್ ಚೊಟ್ಟೆ ಆನೊರಿ
 ಉಲಾಯಿ ಪೋವಂದೆ ಪಿದಾಯೆ ಒರಿಪೆ. ಬಾಯಿ ಬುಡಿ ಗಡಾಯಿ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಬಾಯಿದ
 ಉಲಾಯಿ ಇತ್ತಿ ವಿಚಿತ್ರೊನು ಆನ್ ಊರುದಕುಲೆಗ್ ವಿವರೊ ವಿವರೊ ಆದ್ ಪನ್ನೆ.

ಆಯೆ ಕೊರ್ಪಿ ವಿವರೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿವರೊಲು ಬಿಚ್ಚೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು.

ರೈಕುಲೆನ ಬರವುದ ಈ ಕುಸೆಲ್‌ಡ್ ಕಂಬಳ, ಕೋಲ, ತಾಳಮದ್ದಳೆ, ಹರಿಕತೆ, ಸಕ್ತಿಕ್ಲಾ ದೆರ್ಪನೆ, ಊರ ತೋಡುಡಿತ್ತಿ ಮೀನ್‌ಲೆನ ನೂದು ಬಗೆತ ಚಾತಿಲು, ಉಂದೆತ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುಂಡು.

ಕಂಬ್ಬದ ಕೋಡಿಡ್ಲ್ ತಿರ್ಗಾದ್ ಬುಡ್ಡುನ
ಪುಡಿಪ್ಪುದ ಕಂಜಿಲೆ ಬೀಲೊಡು ಬಲಿಪ್ಪುನ
ಜನೊ ಓಟೊದ, ಕಾರ್ಚಾರ್ಡ್ ಬೂರುಂಡ
ಚಾರ್‌ನ ಮೈ ಚರ್ಮೊ ನೋವುನು ಮದತ್ತ್‌ದ್
(ಅಸೆನಿಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೊ ಜೋಗಿ ಪುಟ ೩೦)

ಮೂಲು ತುಳು ಬಾಸೆದ 'ಸುಯಿ'ನ್ ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ಕಾವೊ ಆತ್ ನೆಯಿನ ರೀತಿಡ್ ತೆರಿಯರೆ ಸಾದ್ಯೊ.

ಬರಾವುದ ಆರಂಬೊಡೆ ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ಪನ್ನೆರ್ 'ಪೊಸ ಪೊಸತ್ತನೆ ಪನಿಯರೆ ಎನಡ್ ಸಾದ್ಯೊ ಇದ್ದಿ. ಪೊಸತ್‌ಂದ್ ಪನ್ನೆನವು ಒವ್ವು ಅವು ನಿಕುಲೆ ಪನಿ. ಈ ಲೋಕೊಡು ಒರಿನವು ಪೂರಾ ಪರತ್ತೆ. ಎನ್ನ ಈ ಪದ್ಯೊ ಪರತ್ತೆಡೇ ಪರತ್ತೆ'.

ಆರ್ ಪಂಡಿನ ಈ ಪಾತೆರೊಲು ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತಾನ ಆರ್‌ನ ಪೂರಾ ಬರವುಲೆನ ವಸ್ತುದೃಷ್ಟಿಡ್, ಪಾತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಡ್, ಸತ್ಯೊ ಪಂಡ್‌ದಾಂಡಲಾ ಅಯಿನ್ ಪೂರಾ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿಡ್ ಸುಳ್ಳಾಪುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ ಕಾರಣೊ ಈತೆ. ಆರೆ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಕ್ಕುಳೆ ಬಂಜಿದ ಉಲಾಯಿದ ತಿರ್ಲ್ ತುಳು ಬದ್ಕಡ್‌ದಾಯಿನ. ಆರೆ ತುಳು ಬಾಸೆ ಕೈ ಬುಡಿ ಪರಾ ತುಳುವಾಂಡಲ ಅಪ್ಪೇ ಕಾರಣವಾದ್ ಅವು ಪೊಸತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ಅನುಭವೊದ ನಿಲೆಡ್ ಬತ್ತೆದುಂತುಂಡು.

'ಕುಜಿಲಿ ಪೂಜೆ' ಉಮರ್ ಖಿಯಾಮನ 'ರುಬಾಯತ್'ದ ಅನುವಾದೊ. ಈ ಬರಹೊದ 'ತರೆಬರವೆ' ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣೊ. ಉಂದೊಂಜಿ ಅನುಭವೊ ತತ್ವೊಲೆನ ತುಂಡು ಪದ್ಯೊಲೆ ಸಂಕಲನೊ. ತರ್ಕೊಬುದ್ಡಿ, ಇಂದ್ರಿಯ ಜ್ಞಾನೊದ ಪರಿಮಿತಿ, ಜನೊ, ಬದ್ಕಡ್ ದ್ವಂದ್ವೊಲೆನ್ ದಾಂಟುನ ಅನುವಾವದ ನಿಲೆ, ಅನುವಾವೊಡುಗುಲಾ ವೈಚಾರಿಕತೆಗೊಲಾ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾವಂದಿ ನಿಲೆಕ್ಕೆಲೆನ್ ಸೇರ್ಪಾವೊಂದು ಉಂಡು.

ಓಲು ವೈಚಾರಿಕತೆದ ಪೂರ್ತುದ ಬಿಲೆ ಉಂಡೋ ಅವುಲು ಅನುಭಾವೊ ಕಾವೊದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ವೈಚಿತ್ರೊಗಾದ್ ಮಾತ್ರೊ ಒಪ್ಪುನಿಯರೆ ಆಪುಂಡು.

ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ತತ್ವ ವಿಚಾರೊದ ರಚನೆದ ಮಟ್ಕಾಗ್ ಕೊರತೆ ಇತ್ತಿನ ಆ ಕಾಲೊಡು ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರೆನ 'ಕುಜಿಲಿ ಪೂಜೆ' ಆ ಖಾಲಿ ಜಾಗೆನ್ ದಿಂಜಾಯರೆ ಸಾಯೊ

ಮಲ್ತಾದಾಂಡ್.

“ನಿದೆರಿನವು ಯಾವುದೆ, ಪೋರ್ಲೆದಿಯೆ ಲಕ್ಕ್ ಬಲ’ ಪನ್ನಿನ ಕುಜಿಲಿ ಪೂಜೆದ ಸುರೂದ ಪದೊತ್ತ ಅಖೇರಿದ ಪಾದೊ ಎಚ್ಚರೊ ಮಲ್ತೊನು ತುಳು ಬಾಸೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ಎಚ್ಚರೊ ಮಲ್ತಿಲೆಕೊ ಆಪುಂಡು.

ಬದ್‌ಕ್ ಪನ್ನಿನ ಅಮೈತೊ, ಕಾಲೊ ಪನ್ನಿ ಕುಜಿಲಿಡ್ ದಿಂಜಿದುಂಡು. ನಮೊ ನರಮಾನಿಲು ಅಯಿತ ಚೀಪೆ ರುಚಿ ತೆರಿಯೊನೊಡು. ಉಂದುವೇ ಕುಜಿಲಿ ಪೂಜೆದ ತಿರ್ಲ್. ಈ ಬೂಕುಡು ನೂತ್ತ ಐವತ್ತರಡ್ ನಾಲ್ ಪಾದೊದ ಪದೊಲುಂಡು. ಬದೊಡಾಯರೆ ಬೋಡಿತ್ತಿನ ಆಲೋಚನೆಲು, ತತ್ವೊಲು, ಉಳಸುಳಿಕ್ಕುಲೆನ್ ತನ್ನ ಉಲಾಯಿ ಸೇರ್ಪಾವೊಂದು ಬದ್‌ದ್ ಕುರಿತಾಯಿನ ಗಟ್ಟಿ ನೆನೆಪುಲೆನ್ ತನ್ನ ಉಲಾಯಿ ಸೇರ್ಪಾವೊಂದು ಬದ್‌ದ್ ಕುರಿತಾಯಿನ ಗಟ್ಟಿ ನೆನೆಪುಲೆನ್ ತನ್ನ ಬಂಜಿದ ಉಲಾಯಿಡ್ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಉಂಡು. ಪೂರ್ತಿ ಬೂಕುನು ಓದ್‌ದ್ ಕೊರಿ ತೀರ್ಪು ಇಂಚಿ ‘ಬದ್‌ದ್ ದಟ್ಟಿ ಅನುಭವೊದ ಪದೊ ರೂಪೊದ ಜೋಡಿಂಚಿ’ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಪದೊಲುಲಾ ಅನುಬವೊ ದಿಂಜಿದ್ ತುಳು ಭಾಷೆದ ಮದಿಪು ದುನಿಪುನು ದೆರ್ತ್ ತೋಚಾವುಂಡು.

ತುಳು ಭಾಷೆದ ಸಹಜ ಲಯೊದ ಪೊರ್ಲು ತೂಲೆ

ಬದ್‌ದ್ ಮೂರ್ತೊನು ಚಬಿಪ್ಪರೆಗ್ ಈ ಗಳಿಗೆ

ಲೆಪ್ಪುಂಡವ ಸುಡ್ಕುರಿಗ್ ಬರ್ಪಿ ಗಳಿಗೆ

ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯೆರ್ ಪಾರ್ವರವ ಪೂಜಿದಾವುಡೆಕ್

ಅಯ್ಯೊ ಮುಕ್ಯೆರ್ ಬಲಪೆಕೊ ಅಮಲಮೂರ್ತೊ ಬೇಗೊ (೩೬ ಪುಟ)

ಅರಿತ್ತ ರುಣೊನುಲ ಆಯುಸೊದ ಬಾಗೊನೊಲಾ ಪಿನಿದೊಲಾ

ಎಚ್ಚಯರೆ ನಮೊ ಅತ್ತ್, ಯಿಪ್ಪೆರೆಲ ನಮೊ ಅತ್ತ್

ಅವು ತಗ್ಗೊಂಡ್, ಉಂದೇ ರಾಂಡೊಂದ್ ಪನ್ನಿ ದೂರವುದಾಯೆ

ಬಿದಿನ ತಿದ್ದುನಿ ಪಂಡೊಂಡ ಅವು ದಾನೆ ಪೊಚೆಂಟಿದ ಮಾಯಣನೊ

(ಪುಟ ೧೪೪)

ಕುಜಿಲಿ ಪೂಜೆ ಪುದಾರ್‌ದ ಈ ಬೂಕು ಅನುವಾದೊ ಕಾವೊ ಪನ್ನಿನೆಡ್‌ದ್ ರೂಪಾಂತರೊ ಪನ್ನಿನವೇ ಸರಿ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಪದೊದ ಬಾವನೆ ಮಾತ್ರೊ ಮೂಲ ಬೂಕುದ. ಒರಿನಾವು ತುಳುದಾವು. ಪದೊಡು ಬರ್ಪಿನ ನೀತಿ ಪಾತೆರೊ, ಕಾವ್ಯ ಗುಣೊ ಒಂಚೆಗೊಂಜಿ ಬಿರೇದ್ ಅವು ಮಲ್ಲ ಮನಸಾದಕುಲೆನ್ ತನ್ನಡೆಗ್ ಒಯಿಪುನಾವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣೊ.

ಯಸ್.ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟೆರ್ ಬರೆಯಿನ ‘ಇಂದ್ರಚಾಪ’ ಪನ್ನಿ ಕವನ ಸಂಕಲನೊ ಬುಕ್ಕೊ ಆರೆ ಕೆಲವು ಬುಡು ಪದೊಲೆನ್ ‘ಅಜ್ಜಬಿರು’ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್

ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಗಂಜಿ ಬೆಯ್ತಂಡೆಂಚಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೂಯರೆ ಒಂಜಿ ಉಣುಪು ಒತ್ತ್‌ದ್ ತೂಂಡ ಯಾರುಜ. ಮುಲ್ತದ ಅನುವಾದೊಲು ಆತೊಂಜಿ ಪ್ರಗರ್ತೆದ ನಿಲೆಡ್ ಉಂಡು. ಉದರ್ನೆಗ್ ಮೂಲೊಡು 'ನೀವೊಂದು ಸೀರೆ ನನಗಾಗಿ ತಂದಂತೆ' ಪನ್ನಿ ಪದೊದ ಅನುವಾದೊ ಕೇನಿ

ಅಂದೊಯೆ ಕೇಂಡರೊ ಕರಿಕತ್ತಲೆಗ್

ಎಂಕ್ ಕನವೊಂಜಿ ಕಟ್ಕಂಡ್ ಈರೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲುಡ

ಪೊಸ ಸೀರೆ ಕೊನತ್ತಿಲೆಕೊ

ಅಂಚನೊ - ಪೊರ್ಲಾಂಡ್ ಪಿರ ಇನಿ ಕಟ್ಟಡ್

ಐನ್ ಈ ತುತ್ತದ್ ತೆಲಿತ್ತದ್, ನಲಿತ್ತದ್ ಎನಡೊಪ್ಪ ಚೆತ್ತಿಲೆಕೊ

ತುಳುವ ಸಮಾಜೊದ ಸಂಸಾರ ಸಾರ ಸರ್ವಸ್ವೊನೇ ಈ ಪದ್ಯೊಡು ದುನಿಪ್ಪುನ ರೀತಿ ಪುಗರ್ತೆದವು ಅತ್ತಾ.

ಮಾಧವ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ ಬರೆಯಿನ 'ಜನ ಮಲ್ತ್' ತುಳು ನಾಟಕೊ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆನ್ ಸುರು ಮಲ್ತಂಡ್. ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್, ಕೆ.ಯನ್. ಟೈಲರ್ ಮೊಕುಲು ತುಳು ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆದ ಸುರೊದ ಕೊಂಡಿಲು. ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ್ ನಾಟಕೊನು ಬರೆಯಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಆಂಡ ಮಲ್ತಿ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕೊದ ತುಳು ಅನುವಾದೊ ಅಮೃತೆರ್ ಪಾಡಿ ಪಂಚಾಂಗೊನು ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತಂಡ್.

ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ೧೯೮೬ನೇ ಯಿಸವಿಡ್ ಬೆರಳೆಗ್ ಕೊರಳೆ ಬೊಕ್ಕೊ ಹೆಬ್ಬೆರಳು ಕನ್ನಡ ನಾಟಕೊಲೆನ್ ಆಧಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ತುಳುಡು 'ಶೂದ್ರೆ ಏಕಲವ್ಯೆ' ಪನ್ನಿ ನಾಟಕೊನು ಬರೆಯೆರ್. ಆರ್‌ನ ಈ ನಾಟಕೊ ಹೆಚ್ಚಾತ್ 'ಹೆಬ್ಬೆರಳು' ನಾಟಕೊನೆ ಆದರ್ತ್‌ದ್ ಉಂಡು. ಮೂಲೊಡು ನಾಲ್ ದೃಶ್ಯೊಲು ಇತ್ತಂಡ ಮೇರ್‌ನ ಅನುವಾದೊಡು ಐನ್ ದೃಶ್ಯೊಲು ಉಂಡು. ನಟಿ, ಸೂತ್ರಧಾರೆ ಪನ್ನಿ ಪೊಸ ಸೃಷ್ಟಿನ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾದ್ ನಾಟಕೊದ ವಿಷಯೊ, ಪಾತ್ರೊ ನಿರೀಕ್ಷೆಲೆಡ್ ಬದಲಾವಣೆ ಇದ್ದಿ. ಆಂಡ ಉಂದು ಮಾತ ಆಕಾರೊ ಪಡೆಯೊನುನೆ ತುಳು ಬದಾಕೆದೊಟ್ಟಿಗ್. ಈ ಪಾತೆರೊಗು ನಾಟಕೊದ ಸುರುವೇ ದನಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಆಯೆ ಉಂಬಿಯೆ, ಜೋಕುಲು ಪೊಂಚೆವುಲು, ಅವುಲಾ ಅತ್ತಂದೆ ಈ ನಾಟಕೊ ನಡಪುನ ಮಣ್ಣೊ ಪೂರಾ ತುಳುವೆರೆ ಮುಳಿತ್ತ ಇಲ್ಲೆ. ಅಯಿತ್ತ ನಿರೆ ಕರೆನ್ ಸೇರ್ಪಾಯಿನವು. ಆನಿದ ತುಳು ಮಣ್ಣೊದ ಶೂತ್ರ ವರ್ಗೊದ ಜನೊಕುಲೆ ಬದಾಕೆದ ಸತ್ಯ ಚಿತ್ರೊ ನಮ ಕಣ್ಣೆಗ್ ಕಟ್ಟುಂಡು.

ನಾಟಕೊದ ಪಾತ್ರೊಲೆಡ್ ಕೊಂಬ ಬಿರಲೆನ್ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೇನುನ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯೆ. ಅಯಿನ್ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾದ್ ಕೊರ್ಪುನ ಏಕಲವ್ಯೆ ಮೂಲು ತಪ್ಪುಗಾರೆರ್ ಆಪುಚೆರ್. ಆದರ್ಶೊಗು ಕೋತೊನುನಕುಲಾತ್ ತೋಜುಚೆರ್. ಕಾಲ ಚ್ಚಾನೊನು ತೆರಿಪ್ಪಾವುನೆಡ್

ಆರ್ಯ - ಅನಾರ್ಯರೆ ನಡುಟಿತ್ತಿ ಪಗೆತ ಪುಗೆ, ಮಗನ ಮಿತ್ತಾದ ಮೋಕೆನ್ ತೋಚಾವುನ
ಹಿರಣ್ಯಧನುನ ಪಾತ್ರೋ ಮಾತ ಸಮಾಚೋಗು ಮನದಿಂಚಾವುಂಡು. ಎಲ್ಯ ಮಲ್ಲೆ ಪನ್ನಿ
ವಿಷಯೋ ವಿಷಮತಲೆನ್ ತೆರಿಪ್ಪಾವುನೆಡ್ ಪೊಸ ಮಾದರಿ ಆಪುಂಡು.

'ಯಮನ ಸೋಲು' ನಾಟಕೋ, ಕುವೆಂಪು ಇಂಬೆರ್ದ 'ಯಮನ ಸೋಲು' ನಾಟಕೋದ
ಸೀದಾ ಅನುವಾದೋ. ಸಾವು ಬಾನೊಡು ಮೆಂಚುನ ಮಿಂಚಿ. ಸಾವಿತ್ತಿನ ಸರಳೊ ಪರಿಶುದ್ಧ
ಭಕ್ತಿ, ಆ ದಿವ್ಯತೆ, ಭವ್ಯತೆದ ಒಯಿಪ್ಪಾಟಿಗಿಗ್ ತಿಕ್ಕಾದ್ ಸೋಪುನ ಯಮನ ಕತೆನೆ 'ಯಮನ
ಸೋಲು'.

ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರೆಗ್ ಈ ನಾಟಕೋದ ಪ್ರತೀ ಪಾತ್ರದಾರಿನ ನರ - ನಾಡಿಲಾ
ಗುತ್ತಂಡು. ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ್ ಸಾವಿತ್ತಿನ ಪಾತ್ರೋನೇ ದೆತೊನುಕೊ. ತನ್ನಾಯನ ಮರಣೊ
ಎಲ್ಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಲೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಅಪಗ್ ಆಲ್ ಅಲೆ ಉಡಲ್ ಬೇನೆನ್ ಪನ್ನಿ
ರೀತಿ ತೊಲೆ.

ಮೂಡಾಯ್ ಮೂಡದೆಯ ಓ ಸೂರ್ಯ ಇನಿ ಬೆಳಗ್ಗಡ್

ನನ ಏನಿಗಾಲ ಉದಿಪ್ಪಂದಿಲೆಕೊ ಆವೊಡೊ? ಇನಿ

ಉದಿಪ್ಪುಲಾ

ಸಿರಿಯಣೆದ ಸುತ್ತರುಡು ಸುತ್ತನಾ ಓ ಕಾಲೊ ಚೆಕ್ಕೋ-

ಉರ್ಲಡ, ಉಂತವುಲ! ನನ ಏನಿಗಾಲಾ ಉರ್ಲೊಡ್ಚಿಂದಾಂಡ

ಇನಿ ಉರ್ಲು!

ಪುಟ್ಟು ಬಲಿಕ್ಕೆಡ ಲೆತ್ತ ಪನ್ನೆ! ಉಂತವುಲು! ದುಂಬೊತ್ತಡ

ಮುಟ್ಟು ಬತ್ತಂಡ ಪ್ರಲಯೊ

ಮೂಲೊಗು ಕಿಂಚಿತ್ತಾಲಾ ಕೊರತೆ ಬರಂದಿಲೆಕೊ, ತುಳು ತೆರಿನಕುಲೆಗ್
ಉಂದೊಂಜಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಚನೆ ಪನ್ನಿಲೆಕೊ ತೋಜುನ ಏತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲುಡ ಅನುವಾದೊ.

'ಕಾಬೂಲಿವಾಲಾ' ವಿಶ್ವಕವಿ ರವೀಂದ್ರರೆನ ಅವೇ ಪುದಾರಾದ ನಾಟಕೋದ
ಅನುವಾದೊ. ಶಾಶ್ವತೊವಾದ್ ಒರಿಪಿ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಬದ್ಕೊಗೊಂಜಿ 'ವಜ್ರ ಕವಚೊ' ಪನ್ಪನ
ಆಸೆ ತುಂಬಿ ನಾಟಕೊ.

ಪರ್‌ದೇಶಿ 'ಕಾಬೂಲಿವಾಲಗ್' ಮಿನ್ನು ಪನ್ನಿ ಆನನ ಮಿತ್ತ ಓಲಿದ್ದಿಯಾಂದಿ
ಮೋಕೆ. ಆ ಮೋಕೆದ ಒರತ್ತೆ ಏಪೊಗುಲಾ ಅರಿಪ್ಪುನವತ್ತ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯನ ನಂಬಿಕೆ.
ವಿಷ ಗಳಿಗಡ್ ಆಯೆ ಪದಿನ್ನೆನ್ ವರ್ಸೊ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪೋವೊಡಾಪುಂಡು. ಪಿರ ಬನ್ನಾಗ
ಕೇಸಿ ಲೋಕೊ ಬದಲ್‌ದಿಂಜಿ ಯಾನ್ ಎನ್ನಿತ್ತೆ. ಅತ್ತ, ಯಾನ್ ಒರಿಯೆ ಇನಿತ್ತ
ಲೋಕೊಡು ಬದಲಾವಂದೆ ಒರಿನಾಯೆ.

ಕಾಬೂಲಿವಾಲ ಮಿನ್ನುನ ನಡುಟಿತ್ತಿನ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಬದ್ಕೊಗ್ ಆದಾರೊ. ಈ

ಅಂಸೋನೇ ಆ ನಾಟಕೋದ ಪ್ರತಿ ಪಾತ್ರೋದ ಜೀವಂತಿಕೆಗ್ ಜೀವೋ ತುಂಬುನ ಸಕ್ತಿ. ಕಾಬೂಲಿವಾಲಾ ನಾಟಕೋ ಕಿನ್ಯ ಜೋಕುಲೆನ ಮನಸ್ಸ್ ಗೆಲ್ಬುನಾವು.

'ಪಡಿಲ್ ಪಂಪೆ' ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆನ ನನೊಂಜಿ ನಾಟಗೊ. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ವಿಜಯ ನಗರೊದ ಅರಸುಳು ಮೆರೆಯಿನ ಊರು ಇನಿತ್ತ ಹಂಪೆ. ಆನಿದ ಹಂಪೆ ಇನಿ 'ಪಡಿಲ್ ಪಂಪೆ' ಆತ್ಂಡ್. ನೆತ್ತ ವಿಷಯೊಟು ವಿಷಾದೊಗ್ ಸಂದಿನ ಕೃತಿಕಾರೆ ಆ ವಿಷಾದೊನೆ ಈ ನಾಟಕೋದ ವಸ್ತುಂದು ಗೆತೊಂದರ್. ಈ ನಾಟಕೋ ರಚನೆ ಆವೊಡಾಂಡ ಇತ್ತಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಲ್ ಕೃತಿಕಾರರ್ ಕೃತಿ ಆರಂಭೊದ ರಡ್ ಪಾತೆರೊಡು ಪಂಡೊಂದರ್. ವರ್ತಮಾನೊದ ಹಂಪೆನ್ ತೂಯಿನಗ ಆರೆಗಾಯಿನ ಬೇನೆ ಬೇಸರಿಕೆನ್ ಈ ನಾಟಕೋದ ರೂಪೊಡು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊರ್ತರ್.

ಈ ನಾಟಕೋ ಆರೆನ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಚನೆ ಅತ್. ನೆತ್ತ ಮೂಲೊ ಯಂ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿಲೆನ. 'ನಾಗರಿಕ' ಪನ್ನಿ ನಾಟಕೋ ಆದುಂಡು. ನಾಗರಿಕ ನಾಟಕೋದ ಮೂಲ ಕತೆತ ಚೌಕಟ್ಟ್ ದೀವೊಂಡಲಾ ಐತ ಉಡಾಲ್ ದಿಂಜಿದಿನಿ ಮಾತ್ರ ತುಳುತ ಪಂಡ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆನ ಸತ್ಯೊ - ತಿರ್.

'ಪಡಿಲ್ ಪಂಪೆ' ಹಾಳ್ ಹಂಪೆದ ಹಾಳ್ ಸಂಗತಿನ್ ಪನ್ನುನವೆ ಆದುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಈ ನಾಟಕೋದ ಜಗತ್ ಹಾಳ್ ಹಂಪೆ. ಹಾಳಾದ್ ಪೋಯಿ, ಐಶ್ವರೊದ ಒಡಲಾದಿತ್ತಿನ ಹಂಪೆನ್ ನನೊರ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದ್, ಈ ನಾಟಕೋದ ಬುದ್ಯಂತೆ ಪಾತ್ರೊ ಉಂತಾಬೆ. ಇಡೀ ನಾಟಕೋ ಬುದ್ಯಂತೆ ಪನ್ನಿ ಪಾತ್ರೊದ ಮೂಲಕೊ ವಿಸ್ತರಿಸೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ವರ್ತಮಾನದ ಎಚ್ಚರೊದ ನೆಲೆಟ್ ಬುದ್ಯಂತನ ಪಾತ್ರೊ ಇತ್ಂಡ ಗತಿದಾಂತ ಪೋಯಿ ವೈಬೋಗದ ಕಾಲೊದ ನೆನಪುಡೆ ಮತಿದಾಂತೆ ಆದುಪ್ಪನ ಪುರೋಹಿತೆ ವರ್ತಮಾನೊದ ಅಲ್ಪತನೊದ ಪ್ರತೀಕ ಆದುಲ್ಲೆ. ರುಸಿಕುಲು, ಮದೆತ ಪಾತೆರೊ, ಯಮೆ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರೆಕುಳೆ ಪಾತ್ರೊಳೆ ಮೂಲಕೊ ಒಟ್ಟಾದ್, ವರ್ತಮಾನ, ಪುರಾಣೊ, ಇತಿಹಾಸ ಮಾತಲ ನಮ್ಮೆದ್, ಬತ್ತದ್ ನಿಲೆಪೊ. ಇಡೀ ನಾಟಕೋದ ತಂತ್ರೊನು ನೆನಪುಗು ಕೊನರುಂಡು. ಈ ಆಟಕೋದ ಬುದ್ಯಂತೆ ಬೊಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರೆನ ಪಾತ್ರೊಳು ಶ್ಮಶಾನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ದ್ವಾಪರ ಬೊಕ್ಕ ಕಲಿನ ಪಾತ್ರೊಳೆನಂಚನೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಪೊ.

ಕೆಲವೆರೆಗ್ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತೆ ಬುದ್ಯಂತೆ ಮರ್ಲೆಂದ್ ತೋಜಿನವು ಮುಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ವ್ಯಂಗ್ಯೊಂದೆ ಪನೊಲಿ. ಉಂದು ವಿಷಾದೊದ ಸಂಗತಿ ಉಂದೆ ವಿಷಾದೊನೆ ಇಡೀ ನಾಟಕೋದ ಉಡಲ್ ಪರಿತೊಂದುಪ್ಪುನ 'ವಸ್ತು' ಸಂಗತಿ. ಈ ಪರಿಭಾವನೆದ ವಸ್ತು ವಿಷಯೊನು ನಾಟಕೋ ಸರಿಯಾಯಿ ರೀತಿಟ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸುರೂದ ಕಾದಂಬರಿ ೧೯೩೬ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಯಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿಯೆರ್ ಬರೆಯಿನ 'ಸತಿಕಮಲೆ' ಕಾದಂಬರಿ. ಅಯಿಡ್ ಬೊಕ್ಕೊ ತುಳು

ಬಾಸೆಡ್ ಬತ್ತಿ ಕಾದಂಬರಿ ಪಂಡ್ಂಡ ೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಬತ್ತಾನ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆ ಬರೆಯಿನ ರಡ್ಡ್ ತುಳು ಕಾದಂಬರಿಲು. ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರೆ ಚೋಮನ ದುಡಿ, ನಿರಂಜನೆರೆ ಚಿರಸ್ಮರಣೆ 'ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು' ಆದ್ ಅನುವಾದೊ ಆತ್ ಬತ್ತಂಡ್.

ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆ ಅನುವಾದೊಗಾತ್ರ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತಿನ ರಡ್ಡ್ ಕಾದಂಬರಿಲುಲಾ ಮೂಲತಃ ಪ್ರಗತಿಪರ ಧೋರಣೆದವು. ಈ ಬೂಕುಲೆನ್ ಆರ್ಥಾಯಿನೆಡೆ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆ ಮನಸ್ಸಿತಿ ಅರ್ತೊ ಆಪುಂಡು. ಜತೆಡ್ ಅಯಿನ್ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಚೋಕುಲೆಗ್ ಪನೊಡು ಪನ್ನುನ ಆಸೆ ಆರೆಗ್ ಇತ್ತಂಡ್. ಈ ರಡ್ಡ್ ಕಾದಂಬರಿಲೆ ಕುರಿತಾದ್ ವಿಮರ್ಶಕೆರ್ ಮಸ್ತ್ ಪಾತೆರೊ ಪಂತರ್, ಬರೆತೆರ್. ಸ್ವತಃ ಕಾರಂತೆರೆ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊ 'ಚೋಮೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಗೆ, ಆಯನ ಸಮಸ್ಯೆ ತುಳು ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಜೀವಂತವಾದುಪ್ಪುನ ಸಮಸ್ಯೆ. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವಸ್ಥಾಂತರರೊಳೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನವು. ಕಾದಂಬರಿದ ಕ್ಷೇತ್ರೊ ಪುತ್ತೂರು ಬೊಕ್ಕ ಘಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಕಳಸೊ. ಈ ಪ್ರದೇಶೊಡು ಪಾತೆರ್ ಬಾಸೆ ತುಳು. ಇಂಚಾದ್ ಅನುವಾದೊಗು ಕನ್ನಡೊದ್ದು ತುಳು ಸಾಜವಾಯಿನ ಭಾಷೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ಕೊರ್ತೆರ್ (ತುಳು ಚೋಮನ ದುಡಿತ ಮುನ್ನುಡಿ).

ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ಕಾರಂತೆರೆ ಪಾತೆರೊಗು ಮಗುರುತ್ತರೊ ಕೊರೊಂದು ಪಂತರ್ 'ನೆನ್ನ್ ಯಾನ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಬಾಸೆಡ್ ಅರಿದೇ ಪೋಪುನ, ಪೋಯಿನ, ನಾನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕಂದಿನ ಡಾ. ಕಾರಂತೆರೆ ಉಡಲ್ಡ್ ತುಡಿತ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಚೋಮನ ದುಡಿತ್ತ ಸಬೊ ಆರೆ ಬರವುದ ಇಡೆಟ್ ದೆಂಗ್‌ದಿತ್ತಿನ ತುಳು ಶಬ್ದ ಸಂಪೊತ್ತುಡು ನುಡಿಕ್ಕಲ್‌ಲೆನ್ ಎಂಕ್ ತೆರಿಲೆಕ್ಕೊ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ತೆ ಆತೆ' (ತುಳು ಚೋಮನ ದುಡಿ ಅರ್ಪಣೆ)

'ಚೋಮನ ದುಡಿ' ಕಾದಂಬರಿನ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ತಿನ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಪಡಿಕ್ಕಲ್ ಬರೆಪ್ಪೆರ್ "ಚೋಮನ ದುಡಿತ ಚೋಮೆ ಬತ್ತಿ ಬಂಜೊನು ಪುಟ್ಟು ಪದ ಮಲ್ಪುನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ" ಈ ಪಾತೆರ ಅರ್ತೊ ದಿಂಜಿನವು (ಪನಿಯಾರ ಪುಟ ೨೧೫, ೧೯೮೦. ಸಂ. ಡಾ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ). ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿಡ್ ಬರಿ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರೊಲ, ನಡತ್ತನವೇ, ನಡಪ್ಪೊಡಾಯಿನವೇ ಪನ್ನಿ ರೀತಿಡ್ ನಿರೂಪಣೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಪೂರಾ ವಾ ಪಂಚಾಂಗೊದ ಮಿತ್ತ್ ಒಯಿನ್ ಆದರಿಡ್ ಉಂತುದುಂಡು ಪನ್ನಿನವು ಕಾದಂಬರಿದ ಅಖೇರಿಡ್ ಬರುಪುನ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಬೊ ನಂಕ್ ತೆರಿಪಾವುಂಡು. ಸ್ವಂತೊಗು ಬೆನ್ನಿದ ಭೂಮಿನ್ ಪಡೆದ್ ಬೆನ್ನಾಲೆ ಆವೊಡು ಪನ್ನಿ ಆಸೆ ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ತೀರಂದೆ, ಸಮಸ್ಯೆಲೆನ ಸುಳಿಟ್ಟೇ ಮುರ್ಕಾದ್ ಚೋಮನ ಜೀವೊ ಪೋಪುಂಡು. ಈ ಪೂರ್ತದ ವಿವರ್ಣೆ ಓದ್ಲೆ. "ನಾಯಿನ್ ಆಪೆದ ಪುಡೆಕ್ ನೂಕುದು ಬೊಳ್ಳೆ ಬೊಟ್ಟೊ ನೂರ್ದು ಆಂಜುನ ತಿಂಗೊಲ್ ಬೊಳ್ಳುಗು ಕಣ್ ಬುಡುದು ಬುಲಾದ್ ತೂಪಲ್ ದಾದೆನ್? ಮನಿಪ್ಪಂದೆ, ಮೆದ್ಕಂದೆ ಉಲ್ಲಾಯಿನ ಚೋಮನದ ಶರೀರೊದ ದೂಪೆನ್.

ತರ್ಕ್ ಪತ್ರಿ ದುಡಿ, ದೆರ್ತ್ ಪತ್ರಿ ಬಾಗೋಲು, ಒಯ್ತ್ ಬುಡಿ ಪೂಂಬೆ ಕೋಲು ದಿಂಜಿದಿ ದರ್ಸನೊದ ಸರೊ ಇತ್ತಿನವು ಮಾತಾ ಇತ್ತಿಲೆಕೊ ಇತ್ತಿನಂಚನೆ ಇತ್ತಿನವುಲೆ ಉಂಡು.

ಅರಿಪ್ಪಿ ಬೆಗರ್ ಆಚ್‌ದಿಜಿ. ದೊರಿಪ್ಪಿ ಕಣನೀರ್ ಮಾಜಿದಿಜಿ. ಆಂಡ ಚೋಮೆ ಮನಿಪ್ಪುಚೆ, ದುಡಿ ದುನಿಪ್ಪುಜಿ ಅಯ್ಯೋ'

ಕಾದಂಬರಿ ಬೇಜಾರೊಡು ಮುಗಿಪುಂಡು. ಇನಿತ ಸಮಾಚೊದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗ್ ಈ ಬೇಜಾರೊ ಒಂಜಿ ಎಚ್ಚೆರಿಕೆ ಮಾತ್ರೊ. ಕಾದಂಬರಿಡ್ ಈ ಸಮಸ್ಥೆಗ್ ಪರಿಹಾರೊ ತೋಜುಜಿ. ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ಅರ್ಪಣೆಡ್ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊ ಕಾದಂಬರಿನ್ ಓದ್‌ದ್ ಮುಗಿಪುನಾಗ ಸತ್ಯೋನೇ ಆದ್ ಎದ್‌ರ್ ಉಂತುಂಡು. ತುಳು ಭಾಷೆದ ಒಂಜಿ ಸ್ವತಂತ್ರೊ ಕಾದಂಬರಿಯೋ ಆದ್ ಈ ಅನುವಾದೊದ ಕಾದಂಬರಿ ಬದಲಾಪುಂಡು.

ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಬರಹಗಾರೆ ನಿರಂಜನೆರೆ ಚಿರಸ್ಮರಣೆ ಆರೆ ಬರಹೊಲೆಡೇ ಮಲ್ಲ ಮಣೆ ಪಡೆಯಿನವು. ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ಉಂದೆನ್ 'ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು' ಪಂಡ್‌ದ್ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತೆರ್. "ಈ ಕಾದಂಬರಿಡ್ ಬರ್ಪಿ ಪಾತ್ರೊಲು ನಂಬೂದಿರಿ, ನಂಬಿಯಾರ್ ಅವು ಖಿಳ ಪಾತ್ರೊಲು. ಮಾಸ್ತೆರ್, ಅಪ್ಪು, ಚಿರಕುಂಡೆ ನಾಯಕೊ ಪಾತ್ರೊಡು ಮೆರೆಪ್ಪೆರ್. ಕೆಯ್ಯೂರುದ ಬೆನ್ನಿ ಜನೊತ್ತ ಬಿಸ್‌ದಿಗೆದ ಕತೆನೇ ಕಾದಂಬರಿದ ವಿಷಯೊ. ಈ ಕಾದಂಬರಿದ ಮೂಲ ಸಮಸ್ಥೆ, ಒಂಜಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಥೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಮಸ್ಥೆ ಆದ್ ಬದಲುನವು. (ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಪಡಿಕ್ಕಲ್ ಪರಿನಾಯ ಪುಟ ೨೧೭ - ೧೯೮೮, ಸಂ. ಡಾ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ) ಉಂದೆತ ರೂಪೊಡುಪ ಒಂಜಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಕ್ತಿ ಅಯಿನವೇ ಆಯಿ ರೂಪೊ ಪಡೆಯನೆನ್ ದುಂಬೊತ್ತುದು ತೋಜಾವುಂಡು. ಕಾದಂಬರಿದ ಅಕೇರಿಡ್ ಸಂಕೇತ ರೂಪೊಡು ಬರ್ಪುನ ರಡ್ಡ್ ಕುಕ್ಕುತ ದಯಿಕ್ಕುಳು ಈ ಅಂಶೊನು ದೆರ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾವುಂಡು. ಕೆಯ್ಯೂರುದ ಬಿಸ್‌ ಬಂಟೆರೆ ಜೀವೊ ಪಾಶಿದ ಕಂಬೊಡು ನೇಲುನ ಪೊರ್ತುಡು ಬರ್ಪಿ ಈ ಪಾತೆರೊಗು ಗಮನೊ ಕೊರೊಡು.

'ಅವುಲು ಮಾಸ್ತೆರ್ ನಡ್ಡಿ ಕಾಟ್‌ಕುಕ್ಕುದ ರಡ್ಡ್ ಮರಕ್ಕುಲು ಇರ್ವತ್ತೆನ್ ಜವನ್ನೆರೆ ಲೆಕೊ ಲಕ್ಕಾದ್ ಉಂತುದು ಪಲೊ ಬುಡ್ಡು ಇತ್ತೊ. ಉಂದೆನ್ ಕಡ್ಡ್ ಪಾಡಿಂದ್ ನಂಬಿಯಾರ್ ಕೆಲಸದಕ್ಲೆಗ್ ಪಂಡೆರ್' (ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು ಪುಟ ೩೪೩ - ೪೪ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಲೆನ ಅನುವಾದೊ)

ಲಡಾಯಿ ನಡತೊಂದಿಪ್ಪುನಗನೆ ಸಯಿಯಿ ಬಂಧುಳು ಪಿರ ಒರೊ ಬರೊಡು ಪನ್ನುನವು ಬರೆಯಿನಾರೆನ ಆಸೆ. ಕಾದಂಬರಿಡ್ ಬರ್ಪಿ ಈ ಆಸೆದ ಪಾತೆರೊಲು ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ಮಲ್ತಿ ಅನುವಾದೊದೊಟ್ಟಿಗೆ ಮೂಲೊ ಬರಹೊನುಲ ಸೇರ್ಪಾದ್ ಓದೊಡು. ಅಪಗನೆ ಈ ಅನುವಾದೊದ ಜೀವಂತಿಕೆನ್ ತರಿಯೊನಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯೊ.

ಮೂಲ : ಈ ನಾಡಿನ ವೃದ್ಧ ನಾಯಕ ಮಾತಾಡುತ್ತಾನೆ.

ದೇಶ ಬಾಂಧವರೆ, ಆ ವೀರ ಬದುಕಿನ ಅಮರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ತಾನೇ ನಾನು ಆಡಬಲ್ಲೆ? ಅವರ ಕನಸ್ಸನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನನಸುಗೊಳಿಸುವ ಭಾರ ನಮ್ಮದು. ನಿಮ್ಮ ಸ್ಮೃತಿಪಟಲದಲ್ಲಿ ಕಯ್ಯೂರು ವೀರರ ಸ್ಮರಣೆ ಚಿರಕಾಲ ಹಸುರಾಗಿರಲಿ, ಬದುಕಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಆ ಸ್ಮರಣೆ ತಿಳಿವು ನೀಡುವ ಬೆಳಕಾಗಲಿ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಬಾಂಧವರೆ ಬನ್ನಿ. ಜನ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಸ್ವರ ಸೇರಿಸೋಣ (ಚಿರಸ್ಮರಣೆ ಪುಟ ೨೭೪, ನಿರಂಜನ ೧೯೮೧).

ಅನುವಾದೋ :

ಈ ಊರುದ ಹಿರಿಯಾಯೆ, ರೈತರೆ ಗುರಿಕ್ಕಾರೆ ಪಾತೆರ್ವೆರ್

ಒಪ್ಪು ಪುಟ್ಟಿನ ಊರು, ಪರವೂರುದ ಎನ್ನ ಇಷ್ಟೆರೆ, ಈ ಊರುಗಾದ್ ತೀರ್ಪೋಯಿ ಆ ಬರ್ಸೆರ್ ಒರಿತ್‌ದ್ ಪೋಯಿ ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು ಅತ್ತಾಂದೆ ಯಾನ್ ದಾನೆ ಪನೋಲಿ? ಅಕುಲೆ ಕನೊನು ಸತ್ಯ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊ ನಿಕುಲೆನ. ನಿಕುಲೆನ ನೆನಪುಡು ಕಯ್ಯೂರುದ ವೀರ ಬಂಟೆರೆ ಕೆಲಸೊ ಮಾಜಂದೆ ಒರಿಯಾಡ್. ಬಾರ್ಡ್ ಬದುಕುನ ಸಾದಿಡ್ ನಿಕುಲೆಗ್ ಗ್ಯಾನೊ ಕೊರ್ಪಿ ಬೊಲ್ಪಾವಡ್. ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಇಷ್ಟೆರೆ ಬಲೇ, ಜನೊಕುಲು ಜೈ ಪನ್ನುನ ಕೇನುಂಡತ್ತ. ನಮೊಲಾ ನಮ್ಮ ಸ್ವರೊ ಸೇರ್‌ಸಾಗೊ (ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು, ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ).

ನಿರಂಜನೆರೆ ಕಾದಂಬರಿಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಆಶಾವಾದೊನು ತುಂಬೋಂತೆ ಮುಗಿಪ್ಪುನೆ. ಆರೆ ಮೃತ್ಯುಂಜನ ಕಾದಂಬರಿದ ಅಕೇರಿದ ಪಾತೆರೊ, 'ಕತ್ತಲೆ ಕರೀಂಡ ಬೊಲ್ಪು ಆಪೊಡೆ' ಈ ಪಾತೆರೊಲ ಆಶಾವಾದೊದ ಸಂಕೇತೊ.

'ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು' ಕಾದಂಬರಿ ನಿರಂಜನೆರೆ ಮೂಲ ಕಾದಂಬರಿದ ಆಶಯೊಗು ಬಾಧೆ ಆವಂದಿ ಲೆಕೊನೆ ಅನುವಾದೊ ಆತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ತುಳು ಬಾಸೆದ ನುಣುಪು ವಯ್ಯಾರೊ, ದುನಿಪು, ಈ ಕಾದಂಬರಿಡ್ ನೆಗತ್ತ್‌ದ್ ತೋಚ್‌ದ್‌ಜಿಂದಿ ಪನೊಡಾಪುಂಡು. ಆಂಡ ಚೋಮನ ದುಡಿಟ್ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪೋರ್ಲು, ದಿಂಜಿದಿ ಸಾರೊ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಿಯರೆ ಕಾರಣೊ 'ಚೋಮನ ದುಡಿ'ತ್ತ ಮೂಲಭೂಮಿಕೆ, ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಸಮ್ತಂದೊ ಪಟ್ನಾವು, ಚಿರಸ್ಮರಣೆ ನಡತ್ತ್‌ದ್ ಕಾಲೊ, ಅಯಿತ್ತ ನಿಲೆ ಬೇತೆ ಊರುದವಾಯಿನವು ಆತಿಪೊಡು.

ಕೆದಂಬಾಡಿಯೆರ್ ಅನುವಾದೊಗು ಬೋಡಾದ್ ಆರ್ಥಾಯಿನ ಬೂಕುಲು ಚೋಮನ ದುಡಿ, ಚಿರಸ್ಮರಣೆ, ಶೂದ್ರ ಏಕಲವೈ. ಉಂದೆತ ಮೂಲೊನೆ ಪ್ರಗತಿಪರ ದೋರಣೆ, ಬದಲಾವಣೆ ಬಯಕ್ಕುನವು. ಸಮಾಜೊಡು ಅವಕಾಶೊಡ್ ದೂರವಾದ್ ಬದ್‌ಕುನ ಈ ವೊರ್ಗೊದ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರೊಲೆನ್ ತೊಚ್ಚಾವುನ ಒಂಜಿ ಸಾದಿದ ಲೆಕೊ ತೋಜುಂಡು.

ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ಆರೆನ 'ಅನುವಾದೊ ಕೃತಿ'ಕುಲೆಗ್ ಸರಿ ಪೋಪುನಂಚಿನ
ಪಾತೆರೊನೊಂಜಿ ಪನ್ನೆರ್

ಅನುವಾದ ಆಂಡ ಬಿಲೆ ಐಕ್ ಕಡಮ್ನೊನೊ

ಓದ್ ತೂಯಂಡ್ ತೆರಿವು

ಕಡೊ ಆದ್ ಕೊನತ್ತಿನ ಮಡು ಪರಿ ಕಮ್ಮತ್

ಕಡ್ತಂಡ ಮಗುರುಚೊ ಮಲ್ಲ ಮರ

(ಕೆದಂಬಾಡಿ ೧೯೮೩, ಚೋಮನ ದುಡಿ, ಅರ್ಪಣೆ)

ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ನ ಅನುವಾದೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಓದ್ ನಕುಲೆಗ್ ಆರೆ ಈ ಪಾತೆರೊ
ಸತ್ಯೊಂದು ತೆರಿಯುಂಡು. ಕಾವ್ಯೊದ ವರ್ಣನೆಡಾವಡ್, ನಾಟಕೊದ ಪಾತ್ರೊಲೆನ
ಪರಿಪೋಷಣೆಡಾವಡ್, ಅಯಿತ್ತ ಪಾತೆರೊ ಕತೆಟ್ಟಾವಡ್, ನೀತಿ ತತ್ವೊಲೆನ್ ಪನ್ನಗಾವಡ್,
ಕಾದಂಬರಿಲೆಡ್ ಬರ್ಪಿ ಘಟನೆಳು, ಅಯಿನ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಪಿಲೆಕೊ ತೆರಿಪಾವುನ ರೀತಿ
ರಿವಾಜಿಡಾವಡ್ ಅವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಬರಾವುಲೆ ಪಂಡ್ ಪನ್ನೊ.

ತುಳು ಬದ್ಯಾಗೊಂಜಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಉಂಡು. ಆ ಬಾಷೆದ ಬಲೊನು
ಸೇರ್ಪಾವೊನುನೆ ಅಯಿತ ದುನಿಪು, ಮದಿಪು, ನುಡಿಕಟ್ಟ್, ಗಾದೆ ಪಾತೆರೊ ಉಂದೇನ್
ಬೋಡುತ್ತಿನಾತ್ ಜೋಡ್ನಾತ್ ಪೊಸ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಸುಬುಗಾರಿಕೆ' ಪನ್ನನೆನ್
ತನ್ನವಾತ್ ಮಲ್ಲೊನಿಯರೆ ಆರೆಗ್ ಸಾದ್ಯವಾತ್ಂಡ್.

ಈ ರೀತಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗ್ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ಡ ಇತ್ತನ ವಿಶೇಷ ಪ್ರತಿಭೆ ದಾದವು?
ಆರ್ ಬರೆಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತನೆನೆ ಆರೆನ ಅಚ್ಚೊನೆ ವರ್ಷೊಡು. ಈ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಯೊದ
ಮಾಮಲ್ಲ ಅವಧಿಡ್ ತುಳುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರೊನು ಆರ್ ಅಭ್ಯಾಸೊ ಮಲ್ತಿ ಕ್ರಮೊನೆ
ಈ ಪ್ರತಿಭಾ ವಿಶೇಸೊಗು ಕಾರಣೊ ಪಂಡ್ ಪನ್ನೊಲಿ. ಉಂದು ಆರೆಗ್ ಓದ್ ತೆರಿವು
ಬತ್ತನಾವು ಅತ್ತ ಆರೆ ಬದ್ಯಾನ ರೀತಿಡ್ ಬತ್ತಿನಾವು.

ಟಿಪ್ಪಣಿ : ಮೂಲೊ - ಶ್ರೀ ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೊರು ನೆಹರೊ ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜು,
ಸುಳ್ಳ ಇಂಬೆರ್ ಬರೆತಿನ 'ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಗಳ ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಸಮೀಕ್ಷೆ.

ರೈಕುಲೆನ ನೆಂಟರಿಷ್ಟೆರ್, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಪುಟ್ಟಿನಕುಲು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಲತ್ತನಕುಲೆನ ಪರಿಚಯೊ
ನಿಕುಲೆಗ್ ಮಲ್ಪಿಯರೆ ಪ್ರಯತ್ನೊ ಮಲ್ತದ್ ತೆರಿಪಾದೆ. ಆಂಡ ಆರ್ ಪುಟ್ಟಾಯಿ
ಜೋಕುಲೆನ, ಅಕುಲೆ ಅಕುಲೆನ ಗುರ್ತೊ ಮಲ್ತದ್ ಕೊರ್ರೆ. ರೈಕುಲು ತನ್ನ ಜೋಕುಲೆನ್
ಬಲಪಾಯಿ ರೀತಿ, ಸಾಂಕ್ ನ ರೀತಿನ್ ಸರಿಯಾದ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಬರೆಪುನ ತಾಕತ್ತ ಎನಡ
ಇತ್ತುತುಂಡ ಅವ್ವೊ ಒಂಜಿ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿ ಆವು. ಬಾಲೆನ್ ತೊಟ್ಟಿಲ್ಡಾ
ಪಾಡ್ ಆರ್ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತಿನ ಜೋಗುಳ ಪದೊ

'ಜೋ ಜೋ ಕಂದ ಜೋರು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡು

ಬೇಗ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹೋದ್ರೆ ನಾಳೆ ಕೊಡುವೆ ಬೆಲ್ಲ'

(ಜೋ ಜೋ ಬಾಲೆ ಚೋರು ನಿದ್ರೆ ಮಲ್ಲು

ಬೇಕ ಜೆತ್ತಾದ್ ನಿದ್ರೆ ಮಲ್ತಂಡ ಎಲ್ಲೆ ಕೊರ್ಪೆ ಬೆಲ್ಲ)

ಈ ಪದೊನು ಜನ್ನೊಡು ಮದಪ್ಪುನಾವತ್ತ.

ಬಾಲೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ದಾದ್ ದಿತ್ತಿನ ಪೂರ್ತು ರೈಕುಲು ಇಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತಿನ ದಿನೊಕ್ಕುಳು ರೈಕುಲು ತೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸರಪಣಿನ್ ಬುಡುನಾರತ್ತ. ಆರ್ ಚೋಕುಲಾಟಗೆದ ದಿನೊಕುಲೆ ಎಂಕಲೆನ್ ತೂಯಿನ ರೀತಿ, ಸಾಂಕನ ರೀತಿ ನೆನೆಪುನಾಗ ನನ ಒರೊ ಅಪ್ಪನ ಜಕ್ಕಿಲ್ದಾಡ್ ಬಾಲೆ ಆತ್ ಚೆಪ್ಪನ ಯೋಗೊ ಬರೊಡಪ್ಪಾಂದ್ ಪಂಡ್ ಪಂಡ್ ದೇವರೆಡ ನೆಚೊನುಕೊ ಪಂಡ್ ಆಪುಂಡು.

ನನ ಒಂತೆ ಪೂರ್ತು ಆರ್ ರೈಕುಲತ್ತ. ಎಂಕುಲೆನ ಅಪ್ಪ. ಆರೆನ ಕೊಪೊ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ. ಅಂಚನೇ ಆರ್ ಪೆಟ್ಟಾದ ರುಚಿಲಾ ಮಸ್ತ ಬೇನೆದ. ಅಂಡ ಪೆಟ್ಟಾ ತಿಂದ್ ಎಂಕಲೆ ಬೆರಿತ ಸೂ ಮಾಜುನ ದುಂಬೇ ಆರ್ ತೋಜಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಕೊಂಡಾಟೊದ ಮಿತ್ತ್ ಆ ಪೆಟ್ಟಾ ಎಂಕಲೆಗ್ ವಾ ಲೆಕ್ಕೊದಾವುಲಾ ಅತ್ತ.

ಅಪ್ಪನ ಪೆಟ್ಟಾಲಾ ಮಲ್ಲವು, ಕೋಪೊಲಾ ಮಲ್ಲವು. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಆರ್ ತೋಜಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಕೊಂಡಾಟೊ ಮಾಮಲ್ಲವು. ಅಪ್ಪನ ಈ ದುರ್ಬಲತೆ ಅಪಗನೆ ಎಂಕುಲು ತೆರಿಯೊಂದಿತ್ತೊ. ಅಯಿತ ಲಾಬೊಲ ಪಡೆಯೊಂದಿತ್ತೊ. ಇನಿ ಎಂಕುಲೆಡ ಪನೀತಾಂಡಲ ಧೈರ್ಯ, ಸಾಹಸೊದ ನಿರಲ್ ಇತ್ತಂಡ ಅವು ಎಂಕುಲೆ ಅಪ್ಪನ ಪೆಟ್ಟಾದ ರುಚಿತ ಗುರುತೊಂದು ಪನೊಡು.

೧೯೮೩ನೇ ಯಿಸವಿದ ಒಂಜಿ ದಿನೊ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮೊದ ಸುಹಾಸೊಡ್ ದಿತ್ತಿನ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರೆನ್ ಬೇಟಿಯಾಯರೆ ಪೋದಿತ್ತೆ. ಅಪ್ಪ ಅನುವಾದೊ ಮಲ್ತಿ ಆರೆ 'ಚೋಮನ ದುಡಿ' ತುಳು ಬೂಕುಗು, ಮುಖಪುಟೊನು ಡಾ. ಕಾರಂತರೆ ಬುಡ್ಡಾದ್ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಡ ಆರೆ ಪುದಾರ್ನ್ ಬಜೀ 'ಕಾರಂತ' ಪಂಡ್ ಪಂಡ್ ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ಡಾ. ಕಾರಂತ ಪಂಡ್ ಬರೆಯರೆ ಮರತ್ತದಿಪ್ಪೊಡು. ಡಾ. ಕಾರಂತ ಪಂಡ್ ಬರೆಯರೆ, ಆರೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯರೆ, ಅಪ್ಪನ ಪಾತೆರೊದ ಲೆಕೊ ಆರೆ ಆಡೆಗ್ ಪೋತಿತ್ತೆ. 'ಎಂಚ ಬೋಡಾಂಡಲ ಬದಲೊನೊಳಿ. ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಗ್ ಆ ಮಟ್ಪ್ಪಿಗ್ ಪೂರಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊರ್ತೆ' ಪಂಡ್ ಬಾಯಿ ಪಾತೆರೊಡ ಆರ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರಿನವು ಎಂಕ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಯಿಚಿ. ಬರವುಡೆ ಕೊರೊಡುಗೆ ಪಂಡ್ ಒತ್ತಾಯೊ ಮಲ್ತನಗ 'ಅಪ್ಪಗ್ ಮಸ್ತ ಪೋಡಿಪುವನಾ' ಪಂಡ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಅಂದ್ ಪಂಡೆ. ತೆಲಿತ್ತೆರ್. ಬರವಣಿಗೆಡ್ ಆರೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತಿಕ್ಕಂಡ್. ಉಂದು ಅಪ್ಪಗ್ ಎಂಕುಲು ಏತ್ ತಗ್ಗದ್ - ಬಗ್ಗದ್ ನಡತೊಂದಿತ್ತೊ ಪನ್ನನೆಗ್ ಉದರ್ನೆ. ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತಿ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್ ಅಪ್ಪನ ದಿನೊ ಕರಿ ನಂತ್ರೊ ಬರೆಯೆರ್

‘ರೈಯವರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ಕಷ್ಟ, ನಿಷ್ಕರ, ರೂಕ್ಷತೆ, ರಸಿಕತೆ, ಶೌರ್ಯ, ಛಲ, ಔದಾರ್ಯ, ಗ್ರಾಮ್ಯ ರಾಜಕೀಯ, ಬಿರುಸು, ಬಿಂಕ, ರೀವಿ, ಠೇಂಕಾರ, ಸ್ನೇಹ, ವಿರಸ, ಏನೋದ, ಏಯೋಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ದಟ್ಟ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಬಾಳು ನಿಬಿಡವಾಗಿತ್ತು’. ಈ ನಾಲ್ ಗೀಟೊದ ಪಾತೆರೊ ಇನಿ ಇದ್ಯಾಂದಿ ಅಪ್ಪನ್ ರೂಪು ರೂಪುನು ತೋಜಾಪುನ ಬೆಲ್ತಿಯಂ ಕನ್ನಡಿ.

ಅಪ್ಪಗ್ ಪ್ರಾಯೊ ಕರಿಯೋಂದು ಬತ್ತಂಡ್, ನೂದು ಮರಣೊಲೆನ್ ತೂವೊಡಾಂಡ್, ಬೇನೆ ತಡೆಯಂದೆ ಬರೆಪ್ಪೆರ್

ದಿಂಜ ಸಾವುನು ತೂಯೆ, ಬಾರಿ ಬೇನೆನ್ ತಿಂದೆ

ಬರೆಲ್ಲಾದ್, ಬಿರೆಲ್ಲಾದ್ ಬಿಸರ್ದ್ ಬೂರ್ಯೆ

ತೈತಿನಾಕುಲೆನ್ ನೆನತ್ತ - ನೆನೆತ್ತಾದ್ ಬುಲಿತ್ತೆ

ಸಾಕೊ, ಸಾಕಾಂಡ್ ಬರ್ಪುಜಿ, ಕಣ್ಣ್ಡ್ ಕಣನೀರ್ ಇತ್ತೆ

ಅಪ್ಪ ಬರವುಡು ಬಿಸೆ, ಪಾತೆರೊಡು ಪೊರ್ಲೆ, ಆರೆ ತುಳು ಪಾತೆರೊನು ಕೇನೊಡು ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಮಣ್ಣ್ಡ ಪರಿಮಳೊ, ತುಳು ಭಾಷೆದ ಸಿಂಗಾರೊ ಅರ್ತೊ ಆವೊಡಾಂಡ ಆರೆ ಪಾತೆರೊಗು ಕೆಬಿ ಕೊರೊಡು. ಕುಲ್ಲಾದ್ ಕೆಬಿ ಕೊರ್ಪಿ ನಿಕುಲೆಗ್ ಈ ಲೋಕೊಡ್ ಆರೆನವೇ ಆಯಿನ ಬೇತೆನೇ ಒಂಜಿ ಲೋಕೊಗು ಕೊನೊಪಿ ಸಕ್ತಿ ಆರೆ ಪಾತೆರೊಗಿತ್ತಂಡ್.

ರೈಕುಲು ಓಲು ಪೋಂಡಲಾ, ಓಲು ಕುಲೈರಾಂಡಲಾ, ಓಲು ಚೆತ್ತೆರಾಂಡಲಾ, ಓಲು ಪಾತೆರೈರಾಂಡಲಾ, ಕನ್ನಡೊ - ತುಳು ಬಾಷೆಲು ಆರ್ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣಾದಿತ್ತಂಡ್. ಆರ್ ಬಾಸನೊ ಮಲ್ಪುನಗ ಆರ್ ಬಾಯಿಡ್ಡ್ ಈ ಪದೊಕ್ಕುಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಕೇನೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಎಂಚಿನಾಂಡಲ ತುಳು ಆರ್ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ಅತ್ತೆ? ಅಪ್ಪೆನ ಮಿತ್ತೆ ಮಾತೆರಗ್ಗಾ ಮೋಕೆ ಸಹಜ ಅತ್ತೆ?

ಕನ್ನಡಣ್ಣೆ ರಾವೊಡು ಕನ್ನಡ ಅಣ್ಣೆರ್ ಆವೊಡು

ಆರೆ ಕೊಡಿ ಮಿತ್ತಾವೊಡು

ಐನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಮನ ತುಳು ಕೊಡಿ

ಬೆರಿ ಬುಡಾಂದೆ ಪೋವೊಡು

ಕನ್ನಡೊದ ಕತ್ತುರಿದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎನ್ನ ತುಳುತ್ತು

ಗಂದೊಲ ಗಮಸೊಡು

ಅಂಚನೆ ತುಳುತ್ತು ಮಟ್ಕಾಗ್ ಆರ್ ದಿಂಜಿದಿ ಕಡ್ಡೆಡ್ ಉರ್ಕರಿ ಮೋಕೆದ ಮನಸ್ ಪನ್ನುಂಡು

ತುಳುನಾಡ್ - ಗೆಲ್ಲಡ್, ತುಳು ಸರವು ಬರವಾದ್ ನಲಿಪ್ಪಡ್

ಗೆಲ್ಲಡ್ - ಎನ್ನ ಅಣ್ಣೆರ್ನಾಕುಲು

ಗೆಲ್ಲಡ್ - ಶಾಂತಿ, ಧರ್ಮ, ಕರ್ಮ
ಗೆಲ್ಲಡ್ - ತುಳುನಾಡ ನೀತಿ - ನೇಮೊ
ಗೆಲ್ಲಡ್ - ತುಳುವಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲಯ್ಯಾ

ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ದಿಂಜಿದಿ ಕೊಡಪ್ಪಾನೊ ಆರ್. ಅಂಡಲಾ ಆ ಮುಟ್ತ್ಯಾಗ್ ಆರ್
ದೈನ್ಯೆಸಿ ರೀತಿನ ತೋಚಾದೆರ್. ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಯಾನೊಂಜಿ ಚಣಿಲ್ದ ಚಾಕರಿ ಮಾತ್ರ
ಮಲ್ತಾನಾಯೆಂದ್ ಒತ್ತೊಂದೆರ್.

ಗೇನೊದ ಕಡಲ್ಗಾ ಕಟ್ಟನ್ ಕಟ್ಟರೆ
ನಳ - ನೀಲೆ - ಹನುಮಂತೆ ಬರಡೆ
ಚರೆಲ್ಡ್ ಪುರಲಾನ ಚಣಿಲ್ದ ಚಾಕರಿ
ನೆಟ್ತ್ಯೆ ಎನ್ನವು ಆದ್ ಒರಿಯೊನಡ್

ರೈಕುಲು ಕನ್ನಡ - ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಾನೊಡು ಏಪೊಲಾ ಬೆಳಗ್ಗುನ ಬೊಲ್ಪಾಯೆರ್.
ಆರ್ ಬರವು ಅವು ಸೆಟ್ಟಂದಿನವು, ಸೆಡಿಯಂದಿನವು, ಪುಳಿಪ್ಪಂದಿನವು, ಕಳೆಂಗಂದಿನವು.
ಏಪೊಗುಲಾ ಕಮ್ಮೆನೊ ಕಮ್ಮಾವಂದಿನವು. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಪತ್ತಾಯೊದ ತರ್ಕೊಳು
ದೆತ್ತಾದ್ ಕೊರ್ಬೆ ಬಿಸೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಹರಿಕ್ಕಾರೆ ಆಯಿನ ಆರ್ ಗುರಿಕ್ಕಾರೆ ಆದ್ ಮೆರೆದ್ ಒಂಜಿ ಪೊಸ
ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಮಾಯಕೊದ ಲೋಕೊನು ಬೆಳಗ್ಗಾಯಿನ ಸಾಹಸಿಗಿ. ಆರ್ ಜೀವನೊದ
ದುಂಬು - ಪಿರವು, ಬೊಕ್ಕೊ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಅಡ್ಲೊ - ನೀತಿ ಪಿದಾರ್‌ದಾನ ಜಾಗೆಲೆನ್
ಆತೊಂಜಿ ಸುಲಬೊಟು ಪೊರ್ಲುಡು ಚಿತ್ರಣೊ ಮಲ್ಪಿಯೆರೆ ಸಾದ್ಯೊ ಇಜ್ಜಿ. ಎಲ್ಯೆಡ್ಲೆ
ಆರೆಗ್ ಬರೆಪ್ಪುನ ಚಟೊ ಇತ್ತೆತುಂಡ ಆರ್ ಕಡಲ್‌ನೇ ಮಗುರ್ತುತುಪೆರ್‌ಂದ್ ಆರ್
ಕುಟುಂಬದ ಪೊಂಚೆಪೊರ್ತಿನ ಉದ್ಧಾರೊದ ಪಾತೆರೊ ಸತ್ಯ ಆತುವೊ ದಾನೊ. ಅವು
ಎಂಚಿನವೇ ಇಪ್ಪಡ್. ಒಂಜಿ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯೊ - ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆನ ಬೂಕುಲು ಮಾತಲಾ
ಬಂಗರ್ದ ರಾಶಿದ ನಡುಟಿತ್ತಿನ ಮುತ್ತರತ್ತೊಲು. ಆರ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಚಬಿತ್‌ನಾತ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ
ಚೀಪೆ ತಮಲೊಂದುಂಡು.

ಕೆದಂಬಾಡಿಡ್ ಮಸ್ತ್ ಜನೊ ವಿದ್ಯಾವಂತೆರ್ ಪುಟ್ಟುದೆರ್, ಬೆಳಗ್ಗುದೆರ್. ಅಂಡ
ಇಂಬೆರೆಲೆಕೊ ಒಂಜಿ ಅಪೂರ್ವೊದ ಪುದಾರ್ ಪಡೆಯಿನಾಕುಲು ಏರ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಇನಿಕ್ಕ್
ಕೆದಂಬಾಡಿ ಪಂಡ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ, ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ ಪಂಡ ಕೆದಂಬಾಡಿಡ್ ಅಂಡ್. ಅಂಚಿನ
ಒರಿ ಮಗನ್ ಪೆದಿ ಅಪ್ಪೆಗ್, ಇನಿ ಏತೊಂಜಿ ಸಂತೆಸೊ, ಉರ್ಕರುಂಡೊಂದು ಎನ್ನರೆಗ್‌ಲಾ
ಸಾದ್ಯೊ ಇದ್ದಿ.

ಒಂಜಿ ಪರಕ್ಕೊಳಿ, ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಸಸಾರೊದ ಬಾಲೆ ಎಂಚ ಕನ್ನಡ - ತುಳು
ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಅಗರ್ ಕಡತ್ತಾದ್ ಪುದಾರ್ ಕೊನೊದು ಬತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ - ನಿಕ್ಲೆಗ್

ಮಾತೆರೆಗ್ಗಾ ತೆರಿದಿತ್ತಿನವು. ಅಂಚಾದ್ ವಾ ಪುಂಚೊಡು ವಾ ಮರಿ ಉಂಡೂಂದು ಏರೆಗ್ ಗೊತ್ತು.

ನರಮಾನ್ಯನ್ ಸಸಾರೊ ಮಲ್ಪುನವು ಎಡ್ಲೆ ಅತ್ತಂದ್ ಹಿರಿಯಾಕುಲು ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊನೆ ಏನ್ನಾ ಪನ್ನೆ. 'ಅಯೋಗ್ಯಃ ಪುರುಷೋ ನಾಸ್ತಿ ಯೋಜಕಃ ತತ್ರ ದುರ್ಲಭ'ಂದ್ ಸಂಸ್ಕೃತದಣ್ಣೆರ್ ಪನ್ನೆರ್.

ಅಪ್ಪನ್ ಮಸ್ತ್ ಪುರ್ಗಾರ್ಯೆ, ಪುರ್ಗಾರ್ಯೆ ಮುಗಿಯಂದಿನವು. ಆ ಅಪ್ಪೆ ಇನಿಲಾ ಬೋಡಿತ್ತಂದ್, ಎಂಕ್ಲೆ ನಡೂಟೆ ಆರ್ ಇಪ್ಪೊಡಾಂಡ್. ಆಂಡ ಅಪ್ಪು ಅಪ್ಪನಾವ? ಪುಟ್ಟಿ ನರಮಾನಿಯಾಗ್ ಮರಣೊ ಇತ್ತಿನಾವೆ. ಏರ್ಲಾ ಚಿರಂಜೀವಿ ಆಯರೆ ಸಾದ್ಯೊ ಇದ್ದಿ.

೨೦.೬.೨೦೦೩ನೇ ಶುಕ್ರವಾರೊದ ದಿನ. ಅಪ್ಪು ರೈಕುಲೆನ ಪಾಲ್ಗ್ ಕಡೆತ ದಿನೊ. ಈ ಮಣ್ಣೊದ ಪೂರಾ ಸಮ್ಪಂದೊನ್ಲಾ ಕುಡ್ತದ್ ಅಡಕ್ಕಾದ್ ಸೊಗೊಗು ಸೇರುನ ದಿನೊ.

ಕೆದಂಬಾಡಿದ ಗುತ್ತದ ಗತ್ತದ ಇಲ್ಲ್ದಾ ಮಸಣೊ ಮನೊ ನಿರೆಯಿ ರೈಕುಲೆ ನೆಂಟೆರ್, ಇಪ್ಪೆರ್, ಪತ್ತ ಜನೊ ಜೋಕುಲು ಬರ್ಪಿ ವಿಷೊ ಗಳಿಗೊದ್ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಕಾತೊಂದು ಕುಲ್ಲುತೆರ್. ನನ ಒಂತೆ ಪೂರ್ತುಡು ರೈಕುಲು ಆರೆನನೇ ಬಾಸೆಡ್ ಪನ್ನುಂಡ 'ಈ ಲೋಕೊಗು ಹಾರ್ದಿಕ ವಿದಾಯ' ಕೊರೆರ್.

ಇನಿ ಇತ್ತೆ ಆರೆಗ್ ೮೭ನೇ ವರುಷೊ ಪ್ರಾಯೊ. ಅಪ್ಪು ದೇವೆರ್ನ ವರೊ. ಮಾಮಲ್ಲ ಬದ್ಕ ಬದ್ಕಿಯೆರ್. ಬದ್ಕನ ಬದ್ಕದ ಪ್ರತೀ ಘಳಿಗೊಲಾ ಆರೆ ಪಾಲ್ಗ್ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯಾತಿತ್ತಂದ್. ಅಯಿಟಂ ಪೊಟ್ತ್ ಇದ್ದಾಂಡ್. ಸಮ್ಪದೊ ಬದ್ಕ ಬದ್ಕದ್ ಈ ಲೋಕೊಗು ವಿದಾಯೊ ಪನ್ನಿ ಪೂರ್ತು ಆರೆ ಮನಸ್ಸಾಗ್ ನೆಮ್ಮದಿ ಇತ್ತಂದ್. ಆಂಡ ಆರೆನ್ ಕಡಪುಡುದ್ ಕೊರ್ಯರೆ ಸೇರ್ಕುಲೆ ಕಣ್ಣಾಡ್ ತಮೆಲಿಯರೆಂದ್ ಕಾತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಣನೀರ ಪನ್ನಿ ರೈಕುಲೆಗ್ ಮೆಲ್ಲೊಕುಗು ಕಡಪುಡಿಯೆರೆ ಒಪ್ಪುಚಿ.

ಆನಿದ ಮದ್ಯಾನೊದ ಪೂರ್ತು ದೊರಿಪ್ಪಿ ಬರ್ಸೊ ಅರಿಪ್ಪಿ ಕಣನೀರ್, ಉಂದೆತ ನಡೂಟೆ ರೈಕುಲು ದೇವೆರೆ ಪಾದೊ ಸೇರ್ಯೆರ್. ಸೇರ್ಕುಲು ಬಾಲೆಲು, ಬಂದಲು ಆರೆ ಬಾಯಿಗ್ ಬುಡಿ ನೀರ್ ಕಡೆತಾವು ಆಂಡ್.

ಕೆದಂಬಾಡಿದ ಮಣ್ಣಾಡ್ ಪುಟ್ಟುದು, ಕತೆಯಾದ್ ಕರಿ ಪೋಯಿನ ರೈಕುಲೆನ್ ಅಪ್ಪೇ ಮಣ್ಣುಪ್ಪೆ ತನ್ನ ಬಂಜಿದುಲಾಯಿ ಮಗುರೊರ ಜಪ್ಪಾವೊಂಡಲ್ ಸೊಗೊಗ್ ಆರೆ ಕಣ್ಣೆದ್ವಾರ್ ನಲಿತ್ತಂದ್. ಒಂತೆ ಪೂರ್ತು ಕಾಲೊ ತನ್ನ ಕಸುಬುನು ಮರತಾದ್ ದಿಡ್ಡ ಉಂತಿಲೆಕೊ ಆಂಡ್.

ಗೌರವಿಸು ಜೀವನವ ಗೌರವಿಸು ಚೇತನವ
ಆರದೋ ಜಗವೆಂದು ಭೇದವೇನೆಸದಿರು
ಹೋರುವುದೇ ಜೀವನ ಸಮೃದ್ಧಿಗೋಸುಗ

ದಾರಿಯಾತ್ಮೋನ್ನತಿಗೆ ಮಂಕುತಿಮ್ಮ

ಬಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಗತ್, ಗುತ್ತುಗಾರಿಕೆ, ತಾಕತ್, ದೌಲತ್ತ್‌ಡ್ ಮೆರೆದ್ ಇಂ
ಇದ್ಯಂದೆ ಆಯಿನ ರೈಕುಲು ಛಲದಂಕಮಲ್ಲೆ, ಬಿಸ್ ಬಂಟೆ, ಕನ್ನಡ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ
ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಅಪ್ಪೇ ಛಾಪುನು ಒತ್ತದ್ ಬಿತ್ತಿನಾರ್, ಮೆರೆಯಿನಾರ್.

'ಢಂ ಢಮಾರ್...' ರೈಕುಲೆ ಬೆಡಿತ ಸಬ್ಬೊ ದೆಂಗ್‌ಂಡ್ ಸತ್ಯೊ. ಆಂಡ ಆರ್
ಬರೆಯಿನ ಬರಾವುದ ಉಡಲ್‌ದಾಡ್ ನಿತ್ಯೊ ಪುಡಾಪಿನ ಆ ಸಬ್ಬೊ ಏಪೊತುಗುಲಾ
ಕೇನಂದಿಲೆಕೊ ಆವ? ಆವಂದೆ ಆವಂದ್.

ಅಪ್ಪೆ ಸರಸ್ವತಿ ಆರೆಗ್ ಒಲಿದಿತ್ತಳ್. ವರೊ ಕೊರ್ತಲ್. 'ಈ ಕರಿಪೊಂಡಲಾ
ಮಗ ನಿನ್ನ ಪುದಾರ್ ಸಾವಿರೊ ವರುಸೊ ಒರಿಯು'. ಈ ಆಶೀರ್ವಾದೊ ಆರೆನ್ ಕನ್ನಡ,
ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಚಿರಂಜೀವಿಯಾದ್ ಮಲ್ತಂಡ್.

ನೀನೊಲಿದರೆ ಕೊರಡು ಕೊನರುವುದಯ್ಯ

ನೀನೊಲಿದರೆ ಬರಡು ಹಯನಹುದಯ್ಯಾ

ನೀನೊಲಿದರೆ ವಿಷಯವು ಅಮೃತವಹುದಯ್ಯಾ

ಅಂದ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಲೆನ ಬದ್‌ಕಾಡ್ ಈ ಪಾತೆರೊ ಪೂರಾ ಸತ್ಯೊ
ಆಂಡ್. ದಾನೆನೋ ಆತಿತ್ತಿ ಆರ್ ದಾನೆನೋ ಆತ್ ಪೋಯೆರ್. ಉಂದು ದೈವ ಲೀಲೆ.

ಅಪ್ಪನ್ ಪೂರ್ತಿ ನೆನೆತ್ತೊಂದು ಈ ಬರಾವುನು ಬರೆತ್ತೆ. ದಂಟಾದಿಪ್ಪೆ, ಮಾಳ್
ಕೊರೊಡು. ಅಪ್ಪ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತಿ ಪಾತೆರೊ ಲೋಕೊಗು ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿ ಶುಬಾಶಯೊ
ಆರೆ ಬಾಯಿಡೇ ಪನ್ನಾದ್ ಈ ಬರಾವುಗು ಮಂಗಲೊ ಪನ್ನೆ.

ಪೂರ್ತು ಪೂರ್ತುಗು ಮುಗಲ್ ಬರ್ಸೊ ದೊರಿಪ್ಪಾವಡ್

ಪಚ್ಚೆನೊದ ದೈ ಬೂರು ಕುರಲ್‌ಲೆನ್ ಭೂಮ್ಯಪ್ಪೆ ತುಂಬೊನಡ್

ದೇಸೊರ್ಮೆ ಮೋಸೊ ದಗೆ ಬುಡುದು ಉಂತೊನಡ್

ಸಜ್ಜನೆರ್ ಸುಕೊಟ್ಟು ಪೋಡಿಗದಾಂತೆ ತೆಲಿತ್ತ್ ನಲಿತ್ತ್ ಬದ್ಬೊನಡ್

ಅಪ್ಪಗ್ ಶಾಂತಿ ತಿಕ್ಕಡ್

ಅಪ್ಪನ ಪಾದೊಗು ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ದೆ

ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ

ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಬಾಸೆ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವೆರೆ
ಏಳಿಗೇಗಾದ್ ತನ್ನುಲೆ ಸರ್ವಸ್ವೊನುಲಾ ಮುಡಿಪು ದೀದ್ ಮಸ್ತ್ ಪೊಣೆಯಿನ
ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆನ ಸಾಧನೆಲೆನ್ ಅಕ್ಲಲ್ ತುಳುಕಾದ್ ಸಂದಾಯಿನ
ಸೇವೆಲೆನ್ ಮಾತೆರೆಗಾಲಾ ತೊಜಿಪಾದ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಉದ್ದೇಶೊಡು
"ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್" ಗ್ರಂಥಮಾಲೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು
ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ತುಳುಕಾದ್ ಅನನ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತಾದ್ ಕೋಡೆಗ್ ಸಂದಿನ
ಹಿರಿಯೆರೆಗ್, ಈ ನೆಲತ ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ಪ್ರೀತಿ,
ಅಭಿಮಾನ, ಗೌರವಭಾವೊನು ಈ ಮಾಲೆದ ಬೂಕುಲು ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪ್.
ಎಲ್ಲೆದ ತುಳುತ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ಗಾದ್ ಇನಿ ನಮ ಎಂಚೆಂಚಿ ಕಾರ್ಯ
ಕರ್ಜೊಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದು, ನಡಪಾವೊಂದು ದುಂಬು ಪೋವೊಡು ಪನ್ನುನೆಕ್
ಈ ಮಹನೀಯೆರೆನ ಬದ್ಕ್ - ಸಾಧನೆಲು ನಂಕ್ ಪ್ರೇರಣೆ - ಚೈತನ್ಯೊನು
ಕೊರ್ಪೊ.

ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ